

E N E R G Y W O R L D

۱۴ دنیای انرژی

فصل نامه بین‌المللی خبری، آموزشی، تحلیلی و پژوهشی - زمستان ۹۴ - قیمت: ۱۲ هزار تومان

پدرام سلطانی

نایب رئیس اتاق بازرگانی تهران

جذب سرمایه‌گذاری
خارجی نیازمند مقابله
با اقدامات خودسرانه
شبه دولتی‌هاست

گزارش عملکرد اتحادیه صادرکنندگان
فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

فنلاندی‌ها در پی کشف
زمینه‌های همکاری نفتی با ایران

فرزان گلچین

رئیس هیأت مدیره
اتحادیه صادرکنندگان
فرآورده‌های نفت، گاز
و پتروشیمی

اطلاعات
طبقه‌بندی شده
نداریم

معماران تجارت آفتاب

سومین تولیدکننده و صادرکننده قیر در سال ۹۳

www.mtaholding.com
bitumen@mtaholding.com

Motor Oil

کیفیتی مطمئن برای تمامی فصول

با تاییدیه
استاندارد ملی ایران

Qom Motor Oil

محصولی از شرکت روغن موتور قم

آدرس: قم، شهرک صنعتی سلفچگان، نبش خیابان فتح

تلفن: ۰۲۵۳۳۶۷۳۹۰۵ فکس: ۰۲۵۳۳۶۷۳۹۳۳

www.qmoil.com

ضد یخ کراپ همسفر زمستانی شما

روغن ترمز | ضد یخ و ضد جوش | روغن موتور | روغن دنده (واسکازین) | روغن فرمان (هیدرولیک) | شیشه شوی خودرو | مکمل بنزین

نشانی: تهران سهروردی شمالی خیابان توپچی شماره ۲۲ طبقه چهارم تلفن: ۸۸۷۶۸۴۱۶ - ۸۸۷۶۹۲۵۱ فاکس: ۸۸۷۳۸۲۷۶

WWW.CROP.IR

خرید بیمه عمر و سرمایه گذاری بیمه البرز در مقایسه با سپرده بانکی (با فرض پرداخت حق بیمه ۱۰۰ هزار تومان در ماه)

بیمه عمر و سرمایه گذاری بیمه البرز	بانک	
۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	•	پرداخت غرامت فوت تا ۳۰۰ برابر پولی که در یک ماه داده شده
۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	•	پرداخت غرامت در اثر حادثه تا ۹۰۰ برابر پولی که در یک ماه داده شده
۱۵٪-۱۸٪	۱۰٪	سود تضمینی / سود فنی
دارد	ندارد	معافیت از پرداخت حق بیمه در صورت از کار افتادگی
۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	•	نقص عضو از کار افتادگی تا یک برابر سرمایه فوت
۹۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	•	بیمه درمان بیماریهای خاص تا ۳۰ درصد سرمایه فوت
وام آسان تا ۹۰ درصد اندوخته و بدون نیاز به ضامن ۴۸ ساعته	برداشت از حساب	ابزار و نگرانی های مال در زمان تنگدستی مالی
توسط بیمه گر	ندارد	برنامه ریزی مستمری
۱۰٪ تا ۲۲٪	۱۰٪ در مال تغییر بر اساس سیاست های دولت	سود سرمایه گذاری
دارد	ندارد	بفشدگی مالیاتی
ندارد	دارد - بعضا تا ۳۵٪	مالیات بر ارث
ندارد	دارد	سهولت مصادره

با بیمه عمر و سرمایه گذاری بیمه البرز میلیاردر شوید!!!!

* در صورت خرید بیمه عمر و سرمایه گذاری بیمه البرز از مزایای عضویت در اتحادیه صادر کنندگان نفت و گاز و پتروشیمی ایران بهره مند شوید.

* با پرداخت سالی دو میلیون تومان و با افزایش بیست درصدی حق بیمه در سال ، علاوه بر مزایای فوق صاحب بیش از ۱۷میلیارد تومان پول نقد شوید .

* با پرداخت اولین قسط حق بیمه پوشش بیمه عمر و حادثه و از کار افتادگی حادثه و درمان امراض خاص برقرار میشود.

* در صورت از کار افتادگی از پرداخت حق بیمه تا پایان قرارداد معاف میشوید و سرمایه پایان دوره را کامل دریافت میکنید.

نمایندگی امانی فر
کد ۴۸۲۷

آدرس: تلفن:

تهران ، خیابان حافظ ، ۵۵۷۹ ۶۶۹۷ - ۰۲۱
بین طالقانی ورشت ، ۴۵۸۹ ۶۶۴۰ - ۰۲۱
ساختمان شماره ۳۶۶ ، دورنگار :
طبقه ۵ واحد ۵۰۵ ۴۳۵۰ ۶۶۴۰ - ۰۲۱

درخواست خود را با ذکر نام شرکت-نام

و نام خانواده-شغل یا سمت -

شماره تلفن همراه و سن با ذکر

درخواست بیمه عمر به شماره

۴۸۲۷ ۱۰۰۰۹۰۰۲۰۰ پیامک کنید تا

مداخل متناسب با فعالیت برای شما

ارسال شود

کیمیا پارافین

kimia Paraffin Co.Ltd.

About twenty years experiences, alongside the well-equipped laboratory and production line, enable us to supply the best quality paraffin waxes and Foots oil, according to our customers' requirements.

www.kimiaparaffin.com

Kimia Paraffin Manufacturing & Trading Company

بیست سال تجربه تولید و صادرات پارافین جامد در خدمت صنایع

Center Office: No.23, 4TH Floor,
Hakimazam Alley, North Shiraz St.
Tehran - Iran
Postcode:1991647612
Tel: +98 (21) 88047470 - 88047484
Fax: +98 (21) 88047498
Factory: No.1484, abbasabad
Industrial city, Dorna St.
Tehran-Iran
Tel: +98 (21) 36423787
Email: amj@dpimail.net

این استراتژی ماست سریع و روان معامله کنید!

دارای مجوز معاملات در تمامی رینگهای معاملاتی بورس کالای ایران

ارائه خدمات مشاوره پذیرش کالا در بورس کالای ایران

دارای مجوز معاملات آتی سکه به همراه ارائه تسهیلات خاص به مشتریان آتی (طرح سیمین وزین)

اطلاع رسانی ویژه آمار معاملات و عرضه های روزانه

No 1, 1st floor, #446, In front of Iran commodities
exchange, after vali-e-asr conjunction-tehran-iran

Postal Code: 1 5 9 1 8 1 3 9 1 1

Tel: (+98 21) 88851052-54-56

Fax: (+98 21) 8 8 8 5 1 0 5 8

تهران، خیابان طالقانی، بعد از تقاطع ولیعصر، روبروی
شرکت بورس کالا، پلاک ۴۴۶، طبقه اول، واحد ۱

کد پستی: ۱۵۹۱۸۱۳۹۱۱

تلفن: ۰۲۱-۶۶۱۷۷۴۴۱-۶۶۱۷۷۴۳۶

فکس: ۰۲۱-۶۶۱۷۷۴۵۲

شرکت آریا صنعت بهینه

روانکارهای
صنعتی و
موتوری
گریس
ضد یخ

تولید کننده
انواع

آدرس کارخانه: شهرک صنعتی اشتهارد، بلوار ابوریحان بیرونی
بلوار دکتر حسابی غربی، گلشن دوم، گلبن یکم، پلاک ۱۶۶۶
آدرس دفتر مرکزی: میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان شیراز شمالی
خیابان دانشور شرقی، پلاک ۲۸، واحد ۸

تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۵۹۹۹۱-۳

نمابر: ۰۲۱-۸۸۶۱۶۰۴۹

www.arialubricants.ir

info@arialubricants.ir

شرکت کارگزاری مفید
Mofid Securities Co.

هوشمند و کارا در صنعت کارگزاری

➤ کارگزار برتر از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰

➤ کارگزار مؤسس بورس کالای ایران

➤ کارگزار مؤسس بورس انرژی

➤ ۱۰ میلیارد دلار ارزش معاملات سه سال اخیر

دفتر مرکزی شعبه بورس کالا

تهران، خیابان آفریقا، بالاتر از جهان کودک، پلاک ۴۵
تلفن: ۰۲۱-۸۷۲۲۲ / فکس: ۰۲۱-۸۷۲۲۷

Head Office in IME

No 45, Jahan Koodak Cross, Africa Main Str. Tehran - IRAN

Tel: +9821- 87222 / Fax: +9821- 87227

www.mofidkala.com / info@emofid.com

CHEMIDOR SALAF

شرکت شیمی در سلف

دفتر مرکزی: تهران، بلوار آفریقا، بلوار
گلشهر، شماره هفده، طبقه هفتم، واحد
بیست، روابط عمومی: ۰۲۱-۲۲۰۱۶۷۶۱-۴

[Http://www.arnoil.am](http://www.arnoil.am)

[Http://www.chemidor.ir](http://www.chemidor.ir)

[Http://www.chemidorsportclub.com](http://www.chemidorsportclub.com)

Arya Chemi Co.

ArmOil Co.

Chemidor Transport
Group

Zenith petroleum

Chemidor
Sport Club

گروه شرکت های شیمی در سلف

*** گروه شرکت های شیمی در سلف** تولید کننده و صادر کننده انواع روغنهای پایه تصفیه دوم، روغن های سنگین و فراورده قیری، مخلوط هیئرو کربن های سنگین و سبک، انواع روغن های موتور و دنده در بسته بندی های مختلف در سال ۱۳۷۹ در منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان تاسیس و تاکنون توانسته است با اتکا به فعالیت های مستمر و بر اساس مطالعات دقیق و علمی با توان فنی موجود، دانش مدیران و پرسنل خبره خود ظرفیت تولیدات را به مقدار چشمگیری افزایش دهد و با حضور مستمر در بازارهای منطقه ای و بین المللی عرضه کننده کالاهای تولید ایران با بالاترین استانداردها باشد. این نگاه تولیدی در کارنامه پانزده ساله فعالیت خود کسب ۱۳ عنوان صادر کننده برتر و نمونه استانی را بدک می کشد و همواره از آغاز طرح خوشنامی بعنوان یک شرکت خوشنام صنادراتی از مزایای آن در کمزرات ایران سود برده است. سعی و تلاش این نگاه در راستای پیشبرد برنامه های توسعه ای کشور (تولیدی، صادراتی) بعنوان هدف اصلی همواره مدنظر قرار داده شده و در سال گذشته و جاری بعنوان منتخب و شرکت فعال در زیر گروه فراورده های نفتی از همایش سالیانه اتحادیه صادرکنندگان فراورده های نفت، گاز، پتروشیمی ایران، لوح افتخار دریافت نموده است. این نگاه در کنار فعالیتهای تولیدی، صادراتی بعنوان یک رسالت شرعی و ملی با بضاعت خود به اسورات فرهنگی، ورزشی نیز توجه داشته و در قالب یکی از حامیان تیم ملی بسکتبال نقش پر رنگی از خود بجا گذاشته است. در سال ۱۳۸۸ باشگاه فرهنگی ورزشی شیمییدر را در رشته بسکتبال و در تمامی رده های مختلف سنی تاسیس نموده، که از اسرات آن معرفی ده ها بازیکن تیم ملی در رده های مختلف سنی، کسب عناوین مختلف استانی و کشوری بوده است.

باشگاه فرهنگی ورزشی شیمییدر تهران

اعم افتخارات باشگاه شیمییدر تهران در سال ۱۳۹۴-۱۳۹۳:

- حضور ۲۱ بازیکن باشگاه در رده های مختلف سنی در تیم ملی
- حضور موثر در سوپر لیگ باشگاههای کشور
- حامی مالی تیم های ملی بسکتبال کشور
- کسب عناوین مختلف قهرمانی در بسکتبال کشور

صنایع شیمیایی صدر شیمی گستران یزد

شماره ثبت ۷۱۱

اولین و تنها تولیدکننده اندرید مالئیک
در ایران و خاورمیانه

SADR
CHEMICAL

Co. LTD.

مشخصات محصول اندرید مالئیک

شکل ظاهری: پرک
خلوص: حداقل ۹۹/۸٪
نقطه انجماد: 52.5 C
رنگ حالت مذاب: کمتر از ۲۰ (واحد APHA)
آهن: کمتر از ۳ ppm
خاکستر: کمتر از ۰.۰۰۴٪
بسته بندی: کیسه های به وزن ۲۵ کیلوگرم ۴۴

Specification of Maleic Anhydride

Appearance: Flake
Purity > 99.8%
Molten color < 20 APHA
Solidifying point < 53 C
ASH < 0.004%
Iron < 3 ppm
Packing: 25kg/bag

دفتر تهران:

تلفن: ۰۲۱ ۲۲ ۲۲ ۹۳۷۲

فاکس: ۰۲۱ ۲۲ ۲۲ ۲۷۷۵

نشانی: تهران، خیابان دکتر شریعتی، رویوی کوچه کامیار، پلاک ۱۴، طبقه ۳

کارخانه:

تلفن: ۰۳۵۱ ۵۲۱ ۷۲۰۶-۱۲

فاکس: ۰۳۵۱ ۵۲۱ ۷۲۱۴

نشانی: یزد، کیلومتر ۲۵ جاده یزد-اردکان، کیلومتر ۳ جاده حاجی آباد

Tehran Office

Tel: +98 21 22 22 9372

Fax: +98 21 22 22 2775

Address: No 3 Kamyar St., Dr. Shariaty st., Tehran, Iran

Factory

Tel: +98 351 521 7206-12

Fax: +98 351 521 7214

Address: Next to HADJIABAD industrial zone, 25 th Km, Yazd-Ardakan road, YAZD, Iran

فهرست

سرمایه‌گذاری گول‌های نفتی اروپا در صنعت روانکاری ایران

بخش خصوصی رکورد پاییز ۹۴ را ثبت کرد

صادرات ۵۰ هزار تن قیر از بورس کالا

عبدالکریم حسین زاده: برای تکمیل زنجیره ارزش باید از سرمایه‌های خارجی استفاده کرد

سید فرهاد اخلاقی: هویت صادراتی محصول ایرانی پتروشیمی یک ضرورت است

پالایشگاه‌های تولیدکننده گازوئیل اجازه فروش محصول ندارند

مهدی اسپندیاری

بعدپیلماسی انرژی دولت امیدوارم

دنیای انرژی ENERGY WORLD

فصل نامه بین‌المللی خبری، آموزشی، تحلیلی و پژوهشی

صاحب امتیاز: اتحادیه صادرکنندگان
فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی
مدیر مسئول: سید حمید حسینی

شورای سیاست‌گذاری: فرزاد گلچین، مهدی اسپندیاری،
احمد صرامی، نیما اسلامی، محسن طارمیان
سردبیر: رضای
دبیر تحریریه: سید بهزاد اخلاقی
همکاران تحریریه: علی حیدری، سید مرتضی میری،
رضا عدالتی پور، پروین ایم‌انسی، حسن بیک محمدلو،
پدرام سلطانی، سید احمد سادات، رضا پاکدامن،
ایوب منصوری، محمد حسین بابالو، پیام پرنده
عکس: سیده هلیا هوشمند ضیافی
مدیر هنری: آرژ روشنگر
ویراستار: محمدابراهیم خلیلی

چاپ: سیمرغ، خیابان دماوند - روبه‌روی بیمارستان بوعلی
خیابان بخشی فر، پاساژ دماوند، پلاک ۱ - تلفن: ۷۷۵۹۶۰۷۹
شمارگان: ۵۰۰ نسخه

آدرس نشریه: خیابان دکتر بهشتی
خیابان مفتاح شمالی، خیابان نقدی، پلاک ۱۰ طبقه اول
تلفن: ۸۸۵۱۱۶۱۱ فاکس: ۸۸۵۰۸۲۵۰

پست الکترونیک: world-energy@opex.ir
پایگاه اینترنتی: www.opex.ir

پس از برجام چه باید کرد؟

پرونده هسته‌ای کشورمان و به دنبال آن تحریم‌های ناجوانمردانه چندین ساله، وضعیت اقتصادی کشور را با چالش‌های جدی مواجه نمود که در این میان به دلیل اتکال بالای بودجه کشور به منابع نفتی، حوزه اقتصاد نفت، گاز و پتروشیمی در زمینه‌های مختلف با مشکلات متعددی روبه‌رو گردیدند. پس از تفاهم جمهوری اسلامی ایران و کشورهای ۵+۱ و برنامه اقدام مشترک (برجام) یکی از موضوعاتی که در برجام و اثرات اجرایش کامل آن وجود دارد، مسئله سرمایه‌گذاری خارجی علی‌الخصوص سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در کشورمان است. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در تعریفی جامع عبارت است از سرمایه‌گذاری‌ای که متضمن مناسبات و روابط بلند مدت بوده و منعکس کننده کنترل، نفوذ و نفع مستمر شخصیت حقیقی یا حقوقی مقیم یک کشور (سرمایه‌گذار مستقیم خارجی در شرکت مادر) در موضوعی واقع در خارج کشور مورد اقامت سرمایه‌گذار باشد. با توجه به فضای کنونی در عرصه روابط بین‌الملل و عزیمت گروه‌های مختلف از کشورهای صاحب تکنولوژی و سرمایه، به نظر می‌رسد پس از اجرای کامل برجام با موارد مختلف و متعددی از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی مواجه باشیم. اما نکته قابل توجه که باید مورد بحث و بررسی قرار گیرد، تعامل بین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) و تکنولوژی است که به تعبیری مهمترین و جدی‌ترین ملاحظه در خصوص FDI است.

در همین راستا، انتقال تکنولوژی موضوع غالب و اصلی در بحث شرکت‌های مادر و چند ملیتی و رابطه آن‌ها با صنایع کشورها در حال توسعه می‌باشد و این بدین علت است که تکنولوژی از منابع حیاتی و رقابتی برای رشد اقتصادی، تجمع سرمایه‌ها، تجارت و حتی تغییر در سازماندهی و چینش روابط اجتماعی و تولید به‌شمار می‌رود. به این نکته باید اشاره کرد که دستیابی به یک تکنولوژی نوین و سطح بالا، محصول فعالیت در حوزه تحقیق و توسعه و نوآوری است و هر تکنولوژی جدید فایده و مزیتی رقابتی برای پدیدآورنده آن در فضای اقتصادی به همراه می‌آورد که مهمترین آن‌ها در حوزه رقابت، انحصار در مالکیت و بهره‌برداری تکنولوژی است. در هر صورت صاحبان تکنولوژی می‌توانند نسبت به فروش امتیاز تکنولوژی به دیگران و یا استفاده مستقیم در تولید اقدام کنند. بدین لحاظ امروز یکی از اهداف مورد نظر و با اهمیت کشورهای در حال توسعه، در زمینه سرمایه‌گذاری و نقل و انتقال سرمایه، انتقال تکنولوژی‌های مورد نیاز و ضروری است. در نتیجه انتقال تکنولوژی، اطلاعات، مهارت، تخصص و تجربه‌ای که در صنعتی معین نزد دارنده آن وجود دارد، به طرف دیگر به عنوان گیرنده و یا متقاضی که فاقد آن است منتقل می‌شود. از آنجا که تکنولوژی به عنوان کالایی ارزشمند در انحصار دارنده آن است، دستیابی به آن به راحتی امکان پذیر نبوده و بدین منظور شیوه‌های مختلفی پیش بینی شده است. یکی از روش‌های مهم انتقال تکنولوژی، از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) است. انتقال تکنولوژی با این شیوه را سرریز تکنولوژی می‌نامند که موفقیت یا عدم موفقیت در اخذ تکنولوژی توسط کشور میزبان با استفاده از این روش به عوامل متعدد بستگی دارد. سرریز تکنولوژی به تعبیر دقیق‌تر، فرایند اکتساب (مستقیم و غیر مستقیم) تکنولوژی ناشی از حضور شرکت‌های چند ملیتی در کشور میزبان است که معمولاً این حضور طی فرایند جذب سرمایه‌گذاری خارجی توسط این شرکت‌ها قابل حصول است. با توجه به برنامه اقدام مشترک، و با عنایت به ورود سرمایه‌گذاران خارجی در عرصه اقتصادی کشور، که اغلب آن‌ها در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی خواهد بود، لازم است موارد زیر در خصوص ارتباط این حوزه با نیاز کشور به تکنولوژی‌های جدید نزد سیاستگذاران و مجریان مورد توجه بیشتری قرار گیرد:

- شناسایی زمینه‌های نیازمندی کشور به تکنولوژی‌های روزآمد و سطح بالا
- بررسی دقیق دارندگان تکنولوژی مورد نظر و انتخاب هوشمندانه
- بهره‌گیری از توان داخلی در راستای توانمندسازی توانان
- الزام به انتقال تکنولوژی در قالب مدل‌های پر کاربرد بومی شده

فرزان گلچین رئیس هیات مدیره اتحادیه صادر کنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی

اطلاعات طبقه بندی شده نداریم

دنیای انرژی: دکتر فرزان گلچین، رئیس اتحادیه صادر کنندگان نفت، گاز و فرآورده های پتروشیمی در گفت و گو با دنیای انرژی ضمن تشریح اهداف اتحادیه به بیان اقدامات عملی هیات مدیره جدید طی چند ماه اخیر پرداخت و تاکید کرد تاثیر سیاست های هیات مدیره جدید را باید در سال آینده دید.

در اینکه اتحادیه هنوز به آن جایگاه ایده آل و مطلوب نرسیده شکی نیست، اما همین که در حال حاضر در اکثر سمینارهای مربوط به صادرات، اتحادیه به عنوان یکی از مجموعه های موفق در لیست مدعین اصلی است، یعنی از شان و جایگاه محترمی برخوردار است. خوب ما این جایگاه را ایده آل نمی دانیم اما اصلاحات مازاد داخل خود اتحادیه و چارت سازمانی خارج از اتحادیه همگی در جهت افزایش میزان تاثیر گذاری اتحادیه است. معتقدم باید به هیات مدیره جدید فرصت داده شود تا طی شش ماه تاثیر این سیاست ها در اتحادیه مشخص شود. فکر می کنم در سال جدید شاهد تاثیر این تغییرات خواهیم بود.

یکی از اصلی ترین نیازهای یک اتحادیه در حوزه صادرات تعاملات بین المللی و توجه به بازارهای جدید است، لطفا در رابطه با اقدامات اتحادیه در زمینه برند سازی و تعاملات بین المللی هم توضیحاتی ارائه دهید.

ببینید اولاً مقوله برند سازی متضمن گذشت زمان و معرفی یک نام تجاری مورد وثوق است. یعنی حصول این امر یک مقوله دستوری و خلق الساعه نیست. در حال حاضر مادر این زمینه با شناسایی اعضای فعال و معرفی سمپوزیوم ها و نمایشگاه های بین المللی به این اعضا در صدد هستیم تا شرکت های اتحادیه را با مشتریان بین المللی آشنا کنیم. ارتباط های خوبی با سفارت ها برقرار شده و با سفارتخانه کشورهای که عموماً بازار هدف ما هستند تعاملاتی داریم. به دنبال این هستیم تا وزارت خارجه ارتباط بهتری داشته باشیم، وجود یک میز اقتصادی در این وزارت خانه می تواند کمک شایانی به بخش خصوصی در راستای شناخته شدن بهتر در عرصه بین المللی نماید.

در خصوص تعامل با سازمان ها و نهادهای خارج از اتحادیه به جرات می توان گفت بیشترین جلسات با سازمان های خارج از اتحادیه طی این چند ماه صورت گرفته است. این جلسات عموماً در سطح مدیران ارشد و تصمیم گیران برگزار شده است. در حال حاضر در اتاق بازرگانی در مقام یک فراکسیون اثر گذار ایفای نقش می کنیم و نظرات کارشناسی خود را به نظر اعضای اتاق بازرگانی می رسانیم. در تعامل با گمرک موفق شدیم با ارائه مشاوره های تخصصی تا حدی بحث خوشنامی را کمرنگ کنیم و در صدد هستیم تا پیدا کردن یک آلترناتیو مطلوب این مقوله همچنان کمرنگ باقی بماند. در جاهایی که بحث ضمانت نامه های بانکی است، سعی شده تا حد امکان از اعضاء حمایت شود، توافقاتی با بیمه صورت گرفته تا پوشش های بیمه ای جایگزین ضمانت نامه ها شود. در زمینه مالیات ها اقلامی که مشمول مالیات بر صادرات بوده اغلب ممیزها بر خورد سلیقه ای داشتند که نارضایتی اعضاء را به همراه داشته است، با تعاملاتی که با سازمان مالیاتی صورت گرفته سعی شده به یک فهم مشترک از مالیات بر صادرات برسیم که راه تفسیرهای سلیقه ای را ببندد و در عین حال خود اتحادیه به نوعی ناظر بر مودیان مالیاتی هم باشد. در رابطه با مالیات بر ارزش افزوده هم قرار شده است اتفاق های مثبتی رخ دهد. در کمیسیون انرژی مجلس هم ارتباط های خوبی را برقرار کردیم و به دنبال یک کرسی ناظر در این کمیسیون هستیم.

یکی از انتقادهایی که پیش از این برخی اعضاء در رابطه با کلیت اتحادیه عنوان می کردند این بود که اتحادیه باید نقش موثرتری در روند صادرات نفت و گاز و فرآورده های نفتی داشته باشد، به نظر شما این انتقادات تا چه حد صحیح است؟

به عنوان سوال اول بفرمائید هیات مدیره جدید از زمان آغاز به کار تا چه حد توانسته به اهداف و وعده های خود جامعه عمل پوشاند؟

فکر می کنم با توجه به برنامیزی که صورت گرفته و اهداف به سه بخش اهداف کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت تقسیم بندی شده، توانسته ایم در راستای عمل به اهداف و وعده ها اقدامات مثبتی را صورت دهیم. به طور کلی ما اصلاح چارت سازمانی، تقویت جوانگرایی در هیات رئیسه و مدیران کمیسیون ها، تقسیم بندی کار و تعاملات با سازمان های خارج از اتحادیه توسط اعضای اتحادیه و به مشارکت طلبیدن اعضای اتحادیه در تصمیم سازی برای هیات مدیره، را سر لوحه کار خود قرار داده ایم.

در خصوص دیپلماسی عمومی و بهبود کیفیت اطلاع رسانی اخبار اتحادیه برنامهای دارید؟

در زمینه اطلاع رسانی و دیپلماسی عمومی، با افزودن نیروهای متخصص به روابط عمومی و سایت اینترنتی اتحادیه سعی شده است تا اطلاعات دقیق و منسجم تری در خصوص اتحادیه در اختیار بازدید کنندگان قرار گیرد. در یک کلام ما به سمت شفاف سازی از طریق پایگاه اطلاع رسانی اتحادیه اقدام می کنیم و عملاً طبقه بندی در خصوص درج اخبار و اطلاعات برای ما وجود ندارد جز در مواردی که موضوعی اثبات نشده باشد یا مستقیماً با حیثیت اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط باشد.

عنوان کردید که برقراری ارتباط با سازمان ها و اعضای خارج از اتحادیه یکی از اهداف هیات مدیره جدید است، آیا در این راستا تا کنون اقدام عملی صورت گرفته است؟

سید حمید حسینی، عضو هیات مدیره اتحادیه صادر کنندگان فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

دیپلماسی تجاری هدفمند لازمه فضای پس از برجام

دنیای انرژی: سید حمید حسینی از آن دست کارشناسانی است که در حیطه تخصصی خود همواره حرف‌های شنیدنی زیادی دارد، معتقد است اگر چه دیپلماسی تجاری ما پس از برجام چندان هدفمند عمل نکرده اما فضای پس از برجام فضای دلواپسی نیست و نباید با نگاه امنیتی و وجهه ایران را برای سرمایه‌گذار خارجی مخدوش جلوه دهیم.

برای سرمایه‌گذاران است. نفت همیشه جذابیت‌های خاص خود را دارد، نمونه بارز این مدعا هم سرمایه‌گذاری بیش از ۵۰ میلیارد دلاری خارجی در حوزه نفت کاشکان قزاقستان است که هنوز معلوم نیست این نفت چطور باید انتقال داده شود. حالا شما این را با استعداد های نفتی ما که بی‌شمار است مقایسه کنید.

نکته بعد اینکه ما صرفاً به دنبال مسائل مالی نیستیم و جنبه دیگر همکاری ما ارتباطات تکنولوژیک و علمی با شرکت‌های مطرح است. تکنولوژی ما در بسیاری از صنایع تکنولوژی نسل دوم است حال آنکه در عرصه بین‌الملل شاهد تکنولوژی‌های نسل چهارم هستیم. صنایع پتروشیمی، فولاد و حتی سیمان ما مربوط به ۱۵ سال قبل است و این سبب شده تا عملاً بهره‌وری کمتری داشته باشیم. در یک جمله تأکید می‌کنم فضای پس از برجام دلواپسی ندارد.

نکات بسیار مهمی را عنوان کردید، آیا برای همکاری برابر و عادلانه برنامه مشخص و مدونی هم داریم؟ اولویت‌های ما در تجارت خارجی کدام است؟ این همان چیزی است که از آن به عنوان دیپلماسی تجاری یاد می‌شود. به زعم من ما در حال حاضر دیپلماسی تجاری مشخصی برای پس از برجام نداریم. نمی‌دانیم که واقعاً بعد از برجام اولویت‌های تجاری ما چیست و باید به دنبال چه چیزی باشیم. سرمایه‌گذاری خارجی، کسب تکنولوژی یا عضویت در سازمان‌های تجاری بین‌المللی، کدام یک اولویت ماست؟ وقتی استراتژی داشته باشید لازم نیست از سوی شرکت‌های خارجی انتخاب شوید.

شما وقتی برنامه داشته باشید می‌دانید اگر به عنوان مثال مطابق برنامه پنجم توسعه قرار است سالانه ۱۲۰ میلیارد دلار صادرات نفت و گاز و محصولات پتروشیمی داشته باشید طبعاً مطابق برنامه خود در پی عضویت در سازمان تجارت جهانی بر خواهید آمد. این صرفاً یک نمونه از این بحث‌ها است، مقوله‌هایی مثل توریسم و جذب سرمایه و استفاده از تکنولوژی موضوعاتی است که باید برای آن برنامه داشته باشیم.

جالب است بدانید که این مدل قرارداد سبب شده بود برخی شرکت‌ها حتی پیش از تصویب تحریم‌ها از ایران کوچ کنند، دلیل این امر هم عدم همخوانی میزان سرمایه‌گذاری با سود پیش‌بینی شده بود. البته حضور مجدد عراق در بازار نفت و ارائه قراردادهای جذاب یکی دیگر از عوامل عدم کارایی قراردادهای نفتی بود. ما در عرصه قیمت‌گذاری پتروشیمی و قیمت خوراک هم باید اقدامات شفاف ساز و هدفمند را صورت دهیم.

برخی تجار و بازرگانان معتقدند حضور سرمایه‌گذار خارجی به معنای از دست رفتن بازار برای تولید کنندگان داخلی است و از این منظر حضور سرمایه‌گذار خارجی را چندان به نفع اقتصاد کشور قلمداد نمی‌کنند، این دلواپسی موجه است؟ حضور شرکت‌های معتبر خارجی به عنوان شریک و سرمایه‌گذار شاید در ظاهر امر بخشی از بازار داخلی شما را تحت تأثیر قرار دهد، اما واقعاً امر این است که حضور این شرکت‌ها خود سبب گشایش بازارهای جدید در عرصه بین‌الملل برای اقتصاد خواهد بود، چرا که این شرکت‌ها خود یکی از عوامل رونق بازار هستند.

دیدگاه شما در رابطه با حضور سرمایه‌گذار خارجی، بستگی به این دارد که شما در بازار چه جایگاهی دارید و کدام شرایط به نفع شماست، وقتی ما می‌بینیم پس از برجام بسیاری از شرکت‌ها و هیات‌های تجاری به ایران آمده و علاقه مندی خود را برای حضور در بازار ایران اعلام می‌کنند، مطمئناً اتفاق مثبتی برای تولید است، اما وقتی بحث منافع انحصار کنندگان پیش می‌آید متأسفانه این قشر مخالفت خود را با باز شدن فضای رقابت در قالب استفاده از بحث‌های ارزشی و امنیتی ابراز می‌دارند و حضور سرمایه‌گذار خارجی را چیزی منهای تجارت و تولید عنوان می‌کنند.

بعد از جنگ تحمیلی که کشور آسیب‌های زیادی دید، ما شاهد همکاری سرمایه‌گذاران خارجی در کشور بودیم و مسئله امنیتی هم پیش نیامد. باید توجه داشته باشیم که همدلی و هم‌زبانی ما یکی از پارامترهای اصلی برای ارائه تصویر مطلوب از ایران

بر اساس جدول زمان بندی برجام لغو تحریم‌ها تا پایان سال جاری رسماً کلید می‌خورد، به نظر شما قوانین تجاری ما در حوزه نفت و گاز در فضای پس از لغو تحریم‌ها پاسخگوی نیازهای صادر کنندگان و تولید کنندگان داخلی است؟

در بحث جذب سرمایه‌گذاری خارجی فکر نمی‌کنم مشکل خاصی برای ما وجود داشته باشد. قانون جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشور که در مجلس ششم تصویب شد تا حد مطلوبی بسیاری از مشکلات مربوط به جذب سرمایه را مرتفع کرد. این قانون عملاً پوشش دهنده همه ریسک‌هایی است که یک سرمایه‌گذار امکان مواجه شدن با آن را دارد. در این قانون مواردی نظیر امکان خروج سرمایه و سود سرمایه به خارج از کشور برای سرمایه‌گذار فراهم آمده و چنانچه به واسطه سیاست‌های دولت متضرر شود دولت مکلف است که این خسارت را جبران کند. این امر در ارتباط با مصادره اموال از سوی دولت نیز قابل اجرا است.

با این حساب مشکل چندان در رابطه با جذب سرمایه‌گذاری خارجی نداریم؟

اینطور نیست که هیچ مشکلی وجود نداشته باشد، عمده مشکل ما در ارتباط با جذب سرمایه‌گذار مربوط به تصویری است که از بازار ایران در اذهان شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی به وجود آمده است. در رنکینگ ریسک پذیری بازارهای جهانی بازار ایران جزء بازارهای با ریسک بالا قلمداد می‌شود و این یعنی کاهش میزان اعتماد به بازار ایران. از این رو ما نیازمند اقدام جدی در راستای مقابله با سیاه‌نمایی‌های صورت گرفته طی سالیان اخیر هستیم و باید تصویر روشن و جذابی از بازار ایران به مشتریان ارائه دهیم.

نکته بعدی برای جذب سرمایه تمرکز بر بازارهایی است که در آن استعداد بیشتری داریم. یعنی جاهایی که قابلیت رقابت داریم پیشنهادهایی بدهیم که برای مشتریان و سرمایه‌گذاران جذاب باشد. مثلاً ما در قراردادهای نفتی این اقدام را تا حدی صورت داده‌ایم و سعی شده تا قرار دادهای «بای بک» کنار گذاشته شود.

تجارت خصوصی با سس مکزیکی!

عرضه شد که سه میدان منتج به قرارداد شد. شرکت ایتالیایی Eni و کنسرسیومی به رهبری America Energy Pan و یک کنسرسیوم دیگر به رهبری Feildwood Energy برندگان سه میدان شدند. در ۱۵ دسامبر سال جاری نیز دور سوم این مناقصات در این کشور برگزار خواهد شد که در این دور از مناقصات، ۲۶ میدان خشکی عرضه خواهد شد. دور چهارم مناقصات نیز در سه ماه اول ۲۰۱۶ خواهد بود که در این دور میدان‌های در آب‌های عمیق و میدان‌های نفت سنگین عرضه خواهد شد. در دور سوم مناقصات که هفته آینده برگزار خواهد شد و اختصاص به میدان خشکی دارد، تعداد زیادی شرکت جدید مکزیکی به منظور تأیید صلاحیت شرکت کرده‌اند؛ شرکت‌های بین‌المللی مانند استات اویل و اگزون موبیل نیز در این مناقصه حضور دارند. در این دور از مناقصه ۲۵ میدان عرضه می‌شود. (برخلاف ۵۴ میدان پیشنهاد شده در کنفرانس تهران، که به نظر نویسنده غیرواقع‌بینانه است).

در چارچوب قراردادهای جدید نفتی مکزیکی شرایط مالی دولت مکزیکی برای قراردادهای جدید عبارتند از: (۱) تخصیص حداقل سود قبل از مالیات برای دولت مکزیکی که باید بین یک تا ۱۰ درصد باشد. (۲) مالیات بر درآمد و (۳) حق امتیاز ثابت (روایلیتی). لازم است کشور ما که در برهه حساسی قرار گرفته و نیاز به توافق ملی و عقل و تدبیر برای ورود به دوره بازسازی اقتصاد و صنعت نیمه ویران خود دارد، با پرهیز از روش آزمون و خطا و با استفاده از تجارب داخلی و بین‌المللی چند اقدام اساسی را انجام دهد: الف) میدان‌های نفت و گاز را براساس جذابیت و اولویت طبقه‌بندی و به صورت مرحله‌ای عرضه کند. ب) ساختار اجرایی شرکت‌های تابع شرکت ملی نفت، پویا و پروژه‌محور شود تا بتوانند به صورت قوی بر اجرای پروژه‌ها خصوصاً پروژه‌هایی که توسط شرکت‌های بین‌المللی اجرا خواهند شد، نظارت و مدیریت قوی داشته باشند. ج) شروط قراردادهای نفتی خصوصاً در زمینه مالی باید ساده و شفاف، با ویژگی رقابتی برای جذب سرمایه‌ها از مناطقی همچون مکزیکی به سمت ایران باشد.

و تولید ملغی شد. طبق قانون جدید به دولت اجازه انعطاف‌پذیری بیشتری در شرایط قراردادهای اکتشاف و حفاری داده شده و شرکت‌های خصوصی حق مالکیت مخزن نیز خواهند داشت. بعد از ملی شدن صنعت نفت در سال ۱۹۳۸ این اقدام بزرگ‌ترین تحول در تاریخ صنعت نفت مکزیکی محسوب می‌شود. متعاقب تصویب قوانین مزبور، (۲۰ آگوست) شرکت PEMEX اعلام کرد که این شرکت فعالیت‌های تولید و اکتشاف پرسود را حفظ کرده، ولی بخش‌های فعال این شرکت در حوزه‌های گاز طبیعی، پالایش و پتروشیمی را با کوچک‌سازی در یک واحد ادغام خواهد کرد.

طبق نظر مسئولان شرکت ملی نفت مکزیکی، این تغییر ساختار با هدف انعطاف‌پذیری و افزایش کارایی (flexibility and efficiency) صورت گرفته است. از اوایل سال ۲۰۱۴ برای اولین مرتبه، شرکت PEMEX قراردادهای سرمایه‌گذاری مشترک برای توسعه ۱۰ بلوک نفت و گاز را به امضا رساند. پیش‌بینی دولت مکزیکی از این مشارکت‌ها جذب بیش از ۳۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است. اولین دور مناقصات، به میدان‌های در آب‌های کم عمق اختصاص داشت که در جولای سال جاری برگزار و فقط ۲ میدان از ۱۴ میدان عرضه شده منتج به توافق شد. دور دوم مناقصات نفتی مکزیکی، در سپتامبر سال جاری برگزار شد.

قراردادهای این دور از مناقصات در قالب مشارکت در تولید بود. در این دور از مناقصات، پنج میدان

رضا پاکدامن ■ یک سال از بسترسازی‌های لازم می‌گذرد و طی این مدت کنفرانس نفت تهران به منظور عرضه پروژه‌های نفتی ایران و شرایط قراردادی آن‌ها برگزار شد. برای آسیب‌شناسی روش‌ها و انتخاب بهترین روش‌ها، لازم است تجربه سایر کشورها را مورد توجه قرار داد. کشور مکزیکی از جمله کشورهای صادرکننده نفت در دنیا است که از برخی جنبه‌ها شباهت‌هایی با کشور ما دارد. یکی از این جنبه‌ها، روحیه استقلال‌طلبی مردم و حساسیت نسبت به سلطه خارجی بر منابع نفتی در این کشور آمریکای لاتین است. این کشور اگرچه با چالش‌های یک دهه گذشته ایران مواجه نبوده، ولی شدیداً در صدد احیای صنعت نفت خود است.

اتفاقاتی یک دهه گذشته نیز تولید نفت در این کشور سیر نزولی داشته که تبعات سنگینی برای اقتصاد این کشور به همراه داشته است. این کشور با برگزاری یک زنجیره مناقصات «برنامه‌ریزی شده»، قصد دارد پروژه‌های نفتی خود را به شرکت‌های بین‌المللی واگذار کند. سال گذشته قانون اصلاحات در صنعت نفت به تصویب سنای مکزیکی رسید. سنای مکزیکی اوایل آگوست ۲۰۱۴ قوانینی به منظور جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بخش‌های نفت، گاز و برق را به تصویب رساند که به انحصار ۷۵ ساله شرکت ملی نفت مکزیکی PEMEX در صنعت نفت خاتمه داد. طبق این اصلاحات انحصار شرکت نفت مکزیکی Pemex's بعد از بیش از چند دهه در زمینه اکتشاف

تهران به سوآپ باز می گردد

معاون وزیر انرژی هند از احتمال آغاز سوآپ نفت بین ایران و روسیه برای صادرات نفت به این کشور خبر داد و گفت: ما هم اکنون در حال بررسی امکان سوآپ نفت ایران از طریق باکو و آستاراخان هستیم. معاون وزیر انرژی هند از احتمال آغاز سوآپ نفت بین ایران و روسیه برای صادرات نفت به این کشور خبر داد.

را به همراه دارد. مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران با اعلام اینکه از سرگیری سوآپ نفت خام حتی منجر به پشتیبانی عملیات تولید نفت ایران در دریای خزر خواهد شد، تصریح کرد: از این رو، قرار است نفت تولیدی و سوآپ برای عرضه به پایانه‌های شمال کشور همچون تهران و تبریز مورد استفاده قرار بگیرد.

این مقام مسئول با یادآوری اینکه معوض نفت سوآپ از طریق پایانه نفتی ایران در خلیج فارس تحویل مشتریان خواهد شد، بیان کرد: از سرگیری سوآپ منجر به کاهش قابل توجه هزینه انتقال نفت خام به پایانه‌های تهران و تبریز از جنوب به شمال کشور خواهد شد.

وی با بیان اینکه از سرگیری سوآپ همچنین بهبود و تقویت روابط بین‌المللی و دیپلماتیک ایران با کشورهای حاشیه دریای خزر را به همراه دارد، تأکید کرد: در دورانی که عملیات سوآپ از سوی ایران متوقف شد، فروشندگان بازارهای جدیدی پیدا کردند. موسوی با اشاره به انجام مذاکرات متعدد با قزاقستان و روسیه به منظور از سرگیری سوآپ نفت خام، تأکید کرد: هر دو کشور برای از سرگیری سوآپ نفت اعلام آمادگی کرده‌اند و قرار است در فاز اول نفت مازاد تولیدی این دو کشور به پایانه نفتی نکا انتقال داده شود.

در همین حال نباید از نظر دور داشت که گاز امروز پاکترین سوخت محسوب می‌شود که این موضوع نیز در آن اجلاس دارای اهمیت است. کارشناسان بر این باورند سهم روسیه در زمینه صادرات گاز با ایران در بازارهای جهانی قابل قیاس نیست، آن‌ها می‌گویند: سهم ایران در این بازار کم است و باید سهم بیشتری را کسب کند، و به نظر می‌رسد بازارهای کشورهای همسایه و جنوب خلیج فارس تا حدود زیادی بازار اختصاصی ایران است، اما بازارهای آل ان جی و صادرات به اروپا جزء بازارهای رقابتی به شمار می‌آید، وانگهی نباید فراموش کنیم که رقابت به معنای اختلاف نیست.

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران از آماده‌سازی زیرساخت‌های پایانه نکا برای از سرگیری سوآپ نفت خبر داد و گفت: روسیه و قزاقستان آماده از سرگیری سوآپ نفت از ایران شدند. سید پیروز موسوی درباره آخرین وضعیت از سرگیری سوآپ نفت

خام کشورهای حاشیه دریای خزر گفت: سوآپ نفت علاوه بر اینکه یکی از منابع درآمد کشور به شمار می‌رود، ایجاد ارتباط با کشورهای حوزه دریای خزر با هدف امنیت اقتصادی و سیاسی کشور را به همراه دارد.

این در حالی است که مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران از آماده‌سازی زیرساخت‌های پایانه نکا برای از سرگیری سوآپ نفت خبر داد و گفت: روسیه و قزاقستان آماده از سرگیری سوآپ نفت از ایران شدند. سید پیروز موسوی درباره آخرین وضعیت از سرگیری سوآپ نفت خام کشورهای حاشیه دریای خزر گفت: سوآپ نفت علاوه بر اینکه یکی از منابع درآمد کشور به شمار می‌رود، ایجاد ارتباط با کشورهای حوزه دریای خزر با هدف امنیت اقتصادی و سیاسی کشور

بهاگوانی پراساد که بعد از دیدار با وزیر انرژی کشورهای عضو بریکس سخن می‌گفت، افزود: ما هم اکنون در حال بررسی امکان سوآپ نفت ایران از طریق باکو و آستاراخان هستیم. پیش‌تر وزیر نفت ایران از آمادگی کشورش برای سوآپ نفت و گاز با روسیه خبر داده بود. براساس این طرح ایران در شمال، نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی از روسیه دریافت می‌کند و معادل آن را از نفت و تولیدات خود در بندر جنوبی تحویل می‌دهد.

صادرات بخش خصوصی متاثر از ناآرامی های منطقه خاورمیانه است

داعش، سوریه را کاملاً ناامن کرده و روابط تجاری ما با سوریه به حداقل خود رسیده است. بخشی از کشور عراق هم درگیر داعش است، اما نمی توان با قطعیت گفت داعش عامل کاهش تجارت ما با این کشور بوده است

میلیون دلار رسیده که می تواند گویای نوعی کاهش در این آمار باشد، هر چند برای ارزیابی این آمار باید تا پایان سال صبر کرد، اما این روند کاهشی با ناآرامی های اخیر کشور ترکیه همزمان بوده است. میزان واردات ایران از ترکیه نیز از ۱۰۳ میلیارد دلار در سال ۱۳۸۸ به ۲۰۵ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۳ رسیده است و تقریباً روندی مشابه روند صادرات ایران به ترکیه داشته است. این شاخص در هفت ماهه ۱۳۹۴ به ۱۰۱ میلیارد دلار رسیده است.

رابطه تجاری ایران و سوریه

صادرات غیر نفتی ایران به سوریه در سال ۱۳۸۸ به میزان ۳۷۱ میلیون دلار بوده و در سال ۱۳۸۹ به صورتی چشمگیر تا ۵۱۶ میلیون دلار افزایش یافته، اما این شاخص تقریباً همزمان با آغاز جنگ های داخلی سوریه در سال ۱۳۹۰ با افتی شدید به مرز ۳۶۲ میلیون دلار رسیده است. به گزارش، آمارهای رسمی گمرک ایران نشان می دهد از آن تاریخ تاکنون این شاخص که در سال ۱۳۹۳ به مرز ۱۰۲ میلیون دلار رسیده، همواره روندی کاهنده را طی کرده است. آمار هفت ماهه ۱۳۹۴ نیز نشان می دهد این شاخص با رسیدن به عدد ۴۶ میلیون دلار روند کاهنده خود را ادامه داده است. میزان واردات ایران از سوریه نیز از ۱۹ میلیون دلار در

۱۳۸۸ تا ۱۳۹۱ سیری آرام و صعودی را طی کرده و در سال ۱۳۹۱ از مرز پنج میلیارد دلار عبور کرده، در سال ۱۳۹۲ همزمان با قدرت گیری داعش در منطقه، با نوعی افت مواجه شده و به حدود ۴۰۶ میلیارد دلار رسیده است. این آمار در سال ۱۳۹۳ با اندکی رشد به ۴۰۹ میلیارد دلار رسیده، اما آمار صادرات هفت ماهه ایران به عراق با قرار گرفتن روی عدد ۲۰۹ میلیارد دلار، رشد چندانی را نشان نمی دهد. طبق این آمارهای رسمی گمرک ایران، واردات ایران از عراق نیز از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۰ با طی یک روند رو به رشد، از مرز ۱۲۳ میلیون دلار عبور کرده، اما از آن پس تاکنون روندی نزولی داشته و در سال ۱۳۹۳ به ۶۰ میلیون دلار کاهش یافته است. آمار واردات هفت ماهه ۱۳۹۴ ایران از عراق نیز رقم ۳۳ میلیون دلار را نشان می دهد که گویای رشد خاصی در این شاخص برای امسال نیست. البته معلوم نیست تا پایان امسال این روند چه تغییری نسبت به سال گذشته داشته باشد.

رابطه تجاری ایران و ترکیه

به گزارش، میزان صادرات ایران به ترکیه از ۵۶۳ میلیون دلار در سال ۱۳۸۸ به ۱۰۸ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۳ رسیده و تقریباً روندی صعودی داشته است. آمار هفت ماهه سال ۱۳۹۴ صادرات ایران به ترکیه اما به ۷۲۹

در سال ۱۳۹۲ همزمان با قدرت گیری داعش در منطقه، تجارت ایران با عراق با افت مواجه شده است. همزمان با آغاز جنگ های داخلی سوریه در سال ۱۳۹۰ نیز تجارت ایران با این کشور کاهش یافته است. به نظر می رسد همزمان با ناآرامی های اخیر ترکیه تجارت ایران با این کشور نیز با نوعی کاهش یا توقف روند افزایشی مواجه شده است. نیروهای شورشی افراطی که پیش تر از تلفیق چند گروه افراطی شکل گرفته و خود را «دولت اسلامی عراق» نامیده بودند، با آغاز جنگ داخلی سوریه، وارد این کشور شدند و در روز هشتم آوریل ۲۰۱۳ مطابق با ۱۹ فروردین ۱۳۹۲، نام «دولت اسلامی عراق و شام» را بر خود نهادند. این گروه از آن پس با نام مخفف داعش معروف شد، بخش هایی از شمال شرقی سوریه را تصرف کرده، شهر رقه را به عنوان پایتخت خود انتخاب کرد و سایه رعب و وحشت را بر سر کشورهای منطقه انداخت؛ سایه ای که احتمالاً تجارت ایران با کشورهای منطقه را نیز تحت تأثیر قرار داده است. مروری بر روند تجارت ایران با عراق، سوریه و ترکیه به عنوان کشورهای درگیر جنگ با داعش، نشان می دهد که در این دوره های ناآرام وضعیت تجارت این کشورها چگونه بوده است.

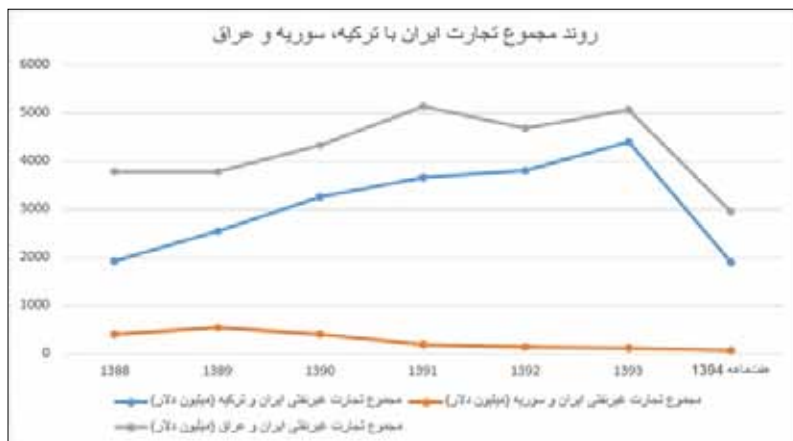
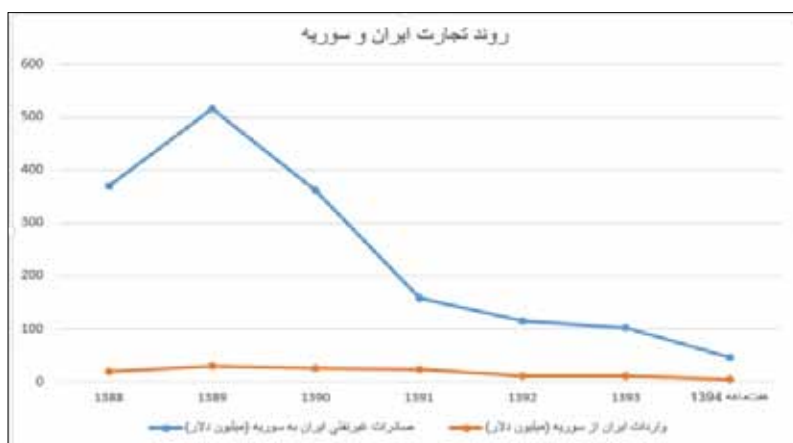
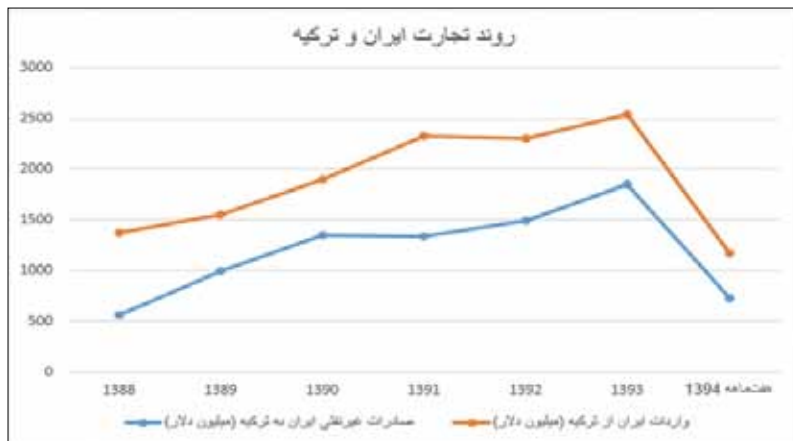
رابطه تجاری ایران و عراق

در حالی که صادرات غیر نفتی ایران به عراق از سال

سال ۱۳۸۸ به ۱۰ میلیون دلار در سال ۱۳۹۳ رسیده و در سال‌های اخیر مانند صادرات ایران به سوریه روندی کاهنده داشته است.

تأثیر داعش بر افت روابط تجاری با همسایه‌های ناآرام

اما آیا می‌توان فعالیت‌های داعش در منطقه را عامل یا یکی از عوامل این کاهش تجارت دانست؟ رضی میری، عضو هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران، در این باره و در پاسخ به این پرسش که آیا داعش می‌تواند علت افت تجارت ایران با بعضی کشورهای منطقه باشد، می‌گوید: داعش هم می‌تواند علت این افت یا بخشی از علت این افت باشد. اما به نظر من نمی‌توان با دقت گفت افت تجارت ما با این کشورها منحصر به‌نامانی مربوط است. حتماً نامی برای این موضوع تأثیر دارد، ولی این نوع نتیجه‌گیری کردن ممکن است ما را درباره عوامل دیگری که منجر به این کاهش شده به‌اشتباه بیندازد. او درباره اینکه ناامنی چگونه بر تجارت اثر می‌گذارد اظهار می‌کند: «اصولاً هر جا ناامن باشد، اقتصاد در آنجا وارد یک حیطه احتیاط می‌شود. احتیاط همیشه به‌دنبال خود کندی را در پی دارد و باعث محافظه‌کاری می‌شود از این جهت که بر اثر ناامنی، کالای فرستاده شده دچار سانحه‌ای شود یا پولی که قرار است انتقال یابد دچار مشکل شود. از سوی دیگر نقل و انتقال پول مخصوصاً از طریق صرافی‌ها در ارتباط با حضور داعش در عرصه نقل و انتقال پول در جهان، سوء تفاهم‌هایی را به‌وجود آورده است. اینها می‌توانند از دلایل کاهش فعالیت‌های بازرگانی خارجی باشند مخصوصاً در ارتباط با کسانی که صحیح‌العمل هستند و نمی‌خواهند خدای نکرده شائبه‌ای در کارشان به‌وجود بیاید. با این حال ما مستنداتی برای اثبات این موضوع که داعش عامل اصلی کاهش تجارت بوده نداریم. محمد مهدی راسخ، دبیر کل پیشین اتاق بازرگانی تهران، اما در پاسخ به این پرسش که آیا داعش می‌تواند علت افت تجارت ایران با بعضی کشورهای منطقه باشد، می‌گوید: بله، طبیعتاً. چون داعش سوریه را کاملاً ناامن کرده و روابط تجاری ما با سوریه به‌حداقل خود رسیده است. بخشی از کشور عراق هم درگیر داعش است، اما نمی‌توان با قطعیت گفت داعش عامل کاهش تجارت ما با این کشور بوده است. البته در ترکیه کمتر می‌توان گفت دلیلش داعش باشد، ولی سوریه چرا؟ چون بخش عظیمی از این کشور درگیر جنگ شده و بخش زیادی از مردم سوریه آواره هستند. در نتیجه می‌توان گفت کاهش روابط تجاری ما با این کشور ناشی از حضور داعش در آن است.» او درباره فرایند تأثیر گذاری داعش بر روابط تجاری منطقه بیان می‌کند: «هم مسیر نقل و انتقال کالا ناامن شده، هم در کشورهایی که درگیر جنگ هستند، نیازها متفاوت می‌شود؛ چون وقتی کشوری به‌این شدت درگیر جنگ است، خیلی از نیازهای مردم جابه‌جا می‌شود و مردم از بسیاری از کالاها استفاده نمی‌کنند. بخش وسیعی از کشور سوریه در دست داعش است و بخش عظیمی از مردم این کشور هم از سوریه خارج شده‌اند.» راسخ در پاسخ به این پرسش که انگیزه‌های تاجران برای مبادلات تجاری با این کشورها در چه وضعیتی است، می‌گوید: از لحاظ انگیزه برای تجارت با ترکیه و عراق مشکل خاصی وجود ندارد، اما برای سوریه واقعا دچار مشکل شده‌ایم.

موانع صادرات بخش خصوصی چیست؟

تغییر تعرفه‌های گمرکی از مشکلات صادرات است

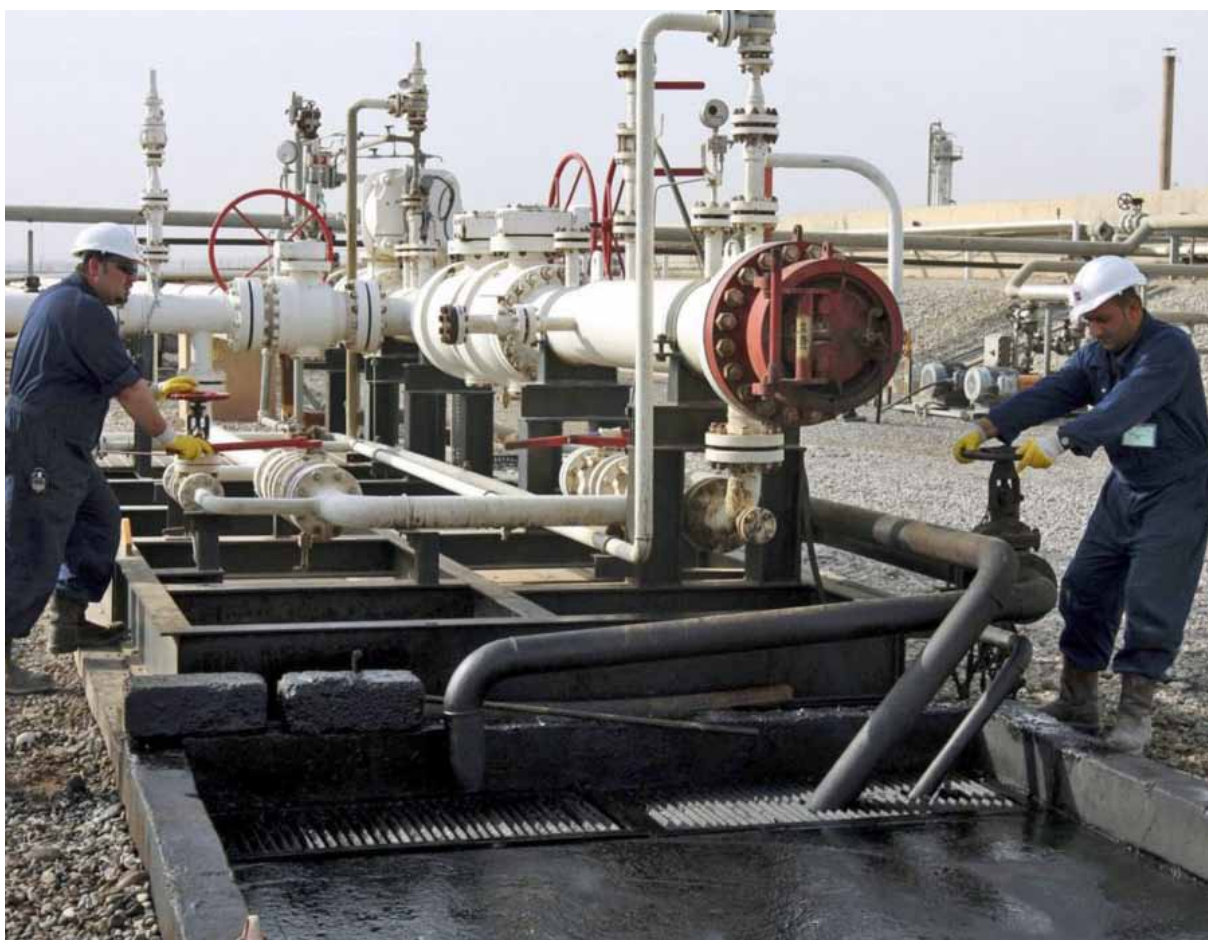
عمومی صادرات دانست و گفت: اختلاف قابل توجهی در نرخ انتقال وجه داریم.

وی اضافه کرد: تغییر تعرفه گمرکی کشورهای مقصد صادرات در کوتاه مدت نیز از دیگر مشکلات ماست، چرا که گمرک ما نتوانسته هیچ قراردادی با گمرک کشورهای دیگر در این زمینه منعقد کند، چنانکه مثلاً بارتر کمونستان در افغانستان با ۶۰ دلار گمرکی و بار ایران در همین بازار با ۲۵۰ دلار گمرکی وارد می شود.

وی عدم وجود قوانین برای شرکت‌ها و استرداد مالیات بر ارزش افزوده واحدهای تولیدی و صنعتی را از دیگر مشکلات دانست و گفت: خام فروشی هم یکی از مشکلات صادر کنندگان است، چرا که به عنوان مثال؛ ما برای تولید حلال، مشکل خوراک داریم اما میعانات گازی ما با قیمت نازل و با سختی فراوان به کشورهای خارج صادر می شود.

احمد ابوترابی عضو هیأت مدیره اتحادیه صادر کنندگان نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی با شمارش تیتروار موانع اصلی صادرات فرآورده‌های نفتی گفت: نبود ثبات در محورهای تأسیس و بهره برداری، نرخ گذاری غیر مناسب و غیر رقابتی از سوی شرکت ملی پخش فرآورده نفتی، دریافت عوارض نوسازی، به روز نبودن قوانین زیست محیطی و نبود هر گونه تضمین درباره دریافت خوراک از جمله موانع اختصاصی مربوط به صادرات فرآورده‌های نفتی است. وی ادامه داد: اما برای صادرات، بعضی موانع هم وجود دارد که شامل حال اغلب کالاهای صادراتی می شود، از جمله آن‌ها می توان به عدم وجود تسهیلات با نرخ مناسب برای حمایت از تولید و صادرات و عدم وجود سیاست تکنرخی ارز اشاره کرد.

ابوترابی، عدم امکان انتقال وجه صادراتی با منشأ خارجی از طریق سیستم بانکی را از جمله دیگر موانع

تجارت خصوصی و نفت ارزان

است، سیاست‌گذاران باید از فرصت به‌وجود آمده در دیگر بخش‌های اقتصاد استفاده کنند. رمز استفاده از فرصت به‌وجود آمده به رسمیت شناختن نیروهای بازار در تعیین نرخ ارز و کنار گذاشتن دیدگاه‌های حمایتی نسبت به پول ملی است.

تجربه گذشته اقتصاد ایران نیز رابطه مستقیم میان قیمت نفت و عملکرد اقتصاد را تایید نمی‌کند. دوره‌هایی وجود دارد که با وجود وفور درآمدهای نفتی، عملکرد اقتصادی در حوزه‌های رشد، تورم و بیکاری بسیار ضعیف است. همچنین، سال‌هایی وجود دارد که عملکرد اقتصادی مثبت با افت درآمدهای ارزی هم‌زمان بوده است. شاید مسئله اصلی در مواجهه با تنزل درآمدهای ارزی، مدیریت دوره گذار باشد؛ اینکه در کوتاه‌مدت کاهش قیمت نفت منجر به بروز بحران حساب جاری نشود و اقتصاد زمان کافی داشته باشد تا نسبت به مشوق‌های قیمتی (افزایش نرخ ارز) واکنش نشان دهد؛ بنابراین افت قیمت نفت گرچه در مرحله اول چالشی بزرگ برای سیاست‌گذاران و مدیران اجرایی محسوب می‌شود؛ چراکه مسئولیت روشن کردن مسیر آینده اقتصاد برای فعالان اقتصادی بر عهده ایشان است، اما اگر این مأموریت با موفقیت انجام شود، شاهد میوه چینی اقتصاد کشور در مراحل بعدی خواهیم بود.

صعود قیمت نفت و افزایش بهره‌وری در این بخش باعث می‌شود درآمدهای ارزی دولت افزایش یابد. از طرف دیگر، فروش درآمدهای ارزی از طرف دولت، ارزش پول ملی را تقویت می‌کند و منجر به کاهش نرخ ارز می‌شود. با تقویت پول ملی، قیمت نسبی کالاهای خارجی و خالص صادرات کالاهای غیرنفتی کاهش می‌یابد؛ بنابراین با افزایش قیمت نفت، بهره‌وری در دیگر بخش‌های اقتصاد کاهش می‌یابد. با این تحلیل می‌توان جنبه‌های مثبت کاهش قیمت نفت را مشاهده کرد: افت قیمت نفت اگر چه ارزش افزوده بخش نفت را کاهش می‌دهد، اما باعث ارتقای بهره‌وری در بخش‌های قابل تجارت می‌شود؛ بنابراین در شرایط کنونی که قیمت نفت به کمترین میزان در بیش از یک دهه گذشته رسیده

رضا بوستانی اقتصاد ایران همانند بسیاری از کشورهای منطقه، وابسته به نفت است؛ یعنی سهم قابل توجهی از صادرات و تولید ناخالص داخلی در بخش نفت ایجاد می‌شود. کشورهای صادرکننده نفت با مشکل بزرگ برون‌زا بودن بهره‌وری در بخش نفت روبه‌رو هستند. به عبارت دیگر، بهره‌وری در این اقتصادها وابسته به قیمت نفت است، متغیری که در بازارهای جهانی و ماورای خواست این کشورها تعیین می‌شود. با افزایش قیمت نفت بدون آنکه تغییری در نهادها و میزان تولید ایجاد شود، درآمدها بالا می‌رود. این روند به‌طور طبیعی در حالت عکس نیز مصداق دارد.

از این رو، سیاست‌گذاری برای اقتصادی که عوامل بیرونی برای آن تعیین‌کننده هستند، بسیار دشوار خواهد بود. از طرف دیگر، چون نفت خام دارای ارزش ذاتی است، ارزش افزوده تولیدات در این بخش بالا بوده و بهره‌وری در این بخش - حتی با قیمت پایین نفت در بازار بین‌المللی - همچنان تعیین‌کننده است. اگر چه بالا بودن بهره‌وری در بخش نفت می‌تواند نعمت تلقی شود، اما بی‌تردید برای دیگر بخش‌های اقتصاد ناخوشایند است. بهره‌وری بالا در بخش نفت، به‌طور نسبی موجب می‌شود بهره‌وری در سایر بخش‌های قابل تجارت کاهش یابد.

سید سعید آقای راد

نفت ۴۰ دلاری برای سرمایه‌گذار خارجی جذاب نیست

مهندس سید سعید آقای راد، رئیس کمیسیون اتحادیه روغن به عنوان یکی از اعضای اتحادیه، در گفت‌وگو با دنیای انرژی با تحلیل عوامل موثر بر بازار پتروشیمی عنوان کرد، بازار حداقل تا شش ماه آینده رونق نخواهد داشت، هر چند در لابه‌لای بحث تاکید داشت که امیدوارم پیش بینی ام از آینده درست نباشد.

نفت هر بشکه هفتاد دلار از جاذبه بیشتری در برابر نفت چهل دلاری برخوردار است. اما بازار نفت ایران پس از تحریم‌ها جذابیت‌های خاص خود را دارد. البته در زمینه صنایع و تجهیزات ما نیازمند به‌روز رسانی، افزایش سطح بهره‌وری و مهم‌تر از همه تسریع در اتمام پروژه‌های پتروشیمی هستیم. عمر مفید یک پالایشگاه به‌طور میانگین ۲۰ سال است و پس از آن نیازمند بازسازی و ترمیم جدی است، خوب وقتی تحریم باشیم یعنی همکاری تکنولوژیک با کمپانی‌های بزرگ و موفق وجود ندارد و این به معنای کاهش سطح کیفیت و در نتیجه بهره‌برداری کمتر از مبادین مشترک نفت و گاز است. وقتی یک پالایشگاه باید به‌طور مثال سه ساله احداث شود اما این احداث به دلیل مشکلات منابع و ارز ۵ ساله ساخته می‌شود.

خب میدان نفتی که عمر مفید ۱۰ ساله دارد وقتی ۵ سال را صرف ساخت پالایشگاه می‌کنید یعنی از همسایگان خود به‌همان اندازه در بهره‌برداری عقب افتاده‌اید. از این رو به‌نظر می‌رسد در فضای پس از تحریم‌ها باید در زمینه مشارکت در نوسازی و به‌روز رسانی تجهیزات با کمپانی‌های نفتی مشارکت کنیم.

به عنوان سوال پایانی بفرمائید، در ارتباط با مشکلاتی که برخی اعضای اتحادیه با نهادهای نظارتی مثل ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز درگیر هستند، آیا هیأت مدیره جدید در زمینه بهبود رابطه با این نهادها اقدام موثری صورت داده است؟

نهادهای نظارتی سیاست‌های کلی خود را دارند و این وظیفه ماست که تعامل بیشتری برای تنویر و شفاف‌سازی ارتباط با ستاد را داشته باشیم. به لطف خدا و تلاش اعضاء همکاری مثبتی با ستاد صورت گرفته و سبب شد تا طرفین دیدگاه‌های همدیگر را مورد بررسی قرار دهند و از این مجرا تا حدی برخی مشکلات برطرف شده است.

امکان پذیر است. تجربه ما ثابت کرده افزایش و کاهش نرخ ارز با مقوله ثبات و آرامش بازار ارتباط مستقیم دارد، دولت هم قبلاً در این زمینه تجربه موفق داشته و به‌نظر من می‌تواند این ثبات را مجدد به بازار برگرداند. اما در خصوص قیمت نفت، ما شاهد جمعی از کشورها هستیم که دچار اختلافات سیاسی هستند که این اختلاف دیدگاه صادرات نفت را هم تحت تاثیر قرار داده است. از این رو ما نیازمند یک دیپلماسی انرژی فعال و هدفمند هستیم تا علاوه بر به‌وجود آوردن بازارهای جدید هماهنگی کشورهای عضو اوپک را نیز به همراه داشته باشد.

اگر موافق باشید در مورد سرمایه‌گذاری خارجی و فرصت‌های پس از برجام صحبت کنیم، به‌نظر شما صنایع نفت ما جذابیت لازم برای سرمایه‌گذاری خارجی را دارد؟

منطق اقتصاد به شما می‌گوید که باید در جایی سرمایه‌گذاری کنید که بازده مطلوب شما را داشته باشد. در حال حاضر نفت اوپک هر بشکه ۴۰ دلار معامله می‌شود، این قیمت بازگشت سرمایه را هم تضمین نمی‌کند. بی شک سرمایه‌گذاری در صنعت

به عنوان یکی از اعضاء اتحادیه، ارزیابی شما از چشم‌انداز صنعت صادرات در حوزه محصولات پتروشیمی و علی‌الخصوص در بخش روغن و روانکارها چیست؟

اساساً برای رسیدن به یک تحلیل منسجم و قابل دفاع در تمام صنایع حوزه محصولات پتروشیمی همواره باید دو پارامتر اصلی را مدنظر قرار داد. مشخصاً بدون در نظر گرفتن قیمت جهانی نفت و نرخ ارز در کشور نمی‌توان نظر کارشناسی و دقیق ارائه کرد.

خب در حال حاضر علی‌رغم انتظاراتی که داشتیم در رابطه با نرخ ارز توقعات برآورده نشد و جز در مقطع خاصی پس از برجام که به نوعی شاهد کاهش هیجانی نرخ ارز بودیم اما در ادامه با روند صعودی ارز روبه‌رو شدیم که هر چند این افزایش نرخ ارز به نفع ما تولیدکنندگان و صادرکنندگان است اما این امر عملاً سبب شده تا برخلاف دو سال گذشته که بازار با ثبات بود تا حدی دچار نوسان باشد.

در ارتباط با قیمت نفت هم که مدت‌هاست شاهد افت قیمت و سقوط بهای نفت اوپک به عدد حدود ۴۰ دلار هستیم در حالی که قیمت مناسب و نه ایده آل، برای ما رقمی بین ۶۰ تا ۷۰ دلار است. طبعاً کاهش قیمت نفت می‌تواند اصلی‌ترین دلیل کاهش صادرات و سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی باشد.

براین اساس تازمانی که بازار ارز از ثبات نسبی برخوردار نباشد و قیمت نفت نیز با کاهش روبه‌رو باشد نمیتوان آینده روشنی را برای فعالیت در عرصه صنعت نفت قابل تصور بود. از این رو بنده حداقل طی شش ماه تا یک سال آینده افق روشنی را برای نفت و صنایع وابسته به آن متصور نخواهم بود. البته امیدوارم این پیش‌بینی من اشتباه باشد و ما هر چه زودتر شاهد اتفاقات مثبت در بازار باشیم.

آیا راه کاری برای برون رفت از این وضعیت در مقطع فعلی وجود دارد؟
ببینید، مدیریت نرخ ارز تا حدی از سوی دولت

در ارتباط با قیمت نفت هم که

مدتهاست شاهد افت قیمت و سقوط

بهای نفت اوپک به عدد حدود ۴۰ دلار

هستیم در حالی که قیمت مناسب و

نه ایده آل، برای ما رقمی بین ۶۰ تا ۷۰

دلار است

داعش، ترکیه را از وار دکننده به صادرکننده فرآورده های نفتی تبدیل کرده است

نفتی که از مسیر مشترک بین سوریه و عراق به ترکیه می رود، در آنجا به طور سازمان یافته خریداری و سپس فرآورده آن ۵۰ درصد زیر قیمت واقعی، وارد بازار می شود.

چه کسی این نفت را می خرد، اما می دانیم که پالایشگاه های کوچک غیراستاندارد و مینی ریفاینری ها در ترکیه و امثال آن چنین نفتی را مصرف می کنند. این تاجر با سابقه توضیح داد: آن ها مواد سبک این نفت را جدا می کنند و مواد سنگین را تبدیل به سوخت می کنند. سوخت را هم دوشاخه می کنند و بخش سبک تر آن را جدا می کنند و بخش سنگین تر را به پایه قیر و نفت کوره تبدیل می کنند.

داعش چقدر نفت دارد؟

در باره میزان نفت داعش تخمین های متفاوتی وجود دارد چنانکه این تخمین ها از ۴۰ تا ۵۰ هزار بشکه در روز آغاز شده و به ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار بشکه در روز می رسد. از این تاجر فرآورده های نفتی در باره مبنای محاسبه و تخمین میزان نفت داعش پرسیدیم. وی پاسخ داد: «به عنوان مثال نفت کوره عراق در بازار منطقه که از آسمان نمی آید، وقتی حجم آن را محاسبه کنیم برآوردی از میزان مازاد آن به دست می آید.»

شرکت های ترکیه ای از وارد کننده به صادر کننده فرآورده تبدیل شده اند

وی با طرح این پرسش که فلان شرکت ترکیه ای چگونه می تواند فرآورده خود را در حجم زیاد و به قیمت ارزان عرضه کند؟ گفت: «به عنوان مثال قیر فله در اروپا ۲۴۰ دلار است، اما فلان شرکت آن را در ترکیه ۲۲۰ دلار عرضه می کند، در حالی که این محصول همیشه در ترکیه گران تر از ایران و اروپا بوده است، چون آن ها تولید کننده نبوده اند و باید می خریدند، اما امروز خود این شرکت تبدیل به صادر کننده به تر کمستان شده است.» وی با بیان اینکه این پالایشگاه های کوچک و mini refinery ها باید نفت را از جایی تأمین کنند، تصریح کرد: «شرکت هایی که در ترکیه همه وارد کننده فرآورده بودند و امروز همگی آن ها صادر کننده فرآورده های سنگین مانند قیر شده اند، نفت را از کجا آورده اند؟»

قیمت فرآورده به جای افزایش، کاهش پیدا کرد و مشخص شد ترکیه منبعی برای تأمین نفت و فرآورده دارد. با این حال کسی حاضر نبود به صورت رسمی اعلام کند دلیل این کاهش مشکوک قیمت فرآورده های نفتی چیست. وی با بیان اینکه داعش برای به دست آوردن این ثروت چند راه تأمین مالی بیشتر ندارد، گفت: یکی از این راه ها فروش نفت بیجی عراق بود، اما استفاده از این نفت چندان ساده نیست، چون کردهای عراق هم به آن چشم داشتند. این فعال بازار فرآورده های نفتی ادامه داد: آنچه واقعا در منطقه تأثیر گذار بود، نفتی بود که از مسیر مشترک بین سوریه و عراق به ترکیه می رفت، چنانکه در ترکیه به صورت سیستماتیک این نفت خریداری می شود و نفت و فرآورده را با ۵۰ درصد زیر قیمت وارد بازار می شود.

ورود ناخواسته تجار به تجارت فرآورده های حاصل از نفت داعش

وی تأکید کرد: البته این محصول به بازارهای غیراستاندارد تر ارسال می شود، اما بعضی از تجار هم به صورت نادانسته وارد تجارت این محصول با تجارت ترکیه شده اند؛ چرا که بسیاری از پیمانکاران و تاجران فعال در سلیمانیه و اربیل عراق اهل ترکیه هستند و محصول زیادی در اختیار دارند که با قیمت های ارزان عرضه می کنند و مبداء محصول آن ها مشخص نیست. این فعال بازار فرآورده اضافه کرد: این محصولات به صورت ادامه دار در حال عرضه است و تاجران نمی توانند تشخیص بدهند، محصولی را که از کردستان عراق می خردند کجا تولید شده و در واقع مبداء آن چه بوده است. وی تصریح کرد: محصولی که ۲۰ دلار زیر قیمت در بعضی بنادر عرضه می شود، اگر از آسمان هم آمده باشد، نمی تواند تا این حد ادامه دار عرضه شود.

نفت داعش کجا پالایش می شود؟

وی با بیان اینکه برآورد و حدس من این است که به طور متوسط بین ۵۰۰ تا ۸۰۰ هزار بشکه در روز نفت داعش در منطقه جابجا می شود، گفت: من نمی توانم بگویم دقیقاً

حسن تاجیک یکی از اعضای هیات مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی در یک نشست خبری از نقش نفت داعش در کاهش صادرات فرآورده های نفتی ایران پرده برداشت و گفت: «بخشی از نیاز ترکیه به سوخت توسط داعش تأمین می شود، چنان که در حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار بشکه در روز نفت به نصف قیمت بین المللی در اختیار ترکیه قرار می گیرد و به همین دلیل واردات این کشور از ایران کاهش یافته است.» پیش از این ارتش روسیه تصاویر و اسناد مهمی در باره انتقال گسترده نفت سوریه و عراق به سوی ترکیه با استفاده از تانکرهای نفت منتشر کرده بود و پیش از آن ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه در دیدار با یک مقام اروپایی گفته بود تانکرهای نفت مانند یک خط لوله بزرگ پشت سر هم قطار شده و نفت داعش را به ترکیه انتقال می دهند. به تازگی محسن رضایی دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام در پاسخ به این پرسش که چرا مسئولان ترکیه هر گونه خرید نفت از داعش را تکذیب می کنند، گفته است: «اگر دولت ترکیه در جریان فروش نفت داعش در کشور خود نیست ما آمادگی داریم این اطلاعات را در اختیار آن ها قرار بدهیم. مستشاران ایران در سوریه از تمامی مسیرهای کامیون های نفت داعش به ترکیه عکس برداری و فیلم برداری کرده اند و این اسناد قابل ارائه و انتشار است.» برای اطلاع از جزئیات تجارت نفت داعش با یکی از تجار با سابقه فرآورده های نفتی به گفت و گو نشستیم.

کاهش ۵۰ درصدی قیمت فرآورده های نفتی در منطقه بی دلیل نیست

این تاجر با سابقه که نخواست نامش فاش شود، در باره تاثیر نفت داعش بر بازار نفت و فرآورده در منطقه گفت: «وقتی مشاهده می کنید قیمت فرآورده های نفتی در منطقه ابتدا ۳۰ درصد و سپس ۲۵ درصد دیگر یعنی در مجموع ۵۵ درصد نسبت به وضعیت معمول و قیمت های جاری کاهش پیدا می کند، باید دلیلی برای آن پیدا کرد.» وی ادامه داد: وقتی ترکیه با روسیه دچار مشکل شد، باز هم

اتکای به نفت سبب شد دولت به صورت واقعی به توسعه روی نیاورد و همین امر سبب عدم توسعه صنایع ملی در این زمینه و خام فروشی نفت شد. واردات محوری اقتصاد ملی نیز در طولانی مدت در وهله نخست در نحیف شدن بدنه تولید کشور و در مرحله بعد نیز کاهش کیفیت محصولات وارداتی متبلور شد

سید مرتضی میری، عضو کارگروه تخصصی مالیات بر ارزش افزوده شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

قوانین گمرکی و مالیاتی مانع صادرات هستند

بدنه تولید کشور و در مرحله بعد نیز کاهش کیفیت محصولات وارداتی متبلور شد. نتیجه این دو مسئله آسیب پذیر شدن اقتصاد کشور شد به طوری که تکانه بزرگی مثل تحریم ها آسیب عمیقی به آن وارد کرد. البته این تکانه بزرگ توفیق اجباری هم بود چرا که کاهش منابع نفتی میزان اهمیت صادرات غیر نفتی و فعالیت بخش خصوصی واقعی را بیش از پیش به رخ دولت کشید. فرصتی که هنوز می توان از آن در راستای اصلاح مسیر توسعه کشور بهره برد. بنا بر آنچه که عرض کردم اصلاح دیدگاه دولت در خصوص اساس اقتصاد ملی و انفکاک آن از نفت و برکشیدن جایگاه صادرات نقش مهمی در اصلاح امور دارد که البته گام اول است.

و گام های بعدی؟

برای برداشتن گام های بعدی باید موانع را شناخت. با توجه به نکاتی که ذکر کردم و رویکردی که تا کنون وجود داشته و البته دولت یازدهم سعی بر اصلاح آن

به معنای نفتی تر شدن اقتصاد ملی مادر روزگاری است که می توانیم از آن به عنوان فرصتی برای رها ساختن اقتصاد از نفت بهره ببریم.

چه دلایلی مد نظر شما است و تا چه اندازه قابل رفع هستند؟

هر دو. در واقع این دلایل کم تعداد نیستند و در بخش های گوناگون دیده می شوند. بخش عمده ای از مسائل ما در درجه اول به نوع نگاه مسئولین به اقتصاد باز می گردد. در دهه های اخیر دو آفت در نگاه مسئولین وجود داشته است. یکی اتکای بی انداز به نفت و دیگری محوریت واردات. آن چنانکه اتکای بیش از حد به این دو برای خود اینها هم تبدیل به آفت شد. یعنی اتکای به نفت سبب شد دولت به صورت واقعی به توسعه روی نیاورد و همین امر سبب عدم توسعه صنایع ملی در این زمینه و خام فروشی نفت شد. واردات محوری اقتصاد ملی نیز در طولانی مدت در وهله نخست در نحیف شدن

برای آغاز گفت و گو از شرایط کنونی صادرات کشور آغاز کنیم. شرایط صادرات غیر نفتی کشور را چطور ارزیابی می کنید؟
با این پرسش ناگزیریم از آغاز تلخ این گفت و گو. شوربختانه صادرات غیر نفتی ما شرایط خوبی را سپری نمی کند و آمارها حدود ۱۵ درصد کاهش را نسبت به سال گذشته نشان می دهند که مایه تأسف بسیار است. البته این وضعیت نامناسب فقط اختصاص به سال جاری ندارد و در سال های اخیر هیچ گاه شرایط مناسبی نداشته ایم. این شرایط نامناسب که معلول دلایلی است که در ادامه به آن ها خواهیم پرداخت با بروز تحریم های ظالمانه علیه اقتصاد ایران که در دولت پیشین تشدید شد و فشار بسیاری را بر فعالین اقتصادی بخش خصوصی تحمیل کرد. در میان صادرات غیر نفتی هم اقلام مشتق از نفت و گاز گوی سبقت را از دیگر موارد ربودند و اقلامی مانند فرش دستباف، پسته و زعفران که همواره در صدر آمار صادرات غیر نفتی بودند تنزل کردند و و این امر

با دولت را بر عهده داشته باشند. فعالان بخش خصوصی می‌بایست با تقویت تشکلهای صنفی خود فرهنگ کار تشکیلی را تقویت کنند تا این نقص تاریخی هرچه سریعتر اصلاح شود.

■ به راه حل‌ها بپردازیم. در حال حاضر در دوران پسا برجام به سر می‌بریم و به سمت دوران پساتحریم در حرکتیم. به نوعی سوالی که پیشتر مطرح کردم را تکرار می‌کنم. با توجه به ویژگی‌های دوران پسا برجام برای رفع موانعی که ذکر کردید چه می‌توان کرد؟

اجازه بدهید این نکته را متذکر شوم که بخشی از رکود فعلی فضای اقتصادی کشور به‌بلاتکلیفی ناشی از مطلق شدن مذاکرات و نتایج عملی آن بوده که امیدوارم پس از لغو تحریم‌ها گشایش لازم حاصل شود. چنانکه عرض کردم مهمترین مسئله اصلاح رویکردها به واقعیت اقتصاد کشور است. ببینید ما نباید چرخ را از ابتدا اختراع کنیم. مسیری که کشورهای توسعه یافته و ابر قدرت‌های اقتصادی دنیا پیموده‌اند نقشه راه مناسبی برای ماست. مهمترین عامل در حرکت صحیح و اصولی به سمت توسعه تعامل مثبت در عرصه بین‌المللی و داشتن استراتژی مناسب در این فضای مثبت است که اولی را مادر این دوران به دست آورده‌ایم اما استراتژی مناسبی هنوز دیده نشده است. برای تدوین این استراتژی نیز رعایت دو نکته ضروری است. نخست اینکه دولت باید واردات از کشورهای برابر صادرات انجام دهد، بدین معنی که به‌هیات‌های تجاری خارجی اعلام کند که خرید از آن‌ها تنها در برابر فروش اقلام صادراتی ایران میسر است که این خود از بزرگترین سیاست‌های حمایتی از صادرات است دوم اینکه صادرات کالا بدون داشتن روابط تجاری پایاپای میسر نیست. در حقیقت سیاست درست تیم دیپلماتیک دولت فرصت بی‌بدیلی را برای یک جهش عظیم اما تدریجی را فراهم آورده که تیم اقتصادی دولت و همچنین بخش خصوصی باید با تدوین و اجرای یک برنامه مشارکت جویانه از آن استفاده کنند.

■ به عنوان آخرین سوال برای نیل به این هدف بخش خصوصی چه خواسته‌ای از دولت دارد؟ اگر چه من از سوی بخش خصوصی نمایندگی ندارم اما بر این باورم که خواسته اصلی بخش خصوصی از دولت عزم جدی برای رهایی از اقتصاد نفتی و خصوصی سازی واقعی است. اجازه بدهید در پاسخ به این پرسش مباحث را جمع بندی کنم. مسیر اصلاح واقعی و حرکت در مسیر توسعه پایدار تغییر در رویکرد غالب در اقتصاد کشور، فاصله گرفتن از اقتصاد نفتی و واردات بی‌حد، ارتقا جایگاه صادرات در سیاست گذاری‌ها، توجه ویژه به صنایع کوچک و متوسط، رفع موانع تولید، واقعی کردن نرخ ارز از طریق افزایش آن به اندازه مابه‌التفاوت تورم داخلی و خارجی، لغو قوانین دست و پاگیر در حوزه صادرات، اجرای صحیح قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار و تدوین استراتژی درستی برای استفاده از فضای پسابرجام است که تحقق تمامی این موارد مستلزم برقراری رابطه سالم و گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی است. بنابراین در پاسخ به سوالی که دو بار مطرح نمودید باید عرض کنم که البته تمامی این موانع قابل رفع هستند به شرط داشتن عزم جدی و تن دادن به تمامی اصول توسعه.

ببینید تولید در صورتی می‌تواند با ارتقا روزافزون کیفیت همراه شود که صادرات محور باشد. یعنی رقابت منطقی با رقبای درجه یک خارجی برای تولیدکننده یک اصل باشد. در شرایطی که قیمت تمام شده کالا و خدمات برای تولیدکننده آنقدر بالاست که برای رقابت چه در بازار داخلی و چه در بازار خارجی نیازمند کاهش کیفیت است تولید رفته رفته توجیه خود را از دست می‌دهد و تولیدکنندگان یا غیرفعال می‌شوند و یا با حداقل ظرفیت به تولید اجناس بی کیفیت مشغول می‌شوند و از آنجا که صادرات یک فرایند در تعامل و ارتباط تنگاتنگ با تولید است توان صادراتی ما نیز از بین خواهد رفت.

■ با توجه به مسائلی که شما مطرح کردید دولت‌ها مقصر شرایط کنونی هستند.

ببینید به گمان من اینکه دولت‌ها موظف هستند بستر مناسب برای رشد و بالندگی تولید و صادرات کشور را فراهم آورند یک اصل انکار نشدنی است که با مرور مسیر طی شده توسط کشورهای توسعه یافته و قدرتمند جهان به صحت این مدعا پی می‌بریم اما اصرار ندارم که در پی یافتن مقصر باشیم. آن چرا که مطرح کردم تنها به جهت آسیب شناسی و ترسیم مسیر اصلاح بود. ضمن اینکه به جد معتقدم که مسیری که تا کنون و در طول تاریخ این کشور پیموده‌ایم از اساس اشتباه بوده است.

■ کدام مسیر؟

آنچه که تا کنون در ایران رخ داده فقدان گفت‌وگوی واقعی میان دولت و بخش خصوصی و فقدان دیدگاه مشارکت جویانه در انجام امور است. تابه حال بخش خصوصی تحیف خواسته‌هایی را از دولت مطرح کرده بدون اینکه با شرایط و مشکلات دولت آشنا باشد. بنابراین اجرای برخی از این خواسته‌ها با توجه به مسائل و مشکلات چندان محتمل نیستند. در سمت مقابل دولت قدرتمندی بوده که بی نیاز از ارتباط با بخش خصوصی تصمیماتی اتخاذ کرده که ملزومات فعالین اقتصادی بخش خصوصی در آن لحاظ نشده و به همین علت کارآمد نبوده است. اما امروز زمانی است که دولت و بخش خصوصی باید با هم گفت‌وگو کنند و هر یک اجرای بخشی از امور را به عهده بگیرند. حاکمیت تقنین و نظارت را بر عهده داشته باشد، البته تقنین هم با کسب نظرات بخش خصوصی، و امور اجرایی به دست بخش خصوصی انجام شود. و البته این امر مستلزم وجود تشکلهای، انجمن‌ها و اتحادیه‌ها به عنوان نماینده جامعه مدنی در عرصه اقتصادی است که ذیل اتاق بازرگانی وظیفه گفت‌وگو

دارد، ایرادات عمده ساختاری موانعی را بر سر راه صادرات ایجاد کرده است. ایراداتی که در سیاست‌ها و قوانین متبلور می‌شود. نه تنها جایگاه صادرات در سیاست‌ها کم رنگ است و حمایت‌ها و مشوق‌ها رو به افول بلکه قوانین نیز همچون بندهایی بر دست و پای فعالین صادراتی پیچیده‌اند. بطور مثال مشوق‌های صادراتی عملاً از سال ۸۹ حذف شده‌اند. یا قوانین گمرکی که شخص صادرکننده را ملزم به حضور در گمرکات کشور می‌کند در واقع اثرات مخرب دارد.

یکی دیگر از مسائل ساختاری جایگاه ضعیف صنایع کوچک و متوسط در سیاست‌های اقتصادی است. در حالی که بخش عمده‌ای از اقلام صادرات غیرنفتی ما چه در زمینه کالاهایی مانند فرش دستباف، چرم، خشکبار و... و چه در زمینه خدماتی مثل خدمات فرهنگی و گردشگری در زمره صنایع کوچک و متوسط محسوب می‌شوند و تقویت آن‌ها بنیه صادراتی کشور را تقویت می‌کند بیشتر منابع کشور صرف صنایع کلان می‌شوند که این امر در بلند مدت آسیب‌زا خواهد بود. باید مسئولین را متوجه این امر نمود که اهمیت صنایع کلان ما نافی اهمیت بسیار صنایع کوچک و متوسط نیستند و پایه‌های صادرات غیرنفتی ما باید بر این صنایع استوار باشد. یکی از دلایل مهم بر صحت این مدعا این است که ما برای بسیاری از کشورهای توسعه یافته دنیا مثل آلمان، اتریش و آمریکا آورده مهم صنعتی یا تکنولوژی یک نداریم اما می‌توانیم از صنایع کوچک و متوسط و بخصوص صادرات سنتی خود اقلام مهم و معتبری فراهم آوریم.

■ بحث قوانین را پیش کشیدید، این قوانین مزاحم و مشکل آفرین در چه حوزه‌هایی وجود دارند؟

متأسفانه در حوزه‌های بسیاری از قوانین گمرکی تا آیین نامه‌های مالیاتی و تعدد مراکز صدور مجوز برای واحدهای تولیدی. برای روشن شدن مبحث مثالی را مطرح می‌کنم. مطابق قوانین بالادستی اخذ هر گونه مالیات و عوارض از صادرات معاف است و مالیات بر ارزش افزوده پرداخت شده نیز پس از صادرات کالای مورد نظر می‌بایست به صادرکننده مسترد گردد و استرداد آن منوط به یک عبارت سه کلمه است «ارائه مدارک مثبت». سازمان امور مالیاتی برای این عبارت سه کلمه‌ای حدود چهار صفحه آیین نامه تدوین کرده است که عملاً این امر را غیر ممکن می‌سازد و بدین ترتیب مانعی جدی بر سر راه صادرکنندگان ایجاد می‌کند. و از این دست قوانین و مقررات دست و پاگیر و بعضاً آسیب‌زا در حوزه‌های گوناگون وجود دارند. البته اینها تنها موانع صادرات نیستند بلکه پیامدهای آن‌ها و مسائل دیگری نیز وجود دارند.

■ چه مسائلی؟

عواملی مانند نرخ تورم بسیار بالاتر از کشورهای رقیب، تسهیلاتی که به قیمت بسیار گزاف در اختیار تولیدکنندگان قرار می‌گیرد و تثبیت صنعتی نرخ ارز و عواملی از این دست که سبب افزایش بهای تمام شده کالا و خدمات صادراتی ما شده و عملاً قدرت رقابت را از ما سلب می‌کند و نتیجه همه اینها کاهش کیفیت تولیدات ماست.

■ چهار تباطی میان این مسائل با کاهش کیفیت تولیدات ایرانی وجود دارد؟

آنچه تا کنون در ایران رخ داده فقدان گفت‌وگوی میان دولت و بخش خصوصی و فقدان دیدگاه مشارکت جویانه در انجام امور است. تابه حال بخش خصوصی تحیف خواسته‌هایی را از دولت مطرح کرده بدون اینکه با شرایط و مشکلات دولت آشنا باشد

بررسی علل کاهش قیمت نفت، و پیش‌بینی قیمت در سال ۲۰۱۶

سقوط آزاد

قیمت نفت و پیش‌بینی قیمت آن در سال ۲۰۱۶ بصورت مختصر و مفید پردازیم. عرضه مازاد حدوداً دو میلیون بشکه در روز، اصلی‌ترین شاخصه در تعیین قیمت نفت خام و میزان عرضه و تقاضا در بازار آزاد نفتی است. در حال حاضر بالغ بر دو میلیون بشکه در روز مازاد عرضه به تقاضا وجود دارد که عامل بسیار قوی کاهش قیمت است. عدم دستیابی چین به رشد اقتصادی پیش‌بینی شده، رکود حاکم بر بازارهای اقتصادی جهان از عوامل اصلی کاهش تقاضا در بازارهای آزاد جهانی است. بانک انگلستان گزارش

رسیدن به قیمت ۳۴ دلاری در یازده سال پیش تقویت شد. از ساعاتی پیش از برگزاری نشست اوپک تا آخرین معاملات روز جمعه شاهد سقوط بیش از ۱۴ درصدی بهای نفت و رسیدن آن به کف ۷ ساله خود بوده‌ایم. در هفته گذشته بهای نفت خام آمریکا حدود ۴/۴ دلار در هر بشکه افت کرد و در آخرین ساعات بازگشایی بازار بشکه‌ای ۳۵٫۶ دلار معامله شد. هر بشکه نفت شاخص دریای شمال، برنت نیز افت هفتگی بیش از ۵ دلاری را به ثبت رساند و در آخرین روز معاملاتی به ۳۷٫۹ دلار رسید. در این نوشته سعی می‌کنیم به عوامل کاهش

پیام پرندها، مشاور بین‌الملل هیات مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز، پتروشیمی ■ پیش‌بینی بازار نفت بدلیل وجود شاخصه‌های اقتصادی و فرا اقتصادی کار بسیار دشواری است. در ازای آن می‌توان عوامل ثابت اقتصادی مورد تحلیل قرارداد و به نتایج استنتاجی از آن‌ها دست یافت، در حالی که عوامل دیگر را ثابت فرض نمود. «در اولین هفته بازگشایی بازارهای نفت بعد از نشست ۱۶۸ اوپک، قیمت‌ها مدام کاهش یافت و با رسیدن بهای نفت برنت به زیر ۳۸ دلار امکان

روسیه و عربستان به مقصد اروپا باعث شد در جنگ نفتی که عربستان و چند کشور هم پیمان آن در مبارزه با نفت شل آمریکا در سطح بین المللی آغاز کرده بودند وارد مرحله جدیدتری شود. تخفیفات خرید براساس حجم معامله و سهل تر کردن شرایط پرداخت به مشتریانی که خود از افت روزانه قیمت آگاه بودند، قیمت نفت خام را در بازارهای بندر روتردام به شدت کاهش داد.

زبانه های شعله جنگ در عراق، هزینه گزاف جنگ با داعش و وجود دولت بزرگ همراه با فساد اداری در عراق باعث گردیده این کشور دارای شرایط بسیار پیچیده گردد. این شرایط موجب گردیده تا دولت عراق شیر سکوهای نفتی خود را تا حد اکثر ظرفیت باز نگه دارد و فارغ از اینکه قیمت نفت در بازار چقدر افت پیدا می کند، برای پوشش جریان مالی خود از فروش نفت استفاده نماید. وجود قطب فعال نفتی عراق در جنوب این کشور که از درگیریها به دور است کمک کرده تا این کشور شرکت های بین المللی را در خود حفظ کرده و به تولید بیش از چهار میلیون بشکه در روز برسد. این عدد در واقع فارغ از میزان حدودی ۴۵۰ هزار بشکه در روز است که توسط اقلیم خود مختار کردستان عراق توسط خط لوله به ترکیه صادر می گردد.

کنترل مدیریت حوزه پایین دستی، سیاست های استراتژیک خرید مربوط به بسیاری از صنایع پایین دستی کشورهای مقصد از جمله پالایشگاه ها، پتروشیمی ها، شرکت توزیع و پخش، و حتی پمپ بنزین ها توسط سهامداران عمده ای از کشورهای تولید کننده مانند عربستان، امارات و قطر مدیریت می شود. این کشورها با خرید سهام طلایی این شرکت ها عملاً در خرید محصول خام خود تضمین به وجود آورده اند.

تقویت ارزش دلار، تصمیم فدرال رزرو آمریکا برای افزایش نرخ بهره دلار تبعات سنگینی را برای قیمت نفت رقم خواهد زد. در اولین قسم بازار سرمایه نسبت به کالا واکنش منفی نشان می دهد و بخشی از سهم سرمایه کالایی به بازار بانکی انتقال داده می شود و از طرف دیگر قیمت ارزشی نفت کاهش می یابد.

عدم توقف یا کاهش چشمگیر تولید عرضه نفت شل، عدم اطلاع و پیش بینی واقع بینانه عربستان و متحدان نفتی آن از باز خورد عملکردی صاحبان نفت شل موجب شد که این کشور و دیگر کشورهای تولید کننده نفت متعارف (Conventional Oil) در دردمر کسری بودجه های هنگفت گرفتار آیند. در واقع بسیاری از کارشناسان بر این باورند که هنوز نفت ۳۰ دلاری هم می تواند ادامه استخراج و تولید برخی از چاه های شل را اقتصادی نگه دارد. بنابراین از راه بدر شدن رقیب تازه وارد به شکلی که پیش بینی می شد آسان و سریع نبود. در اصل هزینه هنگفت سرمایه گذاری ثابت اولیه برای استخراج و استحصال نفت شل، کمپانیهای خصوصی سرمایه گذار در این حوزه را مجبور به ادامه تولید کرده تا بتوانند جریان مالی (Cash Flow) ایجاد نمایند.

کاهش ارزش یوان، تصمیم دولت و بانک مرکزی چین برای کاهش ارزش یوان در برابر ارزهای خارجی در راستای حمایت از صادر کنندگان داخلی، پیامد افزایش قیمت نفت برای تولید کنندگان داخلی چینی را هم بدنبال داشت. این موضوع باعث آشفتگی در

کره ۶۰ درصد علل سقوط نفت در ماه های اخیر به علت کاهش شاخصه تقاضا بوده.

Source bank of England

عدم دست یابی به تعیین سقف تولید اوپک، جلسه هفته گذشته کشورهای صادر کننده نفت اوپک بدلیل عدم قطعیت در میزان افزایش تولید نفت خام ایران بعد از برداشته شدن تحریم ها بدون تعیین سقف مشخص به پایان رسید. این موضوع باعث سقوط مجدد در قیمت نفت گردید، این تاثیر می تواند به شکل میان مدت بر تصمیم معامله گران قیمت نفت خام به شکل کاهنده ای تاثیر گذار باشد.

تولید واقعی اوپک ۳۱،۵ میلیون بشکه در روز، از سوی دیگر سقف قبلی اوپک سی میلیون بشکه در روز تعیین گشته بود که با توجه به عدم پایبندی تعهد کشورهای عضو، عرضه واقعی ۳۱،۵ میلیون بشکه در روز اعلام گردید. افزایش عرضه ۵۰۰ هزار بشکه در روز توسط ایران پس از برداشته شدن تحریم ها هم بر پیش بینی های خریداران تاثیر گذار بوده، مرکز تحقیقاتی BMI اعلام کرد: «علاوه بر حجم آزاد شده از مخازن، همه تولیدات جدید ایران به صادرات اختصاص داده خواهد شد. ایران صادرات نفت خام و میعانات گازی خود را تا انتهای سال ۲۰۱۶ در حدود ۷۰۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد داد». این افزایش در نهایت می تواند بر بازارهای شرق و جنوب شرق آسیا بسیار تاثیر گذار باشد. در واقع چین، هند و پس از آن ها کره و ژاپن بسیار راضی از افزایش احتمالی عرضه ایران هستند. هر چند برندگان اصلی چین و هند هستند که با توجه به قرار دادهای قبلی (خرید نفت در قبال تهاتر کالای داخلی - و - خرید نفت با ارز محلی) و بلوکه شدن مقادیر بسیار قابل توجهی از پولهای نفتی ایران در مذاکرات همچنان دست بالایی خواهند داشت.

سهم بازار - روند پایداری، فروش حداکثری کشورهای غیر اوپکی و اعضای اوپک برای حفظ و افزایش سهم بازار یکی از عللی است که موجب شده هیچ کدام از کشورهای صادر کننده نسبت به کاهش تولید خود اقدام ننمایند. اما منظور از سهم بازار در حوزه فروش نفت خام چیست؟ برخلاف بسیاری از کالاهای خام دنیا، جایگزینی یک نفت خام با مشخصات یک کشور مشخص با محصول یک کشور دیگر بسیار دشوار و هزینه بر برای کشور تولید کننده می باشد. علت آن به عامل تغییر ساختاری در پالایشگاه ها، نیروگاه ها، و سایت های پتروشیمی براساس خوراک خام بر می گردد. حتی در گذشته اغلب پالایشگاه ها براساس خصوصیات نفت خام یک کشور خاص طراحی می گشتند، که در سال های اخیر با پیشرفت تکنولوژی البته این موضوع کمی تسهیل شده و بازه مشخصی از نفت خام برای پالایشگاه ها تعریف می گردد اما همچنان برای انتقال و شیفت از یک خوراک به خوراک دیگر پالایشگاه ها نیاز به تغییر و اصلاحات هزینه بر دارند. با علم بر این موضوع کشورهای صادر کننده سعی دارند همواره سهم بازار خود را در بازارهای هدف حفظ نمایند، زیرا در صورت از دست دادن سهم بازار تصاحب مجدد آن بسیار گزاف خواهد بود.

دامپینگ روسیه و عربستان در اروپا، دامپینگ (عرضه زیاد کالا با قیمت پایین تر از بازار) نفت خام

زبانه های شعله جنگ در عراق، هزینه گزاف جنگ با داعش و وجود دولت بزرگ همراه با فساد اداری در عراق باعث گردیده این کشور دارای شرایط بسیار پیچیده گردد. این شرایط موجب گردیده تا دولت عراق شیر سکوهای نفتی خود را تا حد اکثر ظرفیت باز نگه دارد و فارغ از اینکه قیمت نفت در بازار چقدر افت پیدا می کند، برای پوشش جریان مالی خود از فروش نفت استفاده نماید

کنفرانس پاریس، دغدغه‌های محیط‌زیستی، تصمیم کشورها برای کنترل دمای زمین از طریق کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای هم می‌باشد است که باعث می‌گردد سوخت‌های جایگزین برای نفت و ذغال سنگ جایگاه خود را عیان‌تر و بارزتر نشان دهند

هشتم آوریل امسال شرکت رویال داچ شل (Royal Dutch Shell) و گروه بریتیش گاز (British Gas Group) بزرگترین ادغام نفتی دهه‌ای اخیر را به مبلغ ۷۰ میلیارد دلار رقم زدند و این ادغام موجب تولد بزرگترین تولیدکننده گاز طبیعی مایع جهان شد. در اواخر ماه آگوست خرید شرکت کورپرشن بین‌المللی کامرون (Cameron International Corp.) توسط بزرگترین ارائه دهنده خدمات نفتی بالادستی شلمبرگر (Schlumberger Ltd.) به مبلغ نزدیک به ۱۳ میلیارد دلار و قبل از آن خرید بکرهاگست (Baker Hughes) توسط هالیبرتون (Halliburton Co.) همگی مثال‌هایی بر این واقعیت است.

اما شاید مهمترین دلیل ادعای نگارنده بر مبنای اصل پایه‌ای استوار باشد و آن افت بسیاری شدید در تولید چاه‌های آمریکا در سال ۲۰۱۶ است. زمانی که به بلوغ چاه‌های نفتی شل و تارنگ می‌کنیم متوجه می‌شویم که این بلوغ تا ۱۸ ماهگی کامل می‌شود و چرخه سقوط تولید آغاز می‌گردد. براساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) تولید نفت در آمریکا در سپتامبر معادل ۱۲۰ هزار بشکه در روز نسبت به ماه آگوست افت تولید داشته است. این اداره انتظار دارد افت تولید تا اواسط سال ۲۰۱۶ میلادی نیز ادامه پیدا کند. همچنین در حوزه تقاضا نیز در سال ۲۰۱۶ با افزایش روبه‌رو خواهیم بود و با اضافه عرضه روبه‌رو نخواهیم شد. به گزارش آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) میزان تقاضا از ۹۴،۲ میلیون بشکه در روز به ۹۵،۶ میلیون بشکه ارتقا می‌یابد.

بازیابی قیمت‌های نفت در سال ۲۰۱۶ محقق می‌شود اما راه آسان نخواهد بود، که برعکس راه دشواری پیشرو خواهد داشت. در واقع الگوی قیمت به شکل افت و خیزهای شدید و رویکرد کاهشی تا میانه سال ۲۰۱۶ شکل می‌گیرد اما برآیند کلی آن تا پایان سال به ثبات و رویکرد افزایشی روند رشد خواهد بود. این داده‌ها براساس تعقیب و مطالعه دو شاخص اقتصادی ضریب YARDSTICK که از رابطه میان میزان دسترسی شرکت‌ها به ذخیره نفت استخراج نشده و پتانسیل سودآوری بالقوه به دست می‌آید؛ و بررسی هزینه تولید (استخراج) نفت خام شرکت‌ها برای تعیین بازه قیمتی دسته بندی نفت متعارف (Conventional) و غیر متعارف (Unconventional) به دست آمده.

خود را ده دلار کاهش داده. این تصمیم براساس پتانسیل بالای احتمالی برداشته شدن تحریم‌های اقتصادی بر ایران و افزایش توان بالقوه بلافاصله‌ای صادرات ایران گرفته شده است. این موسسه قیمت نفت دریای شمال برنت را برای سال ۲۰۱۶ از ۵۳ دلار به ازای هر بشکه به ۴۳ دلار و قیمت وست تگزاس اینترمدیت (WTI) را از ۴۸ دلار به ازای هر بشکه به ۴۰ دلار کاهش داده است. این موسسه معتبر هم پوشانی افزایش تولید ایران با کاهش تولید در آمریکا را دلیل این تغییر اعلام کرده است.

قیمت بازیابی می‌شود، اما براساس جمع‌بندی مجموعه‌ای از داده‌های اقتصادی نگارنده معتقد است که قیمت نفت در سال ۲۰۱۶ مجدداً به قیمت‌های معتدل‌تر باز می‌گردد. در واقع قیمت نفت در کوتاه مدت دچار آسیب‌پذیری و نوسانات متعدد خواهند شد اما در میان مدت به ثبات و در بلند مدت به رشد ثابت افزایشی دست خواهد یافت. یکی از مهمترین این شاخص‌ها و دلایل میزان زیاده‌ترکیب و ادغام شرکت‌های نفتی است. حقیقت کمتر پرداخته شده به این موضوع که در حال حاضر با توجه به فضای حاکم بر قیمت بسیار پایین نفت، فشار بر شرکت‌های نفتی به سمت ادغام در یکدیگر افزایش یافته. ادغام این شرکت‌ها کوچک، متوسط، و بزرگ با یکدیگر منجر به طلوع و ظهور غول‌های نفتی، کنسرسیوم‌های عظیم و شرکت‌های سنگین وزینی می‌شود که در نهایت منجر به تقویت بازیگران و معامله گران نفتی و به سبب آن تثبیت و افزایش قیمت‌ها به نفع تولیدکنندگان خواهد شد. تحلیل گر و استراتژیست مطرح انرژی دکتر کنت مورز (Dr. Kent Moors) توضیح می‌دهد که «این ادغام‌ها ممکن است هر کدام دلایل مختلفی را دنبال کنند اما هدف مشترک همه آن‌ها یکی است و آن مشارکت در ایجاد ثبات در صنعت و افزایش اجتناب ناپذیر قیمت مواد خام است». در واقع بر اصل پایان‌پذیری (Raw Material Scarcity) و محدود بودن منابع خام، همواره باید با افزایش قیمت روبه‌رو باشیم اما برای این امر در مقاطعی مانند سال ۲۰۱۵ بدلایلی که در بالا ذکر شد تعدد بازیگران حوزه و عدم هماهنگی بین آن‌ها بازار دچار هرج و مرج کوتاه مدتی شده که مجدداً به اجبار به شرایط قبلی باز خواهد گشت. این تحلیل شاید بسیار بلند مدت بنظر آید اما واقعیت اینست که در زمان نگارش این متن موج ادغام‌های غول‌های نفتی شروع شده. در

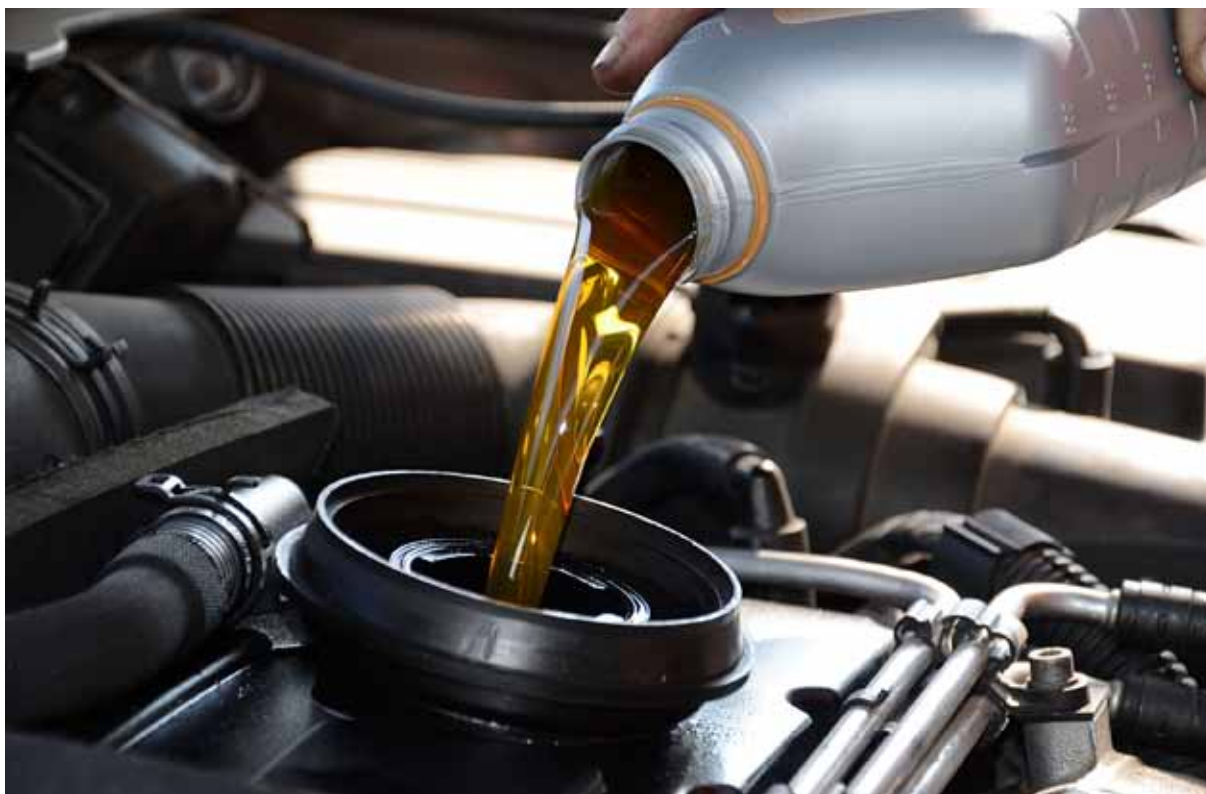
بودجه جدید شرکت‌های چینی وابسته انرژی شد و تا حدی بر آشفتنی خرید و فروش نفت تأثیر گذاشت.

زمستانی چندان سرد، اویستن برنشتن، مدیر بخش نفت خام در شرکت استراتگ پترولیوم اعلام کرد: «با توجه به اینکه آب‌وهوا بسیار معتدل بوده و تقاضا برای نفت سوختی به شدت پایین است، بازار به شدت ضعیف است». در انتهای سال و با توجه به اینکه نیمکره شمالی وارد فصل زمستان می‌شود بازارهای نفت عموماً با تقاضای زیادی مواجه می‌شوند. با این حال با توجه به زمستان معتدل، میزان تقاضای سوخت کاهش یافته است. براساس گزارش بی‌بی‌سی، «در دو هفته آینده، ژاپن، کره جنوبی و روسیه دمای معتدل تری نسبت به حالت طبیعی را مشاهده خواهند کرد؛ در حالی که آمریکا، کانادا و اروپا «به‌طور ویژه» آب و هوایی معتدل‌تر از حالت نرمال خواهند داشت. ضعف فصلی در کنار عرضه مازاد ساختاری ناشی از تولید مازاد ۵ تا ۲ میلیون بشکه‌ای در روز در اقصی نقاط دنیا، منجر به این شده که قیمت در حدود دو سوم اواسط سال ۲۰۱۴ کاهش پیدا کند».

کنفرانس پاریس، دغدغه‌های محیط‌زیستی، تصمیم کشورها برای کنترل دمای زمین از طریق کاهش تولید گازهای گلخانه‌ای هم می‌باشد است که باعث می‌گردد سوخت‌های جایگزین برای نفت و ذغال سنگ جایگاه خود را عیان‌تر و بارزتر نشان دهند. بسیاری از کارشناسان معتقد بودند که کاهش شدید قیمت سوخت‌های فسیلی (بالاخص نفت) موجب خواهد شد تا پروژه انرژی‌های تجدیدپذیر که دارای قیمت تمام شده بالاتری هستند با چالش‌های از قبیل عدم توجیح اقتصادی و کاهش سرمایه‌گذاری روبه‌رو شوند که این موضوع با توجه به هشدارهای جدی کارشناسان و سازمان‌های محیط‌زیستی و فشارهای مردمی بر دولت‌ها محقق نشد. به‌علاوه پیشرفت تکنولوژی سال‌های اخیر با توجه به سرمایه‌گذاری‌های هنگفت در این زمینه قیمت تولید انرژی از منابع تجدیدپذیر را به‌طرز چشمگیری کاهش داده.

تحلیل اقتصادی در سال ۲۰۱۶

ایران معادلات نفتی را برهم می‌زند، شرکت خدمات سرمایه‌گذاری مودییز (Moody's Investors Service) در بازنگری جدید خود در ارتباط با قیمت نفت در سال میلادی جدید ارزیابی

سرمایه‌گذاری غول‌های نفتی اروپا در صنعت روانکاری ایران

در حرکت‌های نوسانی، لرزش‌های بدنه خودرو باعث می‌شود یک پیستون در یک سیلندر بسته و غوطه‌ور در روغن (سیال) به‌طرف بالا و پایین به‌حرکت درآید. سیال با فشار توسط سوراخ بالای پیستون از یک طرف سیلندر به‌طرف دیگر حرکت می‌کند. در این حالت انرژی مکانیکی ایجاد شده توسط بدنه خودرو با کم شدن اصطکاک لایه‌های سیال که ناشی از سوراخ پیستون است، کاهش می‌یابد. برای تأثیر و کارایی بیشتر، سیال باید گرانیوی مناسب نسبت به‌طراحی سیستم داشته باشد. همچنین گرانیوی سیال نباید درجه حرارت تغییر زیادی داشته باشد؛ یعنی شاخص گرانیوی بالا داشته باشد.

تحقیقات نشان می‌دهند که یکی دیگر از قسمت‌هایی که در آن کاهش شوک انجام می‌گیرد، دنده‌های بار بالا هستند. روانکار در این سیستم‌ها بین دنده‌های جعبه‌دنده (گیربکس) گیر می‌کند (به‌دام می‌افتد) و باید از فاصله‌های مابین دنده‌های جعبه‌دنده خلاصی یابد و بدین ترتیب جلوی ضربه و شوک در دنده‌ها گرفته می‌شود. هنگامی که جعبه‌دنده‌ها روانکاری شده باشند، در مقایسه با جعبه‌دنده‌های روانکاری نشده آرام‌تر و بی‌صداتر کار خواهند کرد.

دومین مکانیسم که نقش کم کردن تنش را در روانکارها بازی می‌کند، تغییرات گرانیوی با فشار است.

روانکار عبارتند از: انتقال قدرت هیدرولیک، جلوگیری از تنش و ضربه، جابه‌جا کردن آلاینده‌ها و آب‌بندی قطعات متحرک.

در همین رابطه شرکت‌های ایرانی و به‌خصوص بخش خصوصی در فضای پساتحریم قادر خواهند بود با جذب سرمایه‌گذاران و کسب فناوری‌های جدید روانکارهایی با فناوری‌های جدید تولید کنند.

انتقال قدرت هیدرولیک

بیشترین وظایف روانکارهای جدید در محیط‌های هیدرولیک انجام می‌شود. وسایل اتوماتیک خودروهای سواری امروزی، بهترین مثال در این زمینه هستند. این دستگاه‌ها بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان سیالات انتقال قدرت هستند. همچنین بیشتر ماشین‌های صنعتی امروزی برای انتقال حرکت و نیرو از سیالات هیدرولیک استفاده می‌نمایند. سیالات استفاده شده در سیستم‌های متحرک باید از عهده انجام سه وظیفه انتقال قدرت با کمترین تلفات، روانکاری قسمت‌های متحرک و جلوگیری از خوردگی قسمت‌های فلزی برآیند.

جلوگیری از ضربات و تنش

معروف‌ترین انتقال‌دهنده‌های انرژی مکانیکی به انرژی هیدرولیک سیال کمک فتر خودروهاست.

شرکت‌های بزرگ نفتی اروپا برای سرمایه‌گذاری در ایران از سال آینده میلادی اعلام آمادگی کرده‌اند. مدیران شرکت‌های بزرگ نفتی در هفته‌های اخیر ضمن دیدار با مسئولان و مدیران نفتی ایران از سرمایه‌گذاری در صنعت نفت ایران استقبال و برای شروع کار و همکاری با شرکت‌های ایرانی، اعلام آمادگی کرده‌اند. مدیران شرکت‌های شل، توتال، انی و لوک اوایل اعلام کردند که حاضرند علاوه بر سرمایه‌گذاری در صنایع بالادستی نفت ایران، در صنعت روانکارها نیز همکاری کنند. مدیران شرکت‌های نفتی اروپا در این زمینه با برخی از مدیران این صنعت، از جمله مدیران شرکت نفت ایرانول مذاکراتی داشته و برای سرمایه‌گذاری در اینگونه شرکت‌ها اعلام آمادگی کرده‌اند. انتظار می‌رود با سرمایه‌گذاری شرکت‌های شل، توتال، انی و لوک اوایل در صنعت روانکاران، شاهد افزایش کیفیت روغن موتورهای تولیدی ایران از طریق انتقال فناوری و دانش فنی باشیم.

این در حالی است که آنچه از یک روانکار انتظار می‌رود این است که در کنار کاهش اصطکاک و سهولت حرکت قطعات دستگاه، قابلیت کاهش مصرف انرژی، محافظت قطعات از خوردگی، سایش و زنگ زدگی را نیز داشته باشد. به‌طور کلی مهم‌ترین وظایف یک

د پلماسی انرژۍ دولت

پدرام سلطانی، نایب رئیس اتاق بازرگانی تهران

جذب سرمایه گذاری خارجی نیازمند مقابله با اقدامات خود سرانه شبه دولتی هاست

دنیای انرژی: دکتر پدرام سلطانی، نایب رئیس اتاق بازرگانی تهران، در گفت و گو با فصلنامه دنیای انرژی ضمن تاکید بر اقداماتی که می بایست توسط بخش خصوصی در زمینه آموزش تولید کنندگان و صادر کنندگان، صورت می گیرد، دولت را به عنوان متولی اصلی صادرات متوجه چالش هایی نظیر لزوم بازنگری در قوانین و مقابله با شرکت های خصوصی به عنوان موانع جدی بر سر راه صادرات و جذب سرمایه گذاری خارجی کرد.

را به خود اختصاص می‌دهند، میزان صادرات این بخش هم از لحاظ کمیت و هم از لحاظ قیمت کاهش پیدا کرد. البته به واسطه فضای پس از برجام، ما بر خلاف سال‌های قبل در عرصه پتروشیمی توانستیم وضعیت بهتری را در صادرات تجربه کنیم که این البته در بعد کمی است و در بحث قیمت تفاوتی با گذشته نداشتیم. طبیعتاً کاهش قیمت این اقلام کاهش میزان صادرات ما را به همراه خواهد داشت.

در اینجا یک نکته باید مورد توجه مسئولین و تولیدکنندگان قرار بگیرد آن این است که به میزان وجود محصولات خام و اولیه در سبد کالاهای صادراتی، شما از تحولات بازارهای جهانی و سیاست‌هایی نظیر تحریم‌های یکجانبه متاثر خواهید شد، این یعنی ما در فضای کنونی نیازمند صادرات کالاهایی با ارزش افزوده هستیم. در حالی که ما شاهد افت قیمت تا حد ۵۰ درصد در زمینه کالاهای خام مثل سنگ آهن و نفت بودیم اما در محصولات صنعتی مثل خودروهایی صادراتی شاهد این هستیم که بازار جهانی این خود روه‌ها با نوسان کمتری همراه است. لذا بهره‌مندی از یک سبد صادراتی مطلوب نیازمند بازنگری در کلیت محصولات صادراتی و هدف‌گذاری‌های جدید است.

■ شما از تأثیر نرخ ارز بر روند صادرات صحبت کردید، یکی از اصلی‌ترین بازیگران این عرصه در کشور ما دولت و به‌طور خاص بانک مرکزی است، به نظر شما

با این مابه‌التفاوت تطبیق دهد، لذا عملاً قیمت تمام شده برای کالاهای صادراتی ما در کشورهای هدف از رقابت پذیری پایینی برخوردار است و این عدم جذابیت به معنی از دست دادن بازارها است.

البته تغییر و تحولات ارز طی دو ماه اخیر، سیگنال‌های مثبتی را به بخش صادرات فرستاده است. شاهد این مدعا هم آمار و ارقامی است که روند صعودی صادرات طی دو ماه اخیر را نشان می‌دهد، این روند می‌تواند تا پایان سال تداوم داشته باشد و همین امر سبب خواهد شد تا ما در بخش‌هایی از تولید با تحولات مثبتی رویه‌رو باشیم. فکر می‌کنم با اجرایی شدن برجام این روند بهبود یابد. چرا که برجام منجر به کاهش هزینه مبادلات، آسان‌تر شدن و ارزان‌تر شدن نقل و انتقال پول و کاهش هزینه‌های حمل و نقل خواهد شد. با توجه به جمع این موارد یعنی کاهش هزینه‌های صادرات و در نتیجه رقابت پذیری بیشتر قیمت‌های صادراتی در بازارهای هدف، چنانچه اتفاق غیر منتظره‌ای در بازار رخ ندهد ما در سال آینده می‌توانیم شاهد کاهش رکود و بهبود وضعیت تولید باشیم.

بعد دیگری که در تحلیل وضعیت صادرات وجود دارد این است که ما امسال شاهد یک اتفاق نادر بودیم و آن کاهش قیمت کالاهای اساسی مثل نفت، سنگ آهن و سایر محصولات معدنی است. با توجه به اینکه در سبد صادراتی ایران، محصولات پایه نفتی، معدنی، پتروشیمی و محصولات انرژی سهم عمده‌ای از صادرات

■ به عنوان یکی از اعضای فعال پارلمان بخش خصوصی، وضعیت صادرات کشور در سال جاری را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در یک جمله می‌توان گفت که، سال جاری به قضاوت آمار و ارقام سال فراز و فرود در بخش صادرات بود. ارائه تصویر روشن و واضح از صادرات کشور منوط به بررسی چند پارامتر مشخص است. اولین و مهمترین پارامتر در این عرصه مسئله تولید است. به گواه تولیدکنندگان و آنچه فضای واقعی تولید در کشور نشان می‌دهد، وضعیت تولید داخلی یکی از بدترین سال‌های چند دهه اخیر خود را تجربه کرده است.

به همین جهت طبیعتاً این امکان برای این بخش فراهم نبوده است که بتواند در جهت تولیدات صادراتی فعال باشد. البته آن بخش از کالاهای صادراتی که در سال‌های قبل توانسته بودند رقابت پذیری خود را با توجه به قیمت مناسب و کیفیت مطلوب حفظ کنند امسال هم در این عرصه موفق عمل کردند و محور صادرات ما نیز در سال جاری بر عهده همین بخش از کالاهای صادراتی است.

پارامتر بعدی در بررسی وضعیت صادرات کشور، نرخ ارز است. همانطور که مطلع هستید نرخ تورم بر نرخ ارز اثر گذار است. علی‌رغم اینکه طی دو سال اخیر شاهد روند نزولی نرخ تورم هستیم اما هنوز تورم ما از متوسط تورم کشورهای هدف بالاتر است. تأثیر تورم دو رقمی بر بازار ارز به این معناست که بازار ارز نتوانسته خود را

وضعیت کسب و کار در کشور ما چندان مطلوب نیست و این امر به معنای هدر رفتن سرمایه، سرمایه گذار است.

■ در این بین نقش بخش خصوصی و بالخصوص اتاق‌های بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی را هم در زمینه جلب نظر دولت در راستای بهبود وضعیت صادرات و تولید و هم در جهت پیشبرد سیاست‌ها و نگاه خود در اقتصاد کشور چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اتاق در چندین حوزه به عنوان نماینده بخش خصوصی برنامه مشخص دارد. اولاً اتاق باید در مقام یک پایشگر و موتور محرک هشدار دهنده برای دولت، لزوم توجه به اقداماتی را که در رابطه با تسهیل صادرات و تحول نظام سلامت اداری عنوان شد، گوشزد کند. خبر این بخشی از کار است که ما در مذاکرات با دولت در دستور کار قرار می‌دهیم. نکته بعدی تعامل با اتاق‌های بازرگانی و فعالان بخش خصوصی در کشورهای دیگر است. این عمل باید هوشمندانه و هدفمند باشد. در این زمینه باید در پذیرش و اعزام هیات‌ها بهینه عمل کنیم و در هم افزایی بخش خصوصی فرصت بهینه‌ای را به وجود بیاوریم تا از ظرفیت‌های همه اعضا به‌نحو احسن استفاده شود. ما به دنبال این هستیم که بخش خصوصی بتواند با اقدامات گروهي، اهداف خود را پی‌ریزی و پیگیری کند.

بخش دیگر اقدامات ما شامل تقویت بخش خصوصی با ارائه گزارش‌های کارشناسی است. تولیدکنندگان و صادرکنندگان داخلی در زمینه آموزش نیازمند به‌روز رسانی هستند. به‌ر حال ما به دلیل تحریم‌ها مدت‌ها از تعاملات و بازارهای جهانی به‌دور بودیم و این یعنی عدم آشنایی با روند و ابزارهای جدید مثل مدیریت‌های نوین، نحوه تامین مالی جدید و کشف بازارهای جدید و مطلوب، اتاق بازرگانی در این زمینه اقداماتی را در دستور کار قرار داده است. همچنین برای تنویر فضای پسا برجام و اقداماتی که تولیدکنندگان و صادرکنندگان ما باید انجام دهند مشاوره و آموزش‌هایی صورت داده شده است.

که انتظار می‌رفت در فضای پسا برجام در صنعت صادرات از سوی بانک‌ها شاهد باشیم رارقم بزنند. بازار سرمایه ما هم وضعیت با ثباتی ندارد. شرکت‌های شبه دولتی و خصولتی بیشترین حجم دارایی‌های این بازار را در اختیار دارند و متأسفانه رفتارهای این شرکت‌ها در مسیری خلاف روند مطلوب بازار است. این شرکت‌ها رفتارهای سوداگرانه دارند و بخش خصوصی را عملاً مورد لطمه قرار می‌دهند.

دولت برای بهبود وضعیت صادرات و به‌طور کلی بهبود وضعیت اقتصاد، نیازمند تامین مالی است، این تامین مالی هم صرفاً با جذب سرمایه‌گذاری خارجی قابل حصول نیست، سرمایه‌گذاری خارجی فقط می‌تواند در صنایع بالادستی نفت و گاز، صنعت پتروشیمی، خودرو سازی، توربین و تا حدی که قوانین اجازه می‌دهد در صنعت حمل‌ونقل و بانکداری ورود پیدا کند. ضمناً میزان و جدیت این حضور و سرمایه‌گذاری نیز نیازمند پارامترهایی مثل وجود قوانین شفاف و برخورداری از سلامت اداری است. نمونه بارز آن نیز مقابله با اقدامات یکجانبه شرکت‌های خصولتی است. لذا دولت باید پیش از اجرای برجام در این عرصه اقدامات موثری را در دستور کار قرار دهد. متأسفانه بنده هنوز اقدام موثری از سوی دولت در این راستا مشاهده نکرده‌ام.

■ از لزوم بازنگری در قوانین و مقررات صحبت کردید و اشاره‌ای هم به وضعیت سلامت اداری کشور داشتید، این موضوعات چه تاثیری بر بخش صادرات و همین‌طور جذب سرمایه‌گذاری خارجی خواهد داشت؟ شاید پس از مسئله نرخ ارز موضوع قوانین و مقررات و همین‌طور سلامت اداری یکی از مهمترین چالش‌های پیش روی بخش صادرات در کشور است. وضعیت نامطلوب ما از حیث سلامت اداری به‌ویژه در فضای پس از برجام به‌مانعی برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی در کشور مبدل خواهد شد. طبیعتاً دولت با جدیت باید به این موضوع بپردازد. دولت همچنین باید در راستای مقررات زدایی هم اقدامات موثری صورت دهد. گزارش‌ها و آمارهای جهانی حاکی از این است که

بانک مرکزی در راستای بهبود وضعیت صادرات باید چه اقداماتی را در دستور کار قرار دهد؟

به‌نظر بنده، دولت و بخصوص بانک مرکزی در حال حاضر در شرایطی قرار گرفته‌اند که می‌توانند تصمیم سرنوشت‌سازی بگیرند. از یک سو اگر بانک مرکزی اسیر توقعات و سیاست‌های پولیستی شود و با هدف کاهش دستوری نرخ ارز منابع آزاد شده ناشی از برجام را در این بازار هزینه کند دچار اشتباه تاریخی شده است.

این اشتباه بیشترین آسیب را به‌بدنه تولید خواهد زد. اما اگر بانک مرکزی به‌دور از سیاست‌های هیجانی و نگاه‌های مقطعی و با توجه به واقعیت‌های اقتصاد ما یعنی، نرخ تورم بالا، تولید داخلی ضعیف، چشم‌انداز قیمت نفت که با کاهش همراه خواهد بود و ما را از منظر درآمدهای ارزی با مشکل مواجه خواهد کرد؛ به‌رنام‌ریزی و حرکت در جهت مدیریت صحیح منابع ارزی مبادرت کند، طبعاً نرخ ارز هم متأثر از واقعیت‌های اقتصاد کشور نوسان خواهد داشت. چنانچه بانک مرکزی این سیاست را در دستور کار قرار دهد ما شاهد سیر صعودی نرخ ارز و حاشیه امنی از سود برای صادرکنندگان و تولیدکنندگان خواهیم بود. به‌بیان دیگر مهمترین تصمیمی که دولت باید بگیرد در زمینه سیاست‌های ارزی است.

■ نظام بانکی کشور به‌عنوان اصلی‌ترین تامین کننده مالی چه نقشی در بخش صادرات خواهد داشت؟ آیا وضعیت فعلی بانک‌ها پاسخگوی تجارت خارجی ما خواهد بود؟

مسئله تامین مالی را می‌توان یکی دیگر از چالش‌های بخش صادرات دانست. بانک‌های ما در حال حاضر اصلاً در وضعیت مطلوبی نیستند و در قضاوت صورت‌های مالی آن‌ها می‌توان به‌راحتی گفت که در وضعیت نزدیک به ورشکستگی قرار دارند، بنابر این یک نظام تامین مالی نزدیک به ورشکستگی نمی‌تواند حتی در فضای پسا برجام پاسخگوی نیازهای بخش صادرات باشد. بانک‌های ما در حال حاضر تهی از منابع هستند و این امر سبب خواهد شد تا آن‌ها نتوانند جنبش مطلوبی

به دیپلماسی انرژی دولت امیدوارم

گفت و گو با مهندس مهدی اسپندیاری، دبیر کل اتحادیه، همزمان شد با اجلاس صادرکننده نفت و گاز در تهران، از این رو سوالات ما نیز علی رغم برنامه ریزی قبلی حول موضوع اجلاس و پیش نیازهای صادرات رقم خورد، امیدواری دبیر کل اتحادیه به دیپلماسی انرژی دولت، توجه به اقتصاد مقاومتی و قدر دانی از وزیر نفت نکاتی بود که کمتر فعال بخش خصوصی به آن تاکید داشت.

بازار رقابتی با مشکل مواجه خواهد شد؟ به بیان دیگر به فرض لغو تحریم ها تا دو ماه آینده صنعت نفت ما قدرت عرضه متناسب با تقاضای بازار را دارد؟

اولا برای آزمودن شرکت ها ما باید یک فضای واقعی را برای آن ها فراهم کنیم، ثانیا من با شناختی که از شرکت های داخلی دارم معتقدم تا در صد بالایی از روند تولید و عرضه را در این بازار هندل خواهند کرد و مشکلی پیش نخواهد آمد، اما در اینکه صنایع ما علی الخصوص در حوزه نفت و گاز نیازمند به روز رسانی است، شکی نیست ولی این به روز رسانی بیشتر در حیطه «های تکنیک» مورد نیاز ما است، چرا که بخش اعظم شرکت های ما چه بخش خصوصی و چه دولتی امکانات مطلوب برای تولید در بازار جهانی را دارند. استفاده از «های تکنیک» هم با هدف بهره برداری سریع تر از میدان مشترک است تا نسبت به همسایگانمان از سهم خود در میدان مشترک ذی نفع باشیم.

آیا برای به دست آوردن تکنولوژی روز دنیا برنامه خاصی در دستور کار دارید؟

ما در حال حاضر در حال تدوین قوانینی هستیم که براساس آن هر کمپانی غیر ایرانی برای سرمایه گذاری و ورود به بازار نفت و گاز ایران ملزم است که با شرکت ایران «جوینت» شود. این الحاق سبب خواهد شد تا دو طرف علاوه بر استفاده از تجربیات یکدیگر از توان تکنولوژیک و مدیریت همدیگر بهره مند شوند. من فکر می کنم این بیشتر به نفع شرکت های ایرانی است که بتوانند با انتخاب های مطلوب از تکنولوژی روز دنیا بهره مند شوند.

به عنوان دبیر کل اتحادیه پیشنهاد خاصی برای شرکت های عضو در زمینه جذب سرمایه گذار خارجی و بهبود وضعیت تجارت آن ها دارید؟

پیشنهاد من بیشتر جنبه توصیه ای است، به هر حال اگر به لطف خدا تا چند ماه آینده تحریم ها برچیده شود طبعاً شرکت های متعددی برای عقد قرارداد و مشارکت با شرکت های ما وارد خواهند شد، از این رو توصیه اکید دارم به مدیران عامل شرکت ها که در ارتباط با نحوه تنظیم قرارداد حداکثر ملاحظات حقوقی را مورد توجه قرار دهند. یکی از مسائلی که بعضاً شرکت ها به آن دچار می شوند موضوع حق بیمه و تبعات ناشی از عدم پرداخت آن است. در این راستا هم ما در کمیته حقوقی اتحادیه امکانی را برای اعضاء فراهم آورده ایم تا از مشاوره و نظر کارشناسی حقوقدانان اتحادیه در زمینه قراردادها بهره مند شوند.

همانطور که مستحضرد، چندی پیش سومین اجلاس سران کشورهای صادرکننده گاز در تهران برگزار شد، آیا می توان در پس این نوع اجلاس های دولت محور، منافعی برای بخش خصوصی در صنعت نفت و گاز متصور بود؟

با توجه به اینکه ما حدود ۱۸ درصد منابع گازی دنیا را در اختیار داریم در حال حاضر به واسطه تحریم ها آن طور که باید در این بازار نقش آفرینی مثبتی نداشتیم و حجم صادرات ما بسیار پایین تر از توان فعلی ما برای صادرات است. ضمن تشکر از زحمات وزیر امور خارجه، آقای دکتر ظریف، امیدواریم که پس از لغو تحریم ها که حدود دو ماه آینده خواهد بود، شاهد رونق صادرات باشیم، طبعاً رونق صادرات به معنای بهبود فضای کسب و کار در حوزه انرژی است که از این مفر به نظر می رسد بخش خصوصی ایران نیز می تواند تا حدی ذی نفع باشد.

برخی تحلیلگران بازار نفت معتقدند، نفت روسیه در شرایط فعلی جایگزین نفت ایران در اروپا شده و این مسئله یعنی بازار ایران در اختیار اروپاست، آیا در رابطه با صادرات گاز هم رقیب جدی ما روسیه خواهد بود؟

باید توجه داشت که عرصه صادرات، عرصه رقابت است. اینکه شما مدت مدیدی تلاش کرده اید تا محصول جذابی را برای بازار بهارمغان بیاورید و بازار ثابتی برای خود فراهم کنید مطمئناً به این معنا نیست که این بازار تا ابد در انحصار محصول شما خواهد بود. وقتی ما به واسطه تحریم ها نتوانستیم حجم مورد نیاز بازار را تامین کنیم طبعاً باید شاهد این باشیم که کشورهای دیگر بازار ما را در اختیار خود بگیرند و از منافع آن بهره مند شوند. بنده به شخصه به دیپلماسی انرژی دولت امیدوارم و از زحمات آقای دکتر زنگنه سپاس گزاری می کنم. ما باید تلاش کنیم تا بازار ترکیه، عراق، ارمنستان و پاکستان و حتی بخش هایی از اروپا را به دست بایای کنیم.

شما در حالی از اقدامات وزیر نفت قدر دانی می کنید که برخی فعالان بخش خصوصی در عرصه نفت و گاز همواره از این وزارت خانه بدلیل اینکه فضای کمی از تجارت در این صنعت را به آن ها اختصاص می دهد گلهمند هستند، نظر شما در این خصوص چیست؟

ببینید اساساً نگاه بنده و مجموعه اتحادیه به وزارت نفت نگاه منفی و انتقادی نیست. نگاه ما یک نگاه استراتژیک و بلند مدت است. همه ما فعالان عرصه نفت، چه مدیران دولتی و چه بخش خصوصی همگی با این هدف که اقتصاد کشور مولد و پویا باشد در این عرصه فعالیت می کنند. زمانی که اقتصاد مولد باشد طبعاً

زمانی که اقتصاد مولد باشد طبعاً بخش خصوصی فعال تر خواهد بود و مشکلاتی نظیر تورم و بیکاری با کاهش همراه خواهد بود. این در واقع یک چرخه است و از این رو ما با تکیه بر اصول اقتصاد مقاومتی این باور را داریم که کمک به رونق اقتصادی کشور از هر طریق منجر به رونق فضای کسب و کار برای همه بخش ها خواهد شد

بخش خصوصی فعال تر خواهد بود و مشکلاتی نظیر تورم و بیکاری با کاهش همراه خواهد بود. این در واقع یک چرخه است و از این رو ما با تکیه بر اصول اقتصاد مقاومتی این باور را داریم که کمک به رونق اقتصادی کشور از هر طریق منجر به رونق فضای کسب و کار برای همه بخش ها خواهد شد. اگر گله و شکایتی هم باشد ما همیشه با تعامل و مذاکره این اختلاف ها را کنار زده ایم.

اینکه شما تا این اندازه به آینده امیدوار هستید قابل ستایش است، اما فکر نمی کنید صنعت نفت و گاز ما به لحاظ زیر ساخت تکنولوژیک و تجهیزات، در یک

۱۰ مزیت ایران برای خارجی‌ها

شود، دو مسیری است که هم اکنون مسئولان اقتصادی دولت قصد دارند از طریق آن، حضور شرکت‌های خارجی در اقتصاد کشور را تسهیل کنند. آنچه هم اکنون مسئولان حوزه اقتصاد کشور بر آن تاکید دارند ۱۰ مزیت برتر سرمایه‌گذاری خارجی در ایران است. وزیر راه و شهرسازی در تشریح این مزیت‌ها گفت: برخورداری از معافیت‌های مالیاتی، بالا بودن سود حاصله به دلیل دوره طولانی بهره‌برداری از پروژه توسط سرمایه‌گذار، امکان ایجاد فرصت‌های سرمایه‌گذاری و درآمد‌های جاری، افزایش درآمد متوازن و نرخ تورم موجود، فروش تجهیزات و قطعات و خدمات متنوع در کنار امنیت و تضمین سرمایه‌گذاری، برخی از این مزایای ده گانه هستند. همچنین تنوع سرمایه‌گذاری، برخورداری از کمترین ریسک سرمایه‌گذاری در ایران در مقایسه با سایر کشورهای منطقه و تجربه طولانی

راه و شهرسازی به شرکت‌های خارجی معرفی شد. سران اقتصادی دولت با اشاره به تغییر سیاست‌های اقتصادی ایران پس از توافق هسته‌ای، تاکید کردند: فراهم آوردن شرایط مطلوب سرمایه‌گذاری و حذف موانع دست و پاگیر، مهم‌ترین سیاست دولت در مقطع زمانی فعلی است به نحوی که از این پس علاوه بر تسهیل شرایط برای جذب سرمایه‌های خارجی در عرصه‌های مختلف اقتصادی، حضور شرکت‌های خارجی و شراکت اقتصادی ایران با سایر کشورها، از دو مسیر اصلی انجام خواهد شد. فعالیت سرمایه‌گذاران خارجی در کشور در طراحی، اجرا و بهره‌برداری از ۱۲۱ فرصت سرمایه‌گذاری تعریف شده از یک طرف و جذب سرمایه‌های خارجی به منظور اجرای پروژه‌ها، به نحوی که بازپرداخت سرمایه صرفاً از محل درآمد و سود ناشی از بهره‌برداری از پروژه‌های مورد نظر انجام

اولین حضور سازمان یافته ۹۱ شرکت خارجی بعد از توافق هسته‌ای، برای بازدید از ۲۵ میلیارد یورو فرصت سرمایه‌گذاری در حوزه راه و شهرسازی، در تهران رقم خورد. در شرایطی که طی دو ماه اخیر مصادف با امضای متن نهایی توافق هسته‌ای ایران با گروه ۵+۱ حداقل ۱۰ هیات اقتصادی خارجی از کشورهای مختلف برای اعلام آمادگی به منظور حضور در عرصه‌های مختلف سرمایه‌گذاری، وارد ایران شدند، ۹۱ شرکت خارجی در کنار ۳۰۰ سرمایه‌گذار داخلی به میزبانی چهار مقام ارشد دولتی گرد هم آمدند. در این همایش، که با حضور معاون اول رئیس جمهوری، وزیر راه و شهرسازی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و همچنین رئیس کل بانک مرکزی برگزار شد، جزئیات کامل ۱۲۱ پروژه در بخش مسکن، حمل و نقل و دیگر حوزه‌های

توسعه زیرساخت‌ها و خانه‌سازی‌های گسترده را به سرمایه‌گذاران خارجی معرفی و از توان و ظرفیت آنان در این بخش‌ها استفاده کنیم. آخوندی با بیان اینکه هم اکنون حمل‌ونقل جاده‌ای ۹۲ درصد کل حمل‌ونقل را در کشور به خود اختصاص داده است، توضیح داد: با افزایش ظرفیت حمل‌ونقل ریلی در صد هشتیم نقش حمل‌ونقل جاده‌ای را به ۷۱ درصد کاهش دهیم. وی خطاب به سرمایه‌گذاران گفت: حمل‌ونقل هوایی زودبازده‌ترین روش توسعه حمل‌ونقل در کشورهای در حال توسعه است ضمن اینکه هم اکنون هوا تنها ۱/۰ درصد از سهم کل حمل‌ونقل کشور را به خود اختصاص داده است و مطابق با برنامه وزارت راه و شهرسازی این سهم باید با ۱۰ درصد افزایش، به یک درصد برسد مجوز دسترسی کشورها به راه‌های دریایی وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه توسعه بنادر خشک در شمال و جنوب کشور از دیگر زمینه‌های سرمایه‌گذاری در قالب بسته ۲۵ میلیارد یورویی است، افزود: در صد دهم با توسعه بنادر خشک در شمال و جنوب کشور، اجازه بارانداز را به سایر کشورها به منظور دسترسی به دریای بدهیم. وی ادامه داد: در واقع به تمام کشورها اجازه می‌دهیم چه از جنوب و چه از شمال به واسطه بنادر خشک به مسیرهای دریایی دسترسی داشته باشند. وی همچنین با اشاره به چشم‌انداز تعریف شده برای افزایش ظرفیت جابه‌جایی مسافر در فرودگاه امام خمینی (ره) گفت: هم اکنون سالانه ۶ میلیون مسافر از طریق این فرودگاه جابه‌جایی شوند این در حالی است که مطابق با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته این ظرفیت باید به ۵۰ میلیون نفر در سال برسد. آخوندی گفت: در قالب بسته ۲۵ میلیارد یورویی تعریف شده، مقدمه ساخت ترمینال دو این فرودگاه با عنوان ترمینال «ایران‌شهر» فراهم شده است که قرار است با ساخت این ترمینال، ظرفیت جابه‌جایی مسافران به ۲۲ میلیون نفر برسد. وزیر راه و شهرسازی افزود: هم اکنون تمام قوانین و مقررات لازم برای توسعه زیربنای بهبود محیط کسب و کار، بهینه‌سازی مصرف انرژی به منظور جذب سرمایه‌گذار خارجی در کشور وجود دارد. وی وجود اراده سیاسی برای تحقق ورود سرمایه‌گذاران خارجی به بخش‌های مختلف اقتصادی را مهم‌ترین شرط موجود در این زمینه اعلام و تأکید کرد: هم اکنون این اراده سیاسی در بین مسئولان دولت یازدهم وجود دارد.

واسطه جذب سرمایه نداریم!

وزیر راه و شهرسازی همچنین به شرکت‌های خارجی هشدار داد: تمام فعالیت‌های مربوط به جذب سرمایه‌گذار خارجی به صورت مستقیم و بی واسطه از طرف وزارت راه و شهرسازی انجام خواهد شد و این وزارتخانه برای این منظور واسطه و نمایندگی غیر دولتی ندارد. وی ادامه داد: به این ترتیب و با توجه به اینکه جذب سرمایه‌گذار در ۱۲۱ پروژه معرفی شده قرار است در فضایی شفاف، مستقیم و پاک صورت بگیرد، با هر گونه واسطه‌گری در این حوزه مخالفیم.

ترسیم فضای آتی اقتصاد ایران

معاون اول رئیس‌جمهور هم در این همایش با تشریح سند چشم‌انداز اقتصادی کشور تا افق ۱۴۰۴ اعلام کرد: براساس سند چشم‌انداز کشور باید طی ۱۰ سال آینده به جایگاه اول اقتصادی، علمی، فرهنگی و... در

حمل‌ونقل هوایی زودبازده‌ترین روش توسعه حمل‌ونقل در کشورهای در حال توسعه است ضمن اینکه هم اکنون هوا تنها ۱/۰ درصد از سهم کل حمل‌ونقل کشور را به خود اختصاص داده است و مطابق با برنامه وزارت راه و شهرسازی این سهم باید با ۱۰ درصد افزایش، به یک درصد برسد

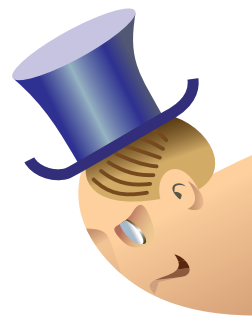

این کشورها خواهد بود؛ به علاوه اینکه هم اکنون میزان درآمد سرانه ایران با توجه به معیار قدرت خرید ۱۵ هزار دلار است و ۷۴ درصد جمعیت کشور شهرنشین هستند. به گفته وی هم اکنون ۲۱ میلیون و ۸۰۰ هزار خانوار شهری و ۶/۲ میلیون خانوار روستایی در واحدهای مسکونی سکونت دارند و مطابق با آوردهای صورت گرفته برای ۱۰ سال آینده، باید در حوزه مسکن یک میلیون ساخت‌وساز در هر سال انجام شود.

۴ حوزه سرمایه‌گذاری در بخش مسکن

وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد: هم اکنون چهار حوزه سرمایه‌گذاری در بخش مسکن پیش روی سرمایه‌گذاران خارجی قرار دارد. وی ادامه داد: بر این اساس بنا داریم جزئیات سرمایه‌گذاری در حوزه شهرهای جدید، نوسازی و بازآفرینی شهرها،

در مشارکت بخش خصوصی و بانک‌ها از دیگر مزایای سرمایه‌گذاری خارجی در ایران محسوب می‌شود. این در حالی است که به گفته وی موقعیت جغرافیایی ایران که در تقاطع شبکه حمل‌ونقل منطقه‌ای و بین‌المللی به منزله پلی ارتباطی میان شرق و غرب آسیا و گذرگاه دو قاره اروپا و آسیا است، مزیت دیگری است که در این زمینه می‌توان به آن اشاره کرد. عباس آخوندی با توضیح نمایی از وضعیت کلی اقتصاد کشور و فضای حاکم بر آن، برای شناخت بیشتر سرمایه‌گذاران تصریح کرد: ایران هجدهمین کشور دنیا از نظر جمعیت، بیست و نهمین اقتصاد دنیا، بیست و چهارمین تولیدکننده برق و هفتاد و پنجمین کشور دنیا به لحاظ شاخص توسعه انسانی است. آخوندی ادامه داد: در ۱۱ کشوری که قرار است به عنوان کشورهای نوظهور در جهان معرفی شوند ایران به طور قطع یکی از

به‌بخش حمل‌ونقل مسافری از طریق سرمایه‌گذاری جدید و نیز ارتقای کیفیت امکانات موجود است. رئیس کل بانک مرکزی افزود: براساس مطالعات انجام شده چالش‌ها و مشکلاتی پیش روی بخش حمل‌ونقل کشور است که نامناسب بودن زیرساخت‌ها و عدم استفاده بهینه از امکانات موجود، فرسودگی و کمبود ناوگان حمل‌ونقل در تمامی زیربخش‌ها، کمبود منابع مالی تخصیص یافته در بودجه‌های سنواتی برای توسعه زیرساخت‌های موجود، عدم به‌کارگیری ظرفیت‌های مالی بازار سرمایه در جهت توسعه بخش، محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های ظالمانه غرب و فضای نامساعد کسب و کار و عدم انگیزش کافی در سرمایه‌گذاران خارجی و داخلی برای سرمایه‌گذاری در بخش حمل‌ونقل از جمله این موارد هستند. وی افزود: بررسی تجربه‌سایر کشورها موید آن است که بخشی از تأمین زیرساخت‌های مورد نیاز بخش حمل‌ونقل همواره با منابع و حمایت‌های پارانه‌ای دولت در این کشورها صورت گرفته است. با این حال اکثر دولت‌ها به‌دلیل گسترده بودن اولویت‌های سرمایه‌گذاری با هدف دستیابی به رشد اقتصادی پایدار با محدودیت در منابع عمومی مواجه هستند به‌همین دلیل بسیاری از کشورها برای جبران کمبود سرمایه و منابع مالی مورد نیاز خود به‌منظور حفظ توان رقابتی سیستم حمل‌ونقل از راهکارهایی همچون مشارکت با بخش خصوصی بهره می‌برند. سیف ادامه داد: بدون تردید یکی از اقدامات مهم جذب منابع خارجی در بخش‌های مختلف اقتصادی کشور از جمله بخش حمل‌ونقل برقراری ثبات کلان اقتصادی و کاهش ریسک و نااطمینانی‌های موجود است. وی مهم‌ترین اقدامات بانک مرکزی در این ارتباط را در چهار محور اصلی جمع‌بندی کرد و گفت: کاهش نرخ تورم و کمک به برقراری ثبات قیمت‌ها، برقراری ثبات و آرامش در بازار ارز و کاهش نوسانات نرخ ارز، پیگیری افزایش سرمایه بانک‌های تجاری دولتی و تخصصی و هدایت منابع نظام بانکی به‌سمت فعال سازی ظرفیت‌های مولد و بخش‌های تولیدی اقتصاد از مهم‌ترین اقدامات بانک مرکزی به‌شمار می‌رود.

است. علی طیب نیا گفت: بر مبنای گزارشی از وضعیت رقابت‌پذیری کشورها در سال ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ میلادی، شاخص رقابت‌پذیری ایران با ۹ پله صعود به رتبه ۷۴ رسیده است این در حالی است که در سال گذشته وضعیت محیط کسب و کار در ایران نیز ۲۲ رتبه‌پهلو پیدا کرد. وی همچنین به سرمایه‌گذاران اطمینان داد که بالاترین درجه امنیت سرمایه‌گذاری در ایران فراهم است.

روایت سیف از چالش‌های مالی پروژه‌های زیرساختی

در این همایش همچنین، رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به شرایط مطلوب ایران برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی، گفت: وجود زیرساخت‌های مناسب بخش حمل‌ونقل از این‌منظر که امکان دسترسی آسان به بازارهای داخلی و خارجی را فراهم می‌کند و موجبات تسهیل امر مبادله در سطوح ملی و بین‌المللی را فراهم می‌سازد از جایگاه ویژه‌ای در سیاست‌های اقتصادی کشور برخوردار است و شاخص مهمی در ارزیابی سطح توسعه اقتصادی کشورها تلقی می‌شود. ولی الله سیف با بیان اینکه سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های حمل‌ونقل از یکسو باعث کاهش هزینه‌های تولید می‌شود، ادامه داد: از سوی دیگر زمینه‌افزایش امکان دسترسی به بازارها و تنوع ستاده‌های تولید را فراهم می‌کند و در نهایت منجر به توسعه بخش‌های مختلف اقتصادی می‌شود.

وی افزود: ایران به‌لحاظ موقعیت خاص جغرافیایی از استعدادها و مزیت‌های بالایی در جابه‌جایی مسافر و ترانزیت کالا از طریق حمل‌ونقل جاده‌ای در بخش‌های زمینی و ریلی، هوایی و دریایی در منطقه برخوردار است. سیف خاطر نشان کرد: تراز مثبت حساب خدمات در بخش حمل‌ونقل طی سال‌های اخیر در نتیجه تراز مثبت ناوگان باری در بخش حمل‌ونقل بین‌المللی است. این در حالی است که بخش حمل‌ونقل مسافری همواره باتراز منفی مواجه بوده است. وی تأکید کرد: تراز منفی بخش مسافری نشانگر ضرورت توجه بیشتر

منطقه جنوب غرب آسیا دست پیدا کنیم؛ با این حال با وجود اینکه هم‌اکنون نیمی از این مسیر را پشت سر گذاشته‌ایم، اما به‌لحاظ شاخصه‌هایی همچون رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال با چشم‌انداز تعریف شده فاصله داریم. اسحاق جهانگیری لازمه تحقق چشم‌انداز اقتصادی کشور توافق ۱۴۰۴ را ایجاد اشتغال پایدار، افزایش رفاه مردم و افزایش قدرت اقتصادی کشور عنوان کرد و گفت: بر مبنای آنچه در لایحه برنامه ششم توسعه آمده است قرار شده تا ۱۰ سال آینده ایران به رشد اقتصادی ۸ درصدی دست یابد. وی با بیان اینکه هم‌اکنون شرایط کشور به گونه‌ای است که ما با حجم گسترده‌ای از سرمایه‌گذاران خارجی روبه‌رو هستیم که تمایل به ورود به بازارهای اقتصادی ایران را دارند، توضیح داد: سرمایه‌گذاران خارجی باید به ایران به چشم یک شریک اقتصادی بلندمدت نگاه کنند و تنها به دنبال کسب منافع کوتاه مدت به واسطه اجرا و فروش یک یا چند پروژه نباشند. جهانگیری ادامه داد: شرکای خارجی ایران باید به سیاست‌های کشور بعد از دوران رفع تحریم‌ها توجه کنند، چرا که اولین اولویت مادر این زمینه جذب سرمایه‌گذار و سپس جذب سرمایه‌های خارجی برای اجرای پروژه‌هایی است که بازپرداخت سرمایه‌ها از محل درآمدها و سود ناشی از آن، امکان پذیر باشد. وی با بیان اینکه دستگاه‌های دولتی برای جذب سرمایه‌گذاری فقط با مدیران رسمی شرکت‌های خارجی مذاکره و هماهنگی انجام دهند خطاب به شرکت‌های خارجی نیز گفت: بازارگیری با روش نامتعارف و از طریق دلالان، این شرکت‌ها را در لیست سیاه قرار می‌دهد.

چهار پیش شرط سرمایه‌گذاری خارجی

وزیر امور اقتصادی و دارایی هم با تشریح ملزومات سرمایه‌گذاری خارجی در کشور، گفت: ثبات اقتصاد کلان، وجود محیط کسب و کار مناسب، وجود امنیت و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در کنار قوانین و مقررات حامی سرمایه‌گذاری ۴ لازمه ضروری جذب سرمایه و سرمایه‌گذار خارجی در بخش‌های مختلف اقتصادی

فصلی نو در روابط نفتی ایران و توتال

بیان اینکه این شرکت همچنین برای حضور در بخش ال‌ان‌جی و بازاریابی آن نیز اعلام آمادگی کرده است، توسعه میدان‌های نفتی به‌خصوص توسعه میدان‌های مشترک را از دیگر مباحث مطرح شده در این دیدار عنوان کرد و گفت: افزایش ضریب باز یافت از مخازن نفتی، اکتشاف و حضور در بخش پتروشیمی از دیگر موارد مطرح شده در این دیدار بوده است. حسینی همکاری بین دو کشور را منوط به برداشتن تحریم‌ها عنوان کرد و گفت: نقشه راه همکاری بین ایران و توتال در آینده تدوین خواهد شد. براساس اعلام وزارت نفت، هیات اقتصادی ۱۶۰ نفره فرانسوی که نمایندگانی از شرکت توتال و تکنیپ نیز در آن حضور دارند به ریاست استفان لوفول، وزیر کشاورزی و ماتیاس فکل، وزیر مشاور در امور بازرگانی خارجی و جهانگردی وارد تهران می‌شوند.

جمهوری اسلامی ایران از زمان امضای توافق برجام در تیرماه امسال در وین پایتخت اتریش، میزبان هیات‌های گوناگون از کشورهای مختلف جهان به‌ویژه آلمان، فرانسه، ایتالیا، صربستان، اتریش، چک، اسپانیا و اوکراین بود.

زمینه همکاری کنند. براساس اعلام وزارت نفت، آرنود برویلاک، مدیر بخش اکتشاف و تولید شرکت توتال فرانسه در دیدارهای جداگانه‌ای با بیژن زنگنه وزیر نفت، رکن‌الدین جوادی مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و سیدمهدی حسینی رئیس کارگروه قراردادهای نفتی ایران برای همکاری با صنعت نفت کشورمان در زمینه‌های مختلف اعم از اکتشاف، ازدیاد برداشت، خرید نفت، تولید و بازاریابی ال‌ان‌جی و پتروشیمی اعلام آمادگی کرد.

این در حالی است که لوران فابیوس وزیر امور خارجه فرانسه نیز مردادماه امسال در تهران حاضر شد و علاوه بر همتای ایرانی خود با بیژن زنگنه، وزیر نفت و تنی چند از مقام‌های کشورمان دیدار و گفت‌وگو کرد.

جمهوری اسلامی ایران از زمان امضای توافق برجام در تیرماه امسال در وین، میزبان هیات‌های گوناگون از کشورهای مختلف جهان به‌ویژه کشورهای اروپایی مانند آلمان، فرانسه، ایتالیا، صربستان، اتریش، چک، اسپانیا و اوکراین بوده است. در این بین رئیس کارگروه قراردادهای نفتی از آمادگی شرکت توتال فرانسه برای همکاری با ایران در زمینه اکتشاف، ازدیاد برداشت، خرید نفت، تولید و بازاریابی ال‌ان‌جی و پتروشیمی خبر داد و گفت: نقشه راه همکاری بین دو کشور در پساتحریم تدوین می‌شود. سیدمهدی حسینی پس از دیدار آرنود برویلاک با بیژن زنگنه، وزیر نفت که در ساختمان مرکزی وزارت نفت برگزار شد، به‌سابقه همکاری ایران و توتال فرانسه اشاره کرد و درباره محتویات این دیدار گفت: این شرکت فرانسوی خواستار خرید نفت خام از ایران است. وی با

معاون وزیر نفت در دیدار با مدیر اکتشاف و تولید شرکت توتال فرانسه اعلام کرد: شرکت ملی نفت ایران از گسترش همکاری‌ها با توتال استقبال می‌کند. رکن‌الدین جوادی در دیدار با آرنود برویلاک (Arnaud Breuillac) مدیر بخش اکتشاف و تولید شرکت توتال فرانسه زمینه‌های مشترک همکاری دو شرکت را مورد بررسی قرار داد. جوادی درخصوص این دیدار با بیان اینکه شرکت ملی نفت ایران از توسعه همکاری‌های اقتصادی با توتال استقبال می‌کند، گفت: شرکت توتال برای همکاری در قراردادهای جدید نفتی ایران اعلام آمادگی کرده است. وی افزود: با رونمایی از قراردادهای جدید، فرصت‌ها و پروژه‌های اکتشاف، توسعه، نگه‌داشت، تولید و افزایش ظرفیت تولید در قالب جدیدی ارائه می‌شود و شرکت‌های خارجی می‌توانند در این

لوران فابیوس، وزیر امور خارجه فرانسه مردادماه امسال در تهران حاضر شد و علاوه بر همتای ایرانی خود با بیژن زنگنه، وزیر نفت و تنی چند از مقام‌های کشورمان دیدار و گفت‌وگو کرد.

فنلاندی‌ها در پی زمینه‌های همکاری نفتی با ایران

مورد نظر اتحادیه اروپا را اخذ نمایند. قانون اصلی اتحادیه اروپا در مورد محصولات نفتی، فلزی، معدنی و سایر مواد شیمیایی صنعتی استاندارد (EC) شماره ۲۰۶/۱۹۰۷ می‌باشد. این قانون مراحل مختلف ثبت، ارزشیابی، اخذ مجوزهای لازم، تعیین میزان مجاز مواد شیمیایی (REACH) و تأسیس آژانس مواد شیمیایی اروپا (ECHA) را در بر می‌گیرد. به موجب این قانون برای تبادل و تجارت با اتحادیه اروپا، صادرکنندگان مواد شیمیایی که خارج از اتحادیه اروپا

سرمایه‌گذاری را در صنعت نفت ایران بخصوص در صنعت پتروشیمی بی‌نظیر خواند و گفت: کشور فنلاند با این که صنایع نفت و گاز قوی ندارد، اما در زمینه فناوری‌های روز این صنعت در جایگاه خوبی در دنیا قرار دارد. زمانی نیا اظهار کرد: در این دیدار، وزیر تجارت خارجی و توسعه فنلاند از علاقه کشورش برای همکاری بلند مدت خبر داد و گفت: هدف شرکت‌های فنلاندی تنها فروش تجهیزات نبوده و قصد دارند به صورت بلندمدت در زمینه‌های مختلف با انتقال فناوری روز در ایران کار کنند.

گفتنی است؛ در همین راستا جلسه‌ای نیز بین مسئولان ارشد شرکت فنلاندی ریچ لو و هیأت مدیره و مدیران ارشد اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران، در خصوص ارائه راه‌حل‌های تخصصی و مناسب برای صادرات در مسیر حل مشکلات احتمالی با استانداردها و قوانین نظارتی اتحادیه اروپا، در محل اتحادیه برگزار گردید. لغو تحریم‌ها باعث رفع یک مانع بزرگ از سر راه صادرکنندگان ایرانی نفت، محصولات پتروشیمی، فلزی، معدنی و مواد شیمیایی صنعتی می‌شود. به منظور عملی شدن این فرآیند، صادرکنندگان نفت و محصولات پتروشیمی باید استانداردهای

معاون امور بین‌الملل وزیر نفت ایران در نشست با وزیر تجارت خارجی و توسعه فنلاند، زمینه‌های همکاری مشترک دو کشور در صنعت نفت را مورد بررسی قرار داد. نمایندگان شرکت ریچ لو فنلاند نیز با مدیران ارشد اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی (اوپکس) وارد مذاکره شده و به تشریح مقررات گمرکی جدید اتحادیه اروپا در زمینه واردات فرآورده‌های نفتی به این اتحادیه و همکاری‌های مشترک پرداختند. امیر حسین زمانی‌نیا در حاشیه دیدار با لیتا توپواکا با بیان این که کشور فنلاند در مسائل مربوط به محیط زیست در پروژه‌های نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی یکی از کشورهای برتر در دنیا به‌شمار می‌آید، گفت: هم‌اکنون در صنعت نفت ایران پروژه‌های زیادی در زمینه محیط زیست تعریف و در دستور کار قرار دارد، از این رو می‌توان از ظرفیت‌های شرکت‌های فنلاندی در این پروژه‌ها در دوران پساتحریم بهره برد. وی به پروژه‌ها و تاکید وزارت نفت در زمینه بالا بردن بهره‌وری انرژی در بخش‌های مختلف اشاره کرد و گفت: به یقین با توجه به پتانسیل‌های کشور فنلاند در این زمینه یکی از محورهای همکاری‌های ایران و فنلاند می‌تواند این موضوع نیز باشد. معاون وزیر نفت، فرصت‌های

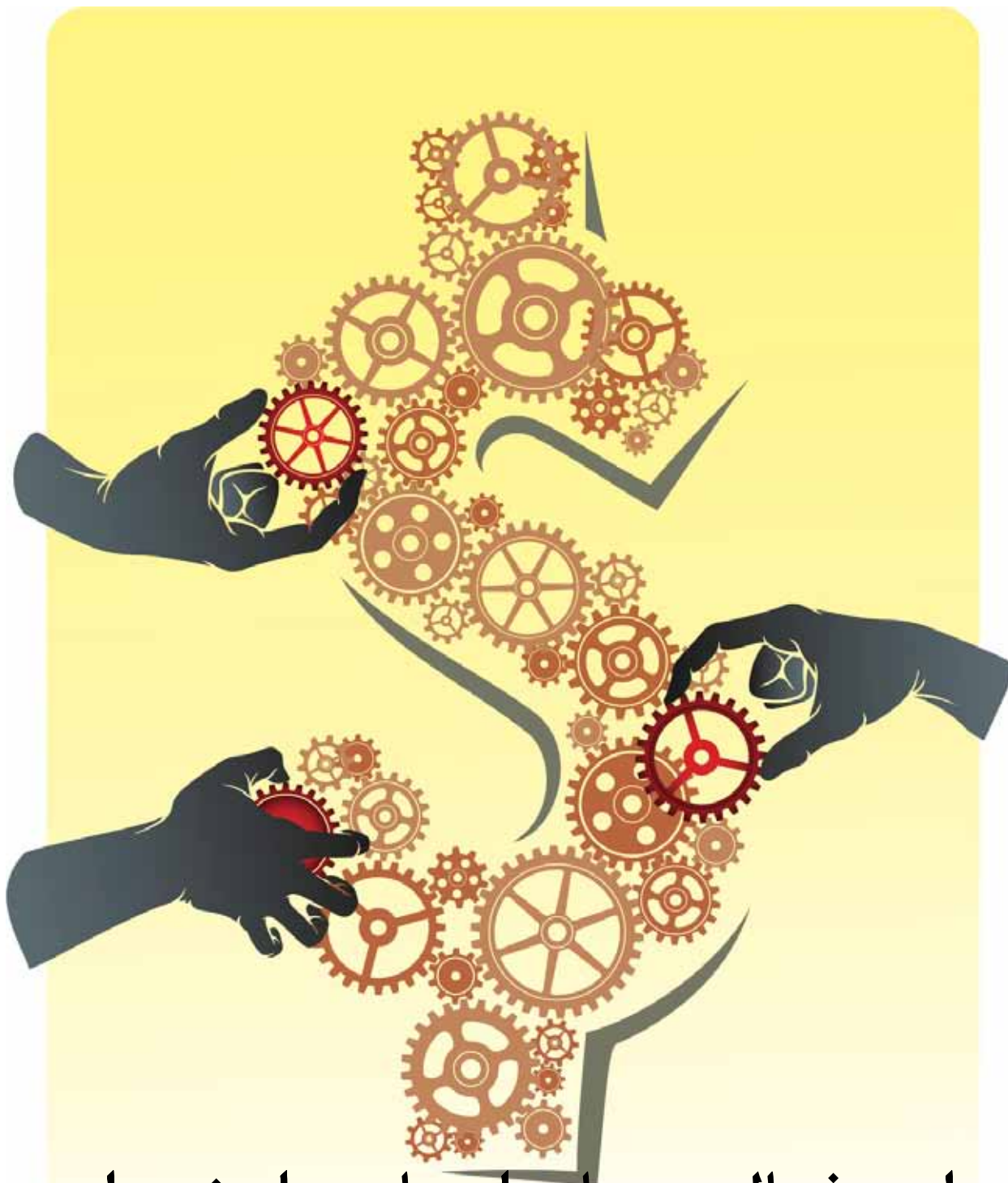
امیر حسین زمانی‌نیا

هم‌اکنون در صنعت نفت ایران پروژه‌های زیادی در زمینه محیط زیست تعریف و در دستور کار قرار دارد، از این رو می‌توان از ظرفیت‌های شرکت‌های فنلاندی در این پروژه‌ها در دوران پساتحریم بهره برد

جلسه‌ای بین مسئولان ارشد شرکت فنلاندی ریچ لو و هیات مدیره و مدیران ارشد اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران، در خصوص ارائه راه‌حل‌های تخصصی و مناسب برای صادرات در مسیر حل مشکلات احتمالی با استانداردها و قوانین نظارتی اتحادیه اروپا، در محل اتحادیه برگزار گردید

قرار دارند باید اقدامات ذیل را انجام دهند:
برقراری ارتباط و انجام مذاکرات لازم با یک شرکت معتبر در اتحادیه اروپا و انتخاب شرکت مذکور به عنوان نماینده انحصاری خود در آن محدوده.
ثبت مواد شیمیایی تولیدی خود در آژانس مواد شیمیایی اروپا (ECHA) از طریق نماینده انحصاری آماده‌سازی اسناد و اطلاعات مربوط به ایمنی محصولات برای مشتریان اروپایی.
صادر کنندگان همچنین باید سایر مفاد لازم و اجباری در چارچوب REACH مانند نگهداری داده‌ها و اطلاعات و اخذ مجوزهای لازم را رعایت کنند.
REACH Law یک شرکت دارای صلاحیت برای فعالیت به عنوان نماینده انحصاری در این زمینه با اتحادیه اروپا است. این شرکت در مذاکره با مدیران اتحادیه اوپکس آمادگی خود را برای ارائه راهکارهای تخصصی به صادر کنندگان عمده نفت و صنایع شیمیایی اعلام کرد. این شرکت سرویس‌های مربوط به (REACH) ثبت، ارزشیابی، اخذ مجوزهای لازم، تعیین میزان مجاز مواد شیمیایی (در اتحادیه اروپا و همچنین سایر خدمات مرتبط در سراسر دنیا را به مشتریان خود ارائه می‌کند.

اهم فعالیت‌های اتحادیه از خرداد سال ۹۳ تا دی ماه سال ۹۴

گاز و پتروشیمی ایران، حضور در نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران و نمایشگاه‌های بین‌المللی در خارج از کشور مرتبط با فعالیت‌های اتحادیه، انجام گرفته است که شرح مختصر آن به قرار ذیل اعلام می‌گردد.

مشکلات صنفی، ارائه نظرات کارشناسی و تخصصی برای اصلاح رویه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و روش‌های اجرایی برای تسهیل صادرات فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی، عملیات سوآپ، ترانزیت و بنکرینگ، برگزاری همایش سالانه صادرکنندگان نفت،

فعالیت‌های اتحادیه عمدتاً در چارچوب اساسنامه و در راستای پیشبرد اهداف آن و در جهت ساماندهی صادرات کلیه امور مربوط به تولید، صادرات، واردات، ترانزیت، سوآپ و بنکرینگ، فراهم نمودن خدمات و تسهیلات رفاهی برای اعضاء بررسی و رفع

شرکت در جلسه مشترک با مدیرعامل محترم شرکت بازرگانی پتروشیمی و جمعی از مدیران ارشد دولتی در خصوص تشکیل کنسرسیوم گاز مایع شرکت در جلسه با موضوع "الزامات قانونی، ضرورت‌ها، مزیت‌ها و تجربه‌های عرضه محصولات پتروشیمی در بورس" در مرکز پژوهش‌های مجلس شرکت در جلسات با نایب رئیس اتاق ایران در خصوص قراردادهای پروژه‌های نفتی برگزاری جلسه مشترک با انجمن صنفی صنایع قیر استان اصفهان شرکت در جلسه هماهنگی برای کنفرانس رونمایی از قراردادهای نفتی ایران در اتاق بازرگانی ایران برگزاری جلسه مشترک با شرکت بیمه البرز در خصوص پذیرش بیمه نامه به جای ضمانت کالاهای صادراتی برگزاری جلسه مشترک با اعضای کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی و طرح مسائل و مشکلات صادرکنندگان

اهم برنامه‌های اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

ارتقای بهره‌گیری از ظرفیت‌های بورس شامل تعامل بیشتر با شرکت بورس کالای ایران و طرح مسائل مشترک

تشویق اعضای به ایجاد کنسرسیوم برای تقویت سرمایه‌گذاری در صنایع مرتبط با حوزه‌های پایین دستی نفت و گاز و پتروشیمی

ارتقاء ارتباط با مجلس شورای اسلامی:

جلب حمایت کمیسیون انرژی مجلس در موضوعات مربوط به اصل ۴۴ و واگذاری‌ها و مساعدت با اعضای اتحادیه

پیگیری در مورد تشکیل کمیسیون صادرات ارائه نظرات و پیشنهادات لازم در جهت اصلاح قوانین مربوط به حوزه نفت، گاز و پتروشیمی از جمله اصل ۴۴، مالیات، تسهیل فرآورده‌های نفتی و نحوه خصوصی سازی

اجرای طرح‌های تبلیغاتی و بازاریابی در بازارهای هدف

در راستای پیشبرد اهداف تبلیغاتی و بازاریابی اتحادیه در نظر دارد تا نسبت به اجرای موارد ذیل اقدام نماید:

برگزاری دهمین همایش سالانه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران شرکت در نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی مرتبط با حوزه نفت، گاز و پتروشیمی تقویت امور بین‌المللی و تنظیم تفاهم‌نامه‌های همکاری انجام مصاحبه‌های رادیویی و تلویزیونی به منظور انعکاس درخواست‌ها و نیازهای اتحادیه و پیگیری رفع مشکلات صنفی تعامل با خبرنگاران و خبرگزاری به منظور درج مشکلات اعضای در رسانه‌ها پیگیری پذیرش اعضای جدید برگزاری دوره‌های آموزشی در اتحادیه ارتقاء سایت اتحادیه و انتشار مرتب نشریه اتحادیه تحت عنوان دنیای انرژی پیگیری به منظور استفاده از بیمه نامه‌ها به جای ضمانت نامه‌های بانکی

ملی بخش فرآورده‌های نفتی ایران به منظور گسترش همکاری‌های فی‌مابین برای صادرات فرآورده‌های نفتی انجام گرفته است.

تعامل با گمرک جمهوری اسلامی ایران

جلسات مشترکی با مدیرکل دفتر صادرات گمرک جمهوری اسلامی ایران به منظور بررسی و رفع مشکلات گمرکی اعضای از جمله مشکلات مربوط به صادرات گریس در بسته بندی مظروف با داشتن علامت استاندارد ملی صورت گرفته است.

تعامل با بانک‌ها

در راستای فراهم نمودن تسهیلات بانکی برای اعضای این اتحادیه با بانک‌های ملت، تجارت و گردشگری، توسعه صادرات ایران تفاهم‌نامه همکاری امضاء نموده است. براساس مفاد مندرج در این تفاهم‌نامه اعضای می‌توانند خدمات و تسهیلات بانک‌های مذکور در چارچوب قرارداد تنظیمی بهره‌گیری نمایند. همچنین تفاهم‌نامه همکاری با کارگزاری بورس بانک سامان جهت بهره‌گیری اعضای از خدمات این کارگزاری به امضاء رسیده است.

تعامل با نهاد ریاست جمهوری

به دنبال مشکلات پیش آمده برای صادرکنندگان فرآورده‌های روغنی ناشی از اضافه شدن انواع روغن موتور به فهرست کالاهای نفتی که موجب خارج شدن صادرات این محصول از شمول معافیت مالیاتی شده بود و پیگیری‌های فراوان به عمل آمده و مکاتبات متعدد انجام گرفته با مقامات عالی رتبه دولتی از جمله نهاد محترم ریاست جمهوری نهایتاً انواع روغن موتور و صنعتی براساس مصوبه شورای اقتصاد از فهرست کالاهای نفتی خارج گردیده و صادرات این محصول از پرداخت مالیات معاف شده است. مضافاً اینکه طی بخشنامه سازمان امور مالیاتی در مورد احتساب روغن دنده، روغن هیدرولیک و روغن پایه به عنوان کالاهای غیرنفتی تأکید شده است.

شرکت در جلسه هماهنگی برگزاری اولین نشست کنسرسیوم شرکت‌های خصوصی و دولتی منطقه آکو در زمینه انرژی

حضور در جلسات مشترک با معاون محترم وزیر نفت در پژوهش و فناوری با جمعی از تشکل‌ها - از جمله این اتحادیه - در خصوص اصلاح اساسنامه جدید انجمن نفت ایران

برگزاری جلسه مشترک با جلسه مشترک با مدیرکل نظارت بر کالاهای غیرفلزی سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در خصوص قیمت‌گذاری لوب کات و تسری آن به سایر منابع پایین دستی

اقداماتی به منظور اجرای طرح جمع‌آوری روغن کار کرده با همکاری انجمن صنایع

باز یافت شروع شده است و ستاد نظارت

بر حسن اجرای مورد مذکور را به اتحادیه

محول نموده است

اهم فعالیت‌های برون‌سازمانی در جهت توانمندسازی اعضای اتحادیه

تعامل با وزارت نفت

اعزام نماینده به جلسات کارشناسی که در وزارت نفت به منظور بررسی مسائل مربوط به صادرات فرآورده‌ها، ترانزیت و سوآپ و بینکرینگ تشکیل می‌گردد. همچنین تشکیل جلسات مشترکی با معاونت محترم برنامه‌ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری وزارت نفت به منظور بحث و بررسی پیرامون مشکلات صنفی اعضای و تأمین خوراک آن‌ها و عرضه کالا در بورس انجام گرفته است. پذیرش عضویت انجمن نفت ایران، مشارکت و همکاری با کارگروه تعیین شده به منظور بازنگری اساسنامه انجمن مذکور

تعامل با سازمان توسعه تجارت ایران

حضور در جلسات کارشناسی سازمان توسعه تجارت ایران از جمله جلسات مربوط به انتخاب صادرکنندگان نمونه برگزاری نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران و شرکت در جلسات شورای مشورتی سازمان انجام می‌گیرد.

تعامل با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

برگزاری جلسات مرتب هر پانزده روز یکبار با مدیرکل محترم دفتر مبارزه با قاچاق فرآورده‌های نفتی و نظارت بر حمل و نقل ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز که به منظور بررسی مسائل مشترک و رفع مشکلات صادراتی اعضای انجام می‌گیرد.

همچنین در اثر تعامل با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز صادرات روغن سوخت تقطیری وارد مرحله جدیدی از ساماندهی شده و با تشکیل کارگروه منتخب کمیسیون فرآورده‌های روغنی و بازدیدهایی که از طریق نمایندگان این کارگروه از واحدهای تولیدی تصفیه دوم و متعاقباً بازدید توسط کارگروه‌های استانی از واحد تولیدی بنا به درخواست این اتحادیه انجام می‌گیرد، صادرات این محصول به‌مرز ساماندهی نزدیک شده است. به دنبال مشکلات پیش آمده برای صادرکنندگان ناشی از توقف کامیون‌های حامل محموله‌های صادراتی فرآورده‌های نفتی در مسیر راه توسط پاسگاه‌های نیروی انتظامی و پیگیری‌های به عمل آمده، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز شیوه‌نامه فرایند بازرسی و توقف نفت کش‌های حامل سوخت مظنون به قاچاق را تهیه نمود که براساس این شیوه‌نامه توقف کامیون‌های حامل محموله‌های صادراتی فرآورده‌های نفتی ضابطه‌مند گردیده و از توقف بی‌مورد آن‌ها جلوگیری به عمل می‌آید. به دنبال تعامل ایجاد شده اقداماتی به منظور اجرای طرح جمع‌آوری روغن کار کرده با همکاری انجمن صنایع باز یافت شروع شده است و ستاد نظارت بر حسن اجرای مورد مذکور را به اتحادیه محول نموده است.

تعامل با سازمان ملی استاندارد

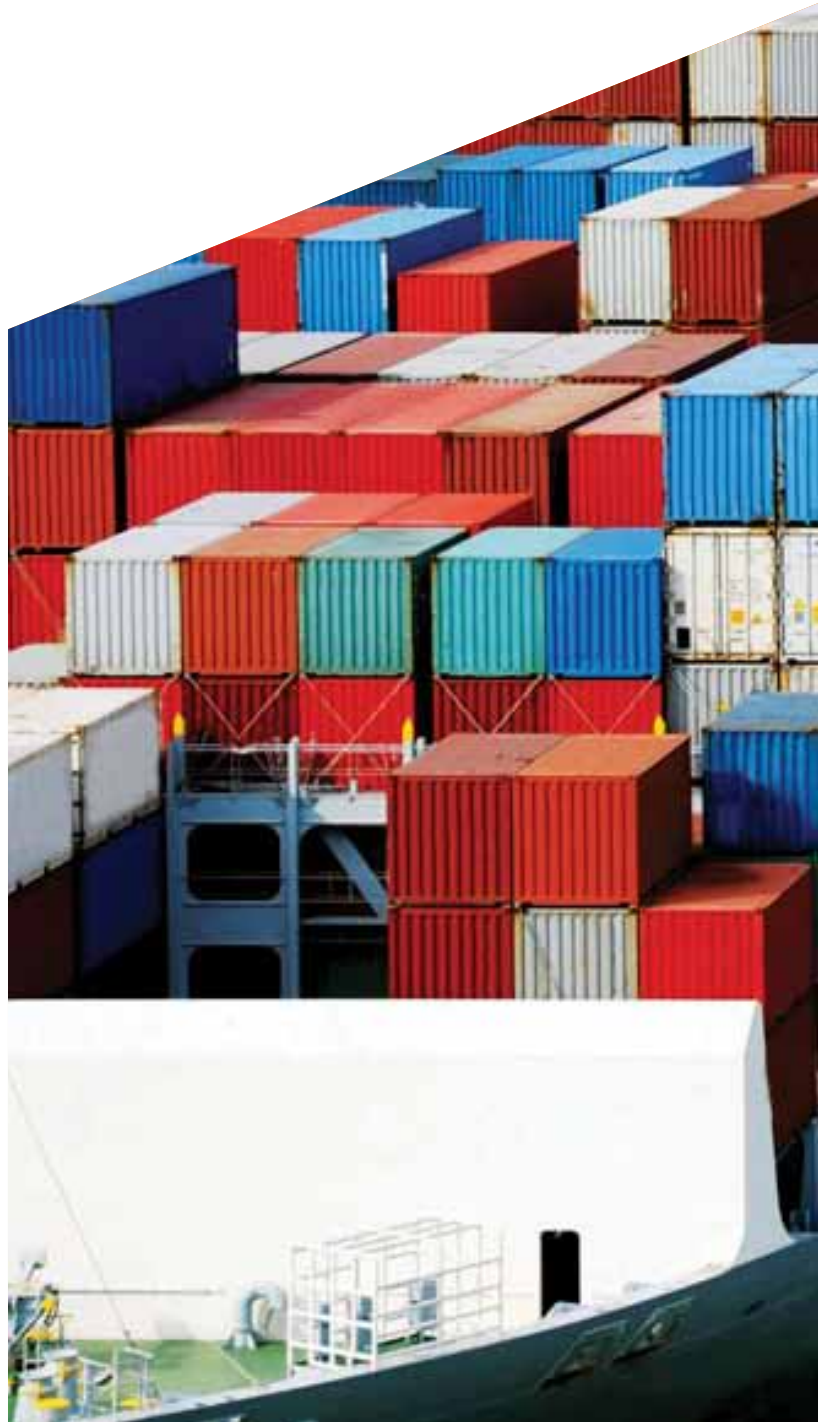
همکاری لازم با سازمان ملی استاندارد در مورد تدوین استاندارد فرآورده‌های نفتی ضمن اعزام کارشناس به جلسات مربوطه انجام گرفته است.

تعامل با شرکت ملی بخش فرآورده‌های نفتی ایران

برگزاری جلسات مشترک با مدیران ارشد شرکت

سوئفت وسوآپ

ایوب منصوری
دکترای حقوق خصوصی
و وکیل دادگستری

سوئیفت؛ واژه‌ای که صادرکنندگان در پساتحریم بیشتر می‌شنوند

در تجارت بین‌الملل مکانیزم‌های پرداخت با مرور زمان توسعه یافته‌اند که پرداخت به‌روش "حساب باز" (open account)، "شیوه وصولی" (Documentary Collection) و "اعتبار اسنادی" (Letter of Credit) به‌عنوان مهمترین طرق قابل ذکر می‌باشند. در تمامی این روش‌ها بانک‌ها واسطه میان طرفین هستند و در حال حاضر این امر به کمک سیستم سوئیفت صورت می‌پذیرد. امروزه متداول‌ترین روش پرداخت "اعتبار

نوین انتقال وجه مدد می‌جوید. سوئیفت از جمله این ابزارهای مالی است که همچون گذشته در دوره بعد از تحریم هم بسیار مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

در تجارت بین‌الملل طرفین قرارداد در کشورهای مختلف اقامت دارند و فروشنده باید قبل از ارسال کالا از پرداخت ثمن معامله اطمینان حاصل کند. خریدار نیز قبل از پرداخت ثمن باید از تحویل کالا و انطباق کمی و کیفی آن با مفاد قرارداد مطمئن شود. جهت حفظ منافع طرفین و ثبات

تغییر و تحولات گسترده و شگرف دهه‌های اخیر محدود به یک یا چند حوزه خاص نماند و فراگیر بوده است. این تحول حوزه تجارت بین‌الملل را نیز در نوردید. اگر سرعت تغییرات را در کنار تحریم‌های شدید ۱۰ سال اخیر و کنار گذاشته شدن بازرگانان و بویژه صادرکنندگان بخش خصوصی ایران از صحنه بین‌الملل قرار دهیم، متوجه عمق افتادگی‌ها خواهیم شد. تجارت بین‌الملل - برخلاف گذشته که با ابزارهای مالی سنتی انجام می‌گرفت - امروزه از سیستم‌های

شرطی را در قراردادهای خود به طرف مقابل خود تحمیل کند و به بیان دیگر قراردادهای سوئیفتی از نوع الحاقی می باشند که بانکها و موسسات ناگزیر از پذیرش آن ها می باشند. وسعت و کارایی این سیستم به حدی است که پس از حوادث یازده سپتامبر در آمریکا، وزارت خزانه داری این کشور از طریق دسترسی به اطلاعات مالی مشتریان در این سیستم، در پی رصد کمک های مالی به تروریسم برآمد. این امر حاکی از آن است که به زعم مقامات آمریکایی هر گونه انتقال وجهی صرفا از طریق این سیستم میسر است.

تحریم سوئیفت علیه ایران:

با توجه به مراتب فوق تحریم سوئیفت صنایع بانکداری و مالی را به طور مستقیم و منافع تجار بین المللی کشور محروم را به طور غیر مستقیم متأثر می نماید. چراکه معامله بین المللی - خواه طرف ایرانی خریدار باشد (مثل اقلام حوزه تکنولوژی) و خواه طرف ایرانی فروشنده باشد (از قبیل محصولات پتروشیمی) مطمئن، سهل و سریع بودن روش پرداخت حائز اهمیت زیادی است و اثری شگرف در افزایش یا کاهش انگیزه طرف بیگانه برای گسترش روابط تجاری خود با تجار ایرانی دارد.

سوئیفت را می توان صرفا مجری بخشی از تحریم ها علیه ایران دانست. سوئیفت در سال ۲۰۱۲ در اجرای مصوبه اتحادیه اروپایی ایران را از دسترسی به سیستم خود محروم نمود. پس از بیانیه لوزان امیدها برای رفع تحریم سوئیفت بالا گرفت اما تاکنون سوئیفت هیچ بیانیه رسمی در این خصوص صادر نکرده است. سوئیفت مدعی است که در زمینه تحریم هایی طرف است و از آنجا که تحت حاکمیت قانون بلژیک می باشد و مصوبه اتحادیه اروپایی به عنوان بخشی از مقررات بلژیک برای آن الزام آور است ناگزیر از اجرای تحریم ها علیه بانک های ایرانی می باشد.

در اسناد قراردادی مختلف؛ سوئیفت طرف قراردادی خود را مکلف به تلاش جهت تسهیل جذب مشتریان بیشتر به خدمات و محصولات سوئیفتی و افزایش حجم ترافیک نموده است و آنچه مسلم است تحریم بانک های ایران که پیام های مالی زیادی به ویژه مربوط به معاملات بین المللی حوزه نفت و پتروشیمی را به خود اختصاص داده اند، متعارض با این سیاست تسهیل جذب مشتری و افزایش حجم ترافیک می باشد. به هر حال با تلاش های صورت گرفته از سوی مقامات ذی ربط امیدواری جهت رفع مانع دسترسی ایران به این سیستم در آینده ای نزدیک وجود دارد. شایان ذکر است که خدمات سوئیفت به بانک ها اغلب به صورت زیرساخت مشترک از طریق دفاتر خدمات ارائه می گیرد. تا پایان سال ۲۰۱۵ این دفاتر خدمات در سطح حداقل (Minimum) مورد تایید سوئیفت خواهند بود لیکن در پایان این سال سطح مورد تایید سوئیفت سطح استاندارد (Standard) است. بنابراین بانک ها باید از استاندارد بودن سطح دفتر خدمات اطمینان حاصل نمایند که با رفع تحریم با مانع دیگری مواجه نباشند.

اسنادی "یا همان ال.سی.سی می باشد لیکن در سال ۲۰۱۳ اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) با همکاری سوئیفت مقررات متحدالشکل مربوط به روشی جدید با عنوان "تعهد پرداخت بانکی" (Bank Payment Obligation) را با هدف افزایش سرعت انتقال، کاهش هزینه ها و مداخله نیروی انسانی در روند انتقال وجه تدوین و عرضه نمود. با توجه به سرعت و دقت بالای این شیوه نوین پرداخت انتظار می رود در آینده ای نزدیک بیشترین کاربرد را در معاملات تجاری بین المللی داشته باشد. به کارگیری این مکانیزم نوین نیز مستلزم عضویت در سیستم سوئیفت و خرید زیرساخت های لازم می باشد. نقش بانک ها در این روش نوین بیش از روش های سابق است و از آنجا که بانک مسئولیت پرداخت وجه را بر عهده دارد، فروشنده از اطمینان بیشتری جهت وصول بهای کالا برخوردار است. انطباق داده های مربوط به معامله مبنای تعهد پرداخت بانکی از طریق به کارگیری نرم افزاری در شبکه سوئیفت انجام می گیرد و پیام های ارسالی نیز صرفا می بایست در قالب پیام های مدیریت خدمات تجاری ISO ۲۰۰۲ صادره از سازمان بین المللی استاندارد الزامی می باشد. استفاده از گونه دیگر پیام بدین معناست که معامله خارج از این مقررات می باشد. بانک های ایرانی به ویژه بانک های غیر محروم نیز جهت همراه ماندن با این روش می بایست زمینه انطباق سیستم خود با این مقررات را فراهم نمایند تا قادر به ارائه این سرویس به مشتریان خود باشند.

مداخله و نقش آفرینی سوئیفت در روند تنظیم این مقررات خود موید اهمیت این سیستم و ضرورت آشنایی موسسات مالی و حتی بازرگانان با آن است.

تعریف و جایگاه سوئیفت:

سوئیفت مخفف یا سرنام عبارت "جامعه ارتباطات مالی بین بانکی جهانی (The society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication)" می باشد. سوئیفت شرکتی از نوع با مسئولیت محدود، در مالکیت و تحت کنترل سهامداران خود می باشد. مرکز اصلی سوئیفت در کشور بلژیک و مطابق اساسنامه و اسناد قراردادی آن تحت حاکمیت قانون همین کشور می باشد.

هر سازمانی می تواند سهامدار سوئیفت شود مشروط بر اینکه به تشخیص هیات مدیره آن (اولا) نوع فعالیت آن از نوع فعالیت دیگر سهامداران باشد. ثانيا) در زمینه ارسال پیام های مالی اشتغال داشته باشد. تخصیص سهام به اعضا نیز براساس میزان مشارکت آنان در بهره گیری از خدمات پیامرسانی سوئیفت است. سیستم سوئیفت برای ارسال و دریافت پیام های ارزی میان بانک ها در سطح داخلی و بین المللی به کار گرفته می شود. بیش از ۱۰۵۰۰ بانک، موسسه مالی و شرکت از ۲۱۵ کشور جهان به سیستم سوئیفت متصل می باشند. سرویس دیگری با این وسعت در سطح جهان وجود ندارد و این انحصار به سوئیفت اجازه می دهد که هر گونه

سوئیفت را می توان صرفا مجری بخشی از تحریم ها علیه ایران دانست. سوئیفت در سال ۲۰۱۲ در اجرای مصوبه اتحادیه اروپایی ایران را از دسترسی به سیستم خود محروم نمود. پس از بیانیه لوزان امیدها برای رفع تحریم سوئیفت بالا گرفت اما تاکنون سوئیفت هیچ بیانیه رسمی در این خصوص صادر نکرده است

سیستم سوئیفت برای ارسال و دریافت پیام های ارزی میان بانک ها در سطح داخلی و بین المللی به کار گرفته می شود. بیش از ۱۰۵۰۰ بانک، موسسه مالی و شرکت از ۲۱۵ کشور جهان به سیستم سوئیفت متصل می باشند. سرویس دیگری با این وسعت در سطح جهان وجود ندارد و این انحصار به سوئیفت اجازه می دهد که هر گونه شرطی را در قراردادهای خود به طرف مقابل خود تحمیل کند و به بیان دیگر قراردادهای سوئیفتی از نوع الحاقی می باشند که بانک ها و موسسات ناگزیر از پذیرش آن ها می باشند

پالایشگاه‌های تولید کننده گازوئیل اجازه فروش محصول ندارند

کارشناس حوزه انرژی گفت: هنوز دولت اجازه نمی‌دهد که پالایشگاه‌های تولید کننده گازوئیل محصول خود را مستقیماً صادر کنند. محمود احترامی کارشناس حوزه انرژی معتقد است که شاه کلید حل مشکلات صنعت نفت و گاز ایران فعال شدن واقعی بخش خصوصی است. وی در گفت‌وگو با نشریه دنیای انرژی در خصوص وضعیت تولید و صادرات محصول گازوئیل و مشکلات پیش روی تولید کنندگان سخن می‌گوید که در زیر می‌خوانید

پول را به پالایشگاه‌ها می‌دهد. در واقع پالایش و پخش به عنوان یک واسطه وارد شده است و به این شکل پالایشگاه‌ها نمی‌توانند مستقیماً با مشتریان خود در ارتباط باشند باید منتظر باشند تا این شرکت پول حاصل از فروش را به آن‌ها بازگرداند.

به نظر شما حضور این شرکت دولتی ضروری است؟

خیر! چون فقط نقش واسطه را بازی می‌کند. اگر پالایشگاه‌ها به شکل مستقل بتوانند با مشتریان خارجی خود در ارتباط باشند بهتر بازار فروش انتخاب می‌شود و سراغ مشتریانی می‌روند که به آب‌های آزاد راه دارند و این به معنای کمتر شدن هزینه و کسب سود بیشتر است. مطمئناً شرایط رقابت نیز ایجاد می‌شود و در نتیجه ارزش‌آوری بهتری

و متأسفانه مشکل مادر داخلی است که می‌تواند دامن صادرات را بگیرد. در کشور ما پالایشگاه‌ها گازوئیل تولید می‌کنند اما اجازه ندارند خودشان محصول تولیدی را به فروش برسانند باید به شرکت پالایش و پخش تحویل دهند و این شرکت اجازه فروش و صادر کردن محصول پالایشگاه‌ها را دارد و پس از فروش

در خصوص روند تولید گازوئیل و وضعیت صادرات آن بگویید؟

خوشبختانه اخیراً روند تولید گازوئیل رو به رشد بوده به طوری که ما با آزاد تولید مواجه شده‌ایم و این امر یعنی فرصتی برای صادرات این محصول و بحث ارزش‌آوری به کشور که باید به آن توجه شود. امروز ما به چند کشور همسایه گازوئیل صادر می‌کنیم و این روند مطمئناً رو به رشد خواهد بود. با توجه به این که کشورهای منطقه عموماً محصول خام نفتی خود را صادر می‌کنند نیاز به فرآورده‌های نفتی از جمله گازوئیل دارند و این به معنای نداشتن رقیب جدی در بازار منطقه است که می‌توانیم از آن استفاده کنیم.

آیا می‌توان گفت که در مسیر صادرات گازوئیل و ارزش‌آوری مشکلی وجود ندارد؟
خیر! نمی‌توان اینطور گفت، چرا که مشکل وجود دارد

بخش اقتصاد و صنعت در همه حوزه‌ها کمرنگ خواهد شد.

■ به نظر شما سوآپ فرآورده‌های نفتی باید فعال شود؟

بله! با توجه به شرایط کشورهای همسایه شمالی ایران که به آب‌های آزاد راه ندارند، سوآپ در هر شکلی برای ما توجیه اقتصادی دارد و باید هر چه سریعتر از سر گرفته شود.

در کشور ما سرمایه موجود است اما بستر قابل اعتماد کار وجود ندارد باید مردم اطمینان حاصل کنند که شرکت در این پروژه‌ها سودآور خواهد بود به این ترتیب ایده‌ها نیز ایجاد می‌شوند. هنوز دولت می‌ترسد از درآمد اقتصاد و صنعت به خصوص نفت و گاز صرف نظر کند و به درآمد حاصل از مالیات نگاه کند

متأسفانه دولت می‌خواهد کنترل داشته باشد به همین دلیل بخش خصوصی در کشور ما با وجود فرمان مقام رهبری کاملاً محدود شده است. اگر اجازه دهیم واقعاً بخش خصوصی فعال شود، مردم اعتماد می‌کنند و سرمایه‌ها به سمت تولید و ایجاد زیرساخت‌ها سرازیر می‌شود. در کشور ما سرمایه موجود است اما بستر قابل اعتماد کار وجود ندارد باید مردم اطمینان حاصل کنند که شرکت در این پروژه‌ها سودآور خواهد بود به این ترتیب ایده‌ها نیز ایجاد می‌شوند. هنوز دولت می‌ترسد از درآمد اقتصاد و صنعت به خصوص نفت و گاز صرف نظر کند و به درآمد حاصل از مالیات نگاه کند. البته باید کمی فرصت داده شود چرا که دولت هنوز با تحریم‌ها، فشار و کمبود منابع مالی مواجه است.

■ با رفع تحریم‌ها می‌توان به تغییر رویه دولت امیدوار بود؟

حتماً! در حال حاضر می‌توان گفت تقریباً ۸۰ درصد شرکت‌های خصوصی نیمه دولتی هستند. تحریم‌ها از اصلی‌ترین دلایل کند بودن حرکت به سمت خصوصی‌سازی است. با رفع تحریم‌ها در چند سال آینده شاهد سرعت در روند خصوصی‌سازی خواهیم بود و حضور دولت نیز مستقیم و غیر مستقیم در

به کشور صورت می‌گیرد. به علاوه پالایشگاه‌ها دیگر با مشکل مالی حاصل از تاخیر در بازگشت پول فروش محصول خود مواجه نمی‌شوند چرا که ارزش قابل توجهی حاصل می‌شود و در نهایت نحوه عملکرد پالایشگاه‌ها نیز بهینه می‌شود.

■ چرا دولت در این حیطة حاضر نیست نقش واسطه را کنار بگذارد؟

مشخص است. کنترل ورود و خروج ارزش قابل توجهی که از فروش فرآورده‌ها حاصل می‌شود. دولت به دلیل مشکلات مالی به واسطه تحریم‌ها عملاً هنوز نتوانسته از حوزه صنعت و تولید خارج شود. در کشورهای توسعه یافته دولت دخالتی در حوزه تولید و صنعت ندارد و درآمدش حاصل از مالیات است. حتی کشورهای استخراج کننده نفت و مواد معدنی نیز به هیچ عنوان در پروسه استخراج و فروش نقشی ندارد چون درآمد حاصل از فروش بالاست و شرکت‌ها مالیات بالا و سنگین تا ۸۰ درصد را به دولت‌های خود می‌دهند.

■ راه حل این مشکل چیست؟
شاه کلید حل مشکلات نفت و گاز و کلاً اقتصاد ما فعالیت واقعی بخش خصوصی است.

خطوط لوله انتقال کافی برای سوآپ گاز وئیل نداریم

زمانی که قرار شد تا از خطوط لوله انتقال سوخت برای سوآپ فرآورده‌های نفتی مانند گاز وئیل استفاده شود، با توجه به محدودیت در تعداد این خطوط و آماده نشدن خطوط لوله در حال احداث به دلیل تحریم‌ها، دولت وقت مجبور شد با توجه به افزایش مصرف داخلی این فرآورده‌ها جلوی سوآپ را بگیرد و از خطوط فعال برای نیاز داخلی استفاده کند. رضا پدیدار رئیس انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت ایران معتقد است که دلیل وقفه در سوآپ گاز وئیل با کشورهای همسایه نبود زیر ساخت‌های لازم مثل کمبود خطوط لوله انتقال فرآورده است. وی در این گفت‌وگو نظرات خود را در خصوص وضعیت بازار تولید و صادرات گاز وئیل و موانع موجود در این راه مطرح می‌کند.

برسانیم، ولی در حاضر چه در شمال و چه در جنوب نیاز به توسعه و تجهیز بنادر موجود داریم. متأسفانه به دلیل تحریم‌های ظالمانه و گسترده‌ای که بر مردم مظلوم ایران اعمال شد، اجرایی شدن بسیاری از طرح‌های بزرگ برنامه‌ریزی شده در جهت توسعه و تجهیز بخش‌های مختلف زیر ساختی در صنایع مادر و محوری به تعویق افتاد.

آیا امکان سوآپ گاز وئیل با کشورهای همسایه به خصوص عراق و افغانستان پس از رفع موانع وجود دارد؟

حتماً! عراق خود تولیدکننده بزرگ نفت خام است و در حاضر نیز میزان تولید خود را افزایش داده است، اما با توجه به نداشتن پالایشگاه‌های لازم عملاً توان تولید فرآورده‌های نفتی را ندارد به همین منظور می‌تواند محصولات خام خود را از طریق ایران سوآپ کند. کشور افغانستان خود مصرف‌کننده این محصولات است در واقع برای ایران یک بازار به شمار می‌رود و عملاً سوآپ وجود ندارد اما برای حفظ این بازار مصرف باید کیفیت کالاها و محصولات را افزایش دهیم چرا که رقبای قوی مثل چین وجود دارد. به نظر من کشورهای شمالی ما شرایط خوبی برای سوآپ دارند، مثلاً ترکمنستان می‌تواند گاز وئیل و نفت خام خود را از طریق ایران در خلیج فارس معامله کند و یا ما می‌توانیم به ترکیه سوآپ داشته باشیم.

دولت چه کمکی می‌تواند در این بخش داشته باشد؟

اجرایی کردن طرح‌های نیمه تمام در بخش زیر ساخت‌ها و توسعه و تجهیز بنادر و پالایشگاه‌ها و فعال کردن بخش خصوصی، تا به این طریق شرایط ارزش آوری و حضور فعال و رقابت در بازارهای جهانی در بخش فرآورده‌های نفتی برای مردم فراهم شود. وقتی سرمایه‌گذاری در تولید و توسعه پروژه‌های صنعتی به خصوص در بخش نفت که محور صنایع دیگر ما است صورت بگیرد، فرصت برای شکل‌گیری ایده‌ها و حضور مردم به عنوان بخش خصوصی فراهم می‌شود.

در تولید گاز وئیل کشورهای ترکمنستان، آذربایجان و قزاقستان فعال هستند، اما هنوز سطح تولید آن‌ها به حدی نرسیده است که رقیبی جدی در بازار جهانی برای ایران باشند. به نظر من زمانی بازار رقابت برای ما مخاطره آمیز خواهد شد که به دلیل افزایش مازاد تولید محصول روی دستمان بماند که حداقل تا دو سال آینده این اتفاق رخ نخواهد داد. برای این کار باید با افزایش ظرفیت تولید پالایشگاه‌ها بحث بازاریابی نیز فعال شود.

در حال حاضر سوآپ گاز وئیل با همسایگان داریم و اگر نه، موانع این امر چیست؟

متأسفانه سوآپ نداریم، زمانی که قرار شد تا از خطوط لوله انتقال سوخت برای سوآپ استفاده شود، با توجه به محدودیت در تعداد این خطوط و آماده نشدن خطوط لوله در حال احداث آن هم به دلیل تحریم‌ها، دولت وقت مجبور شد با توجه به افزایش مصرف داخلی فرآورده‌های نفتی جلوی سوآپ را بگیرد و از خطوط فعال برای نیاز داخلی استفاده کند.

راهکار رفع این مشکلات چیست؟

ما باید پس از رفع تحریم‌ها زیر ساخت‌های خطوط لوله را از شمال به جنوب افزایش دهیم در واقع باید پروژه‌های تعطیل شده را فعال کنیم. به علاوه باید مشکل زیر ساختی دیگر که همان کمبود بنادر لازم و مجهز است را نیز برطرف کنیم. باید از بنادر شمالی کشور فرآورده‌های نفتی را از کشورهای حاشیه خزر تحویل گرفته و به بنادر جنوب و دست مشتریان

جایگاه گاز وئیل در صنعت ایران چگونه است؟

محصول گاز وئیل به عنوان یک فرآورده هیدروکربن نقش مهم و واثق‌گذار در بخش صنعت و کشاورزی کشورمان دارد. با توجه به این که بخش کشاورزی و صنعت در هرم اقتصادی ایران نزدیک به ۷۰ درصد سهم دارد، پس می‌توان گفت که تامین نیاز سوخت و انرژی این دو بخش که به وسیله گاز وئیل تامین می‌شود از اهمیت بالایی برخوردار است. پس نتیجه می‌گیریم که این فرآورده نفتی یک نیاز مهم داخلی است که خوشبختانه در داخل نیز تولید می‌شود.

آیا در حال حاضر ظرفیت تولید در حدی هست که بخش مازاد تولید این فرآورده صادر شود؟

بر اساس ظرفیت بندی در حال حاضر ۹ پالایشگاه کشور ۱۰۰ تا ۱۵۰ میلیون لیتر توان تولید گاز وئیل وجود دارد. در ماه‌های اخیر با توجه به بهینه سازی و جایگزینی سوخت گاز به جای گاز وئیل با توجه به تغییری که در تکنولوژی مورد استفاده در صنایع داریم عملاً در ۳ ماه تابستان امسال، نسبت به سال گذشته شاهد کاهش مصرف گاز وئیل بوده ایم و این به معنای داشتن مازاد تولید است. بر اساس برنامه‌ریزی در تولید پالایشگاه‌ها میزان مازاد تولید فرآورده‌ها صرف صادرات می‌شود. علاوه بر این امر، دولت برنامه‌ریزی خوبی برای کنترل بحث قاچاق گاز وئیل از مرزهای مختلف به کشورهای همسایه را اجرا کرد، به این ترتیب که شرایط فروش مرزی برای بنزین و گاز وئیل در مناطق مرز نشین تعیین کرد. بر این اساس در این مناطق این فرآورده‌ها به قیمت فوب خلیج فارس به فروش می‌رود. بر اساس گزارش شرکت پالایش و بخش در میزان مصرف گاز وئیل در تابستان امسال ۱۰ تا ۱۵ میلیون لیتر مازاد تولید داشته ایم و این آمار نشان از آن دارد که علاوه بر مازاد تولید، زمستان امسال نیز با کمبود این فرآورده مواجه نخواهیم شد. به دلیل توسعه تکنولوژی در تجهیزات تولید عملاً میزان مصرف گاز وئیل در صنعت و کشاورزی کاهش پیدا کرده است و این فرصتی است برای بخش صادرات که مازاد را به خارج منتقل کنند.

آیا مادر منطقه رقیبی در این حوزه داریم؟

بخش خصوصی رکورد پاییز ۹۴ را ثبت کرد

صادرات ۵۰ هزار تن قیر از بورس کالا

برزویه هم بدون مشتری مانده و وارد سیستم مچینگ شدند.

عرضه گوگرد، قیر و عایق رطوبتی در تالار صادراتی زمستان

تالار صادراتی بورس کالای ایران شاهد عرضه سنگ آهن، گوگرد، قیر و عایق رطوبتی در زمستان است. ۵۵ هزار تن سنگ آهن دانه بندی مجتمع سنگ آهن جلال آباد با قیمت پایه هفت دلار در هر تن عرضه می شود.

شایان ذکر است، ۶ هزار تن گوگرد کلوخه شرکت پالایش نفت بندرعباس و ۵ هزار تن گوگرد گرانوله شرکت پالایش نفت شازند اراک روی تابلوی عرضه می رود. شرکت نفت جی نیز با ۷۶ هزار تن انواع قیر در تالار صادراتی حضور می یابد.

دیگر عرضه های تالار صادراتی شامل ۱۳ هزار و ۵۰۰ تن قیر ۶۰۷۰ شرکت های ایزونام، پالایش نفت تبریز، پالایش نفت شیراز و صنعت قیر پارسیان انرژی به همراه ۱۰۰ تن عایق رطوبتی شرکت گیتی بام دلجان است. همچنین ۵۲ هزار و ۶۰۰ تن انواع قیر و ۱۹ هزار و ۵۷۸ تن انواع مواد شیمیایی راهی تالار فرآورده های نفتی و پتروشیمی می شود.

بود و میانگین قیمت ثبت شده برای خرید آن ۴۲۴ تومان رقم خورد. گوگرد گرانوله پالایش نفت تبریز هم از کالاهای مورد توجه معامله گران بود، به طوری که عرضه ۵۰۰ تنی آن ۱۳۰۰ تن تقاضا داشت، اما در نهایت این کالا با قیمت پایه ۳۰۳ تومان مورد معامله قرار گرفت.

در همین حال گوگرد گرانوله پالایش گاز شهید هاشمی نژاد (خانگیران) که به حجم ۳ هزار تن عرضه شده بود، ۲ هزار و ۵۰۰ تن تقاضا داشت و با قیمت پایه ۲۸۶ تومان مورد معامله قرار گرفت. همچنین آمونیاک مایع خراسان و کرمانشاه با تقاضایی کمتر از عرضه روبه رو شد، به طوری که عرضه ۶۰۰ تنی آمونیاک مایع خراسان ۱۲۰ تن تقاضا و عرضه ۴۰۰ تنی کرمانشاه ۲۰ تن تقاضا داشت که هر دو مجتمع توانستند با نرخ پایه یک هزار و ۲۱۵ تومان محصول خود را به فروش برسانند. آروماتیک سنگین بوعلی سینا هم که به میزان ۵۰۰ تن عرضه شده بود، ۱۰۰ تن تقاضا داشت و با نرخ پایه یک هزار و ۷۷۸ تومان به فروش رسید.

اسید نیتریک پتروشیمی کارون نیز به آرامی به پیش می راند و اسید کلریدریک و تولون دی ایزوسیانات (TDI) این مجتمع و پازابیلین پتروشیمی

تالار صادراتی بورس کالای ایران، میزان دادوستد ۵۰ هزار تن قیر ۶۰۷۰ به ارزش بیش از ۱۴ میلیون و ۶۵۰ هزار دلار بود.

در تالار صادراتی، ۳۵ هزار تن قیر ۶۰۷۰ شرکت نفت پاسارگاد، ۱۰ هزار تن قیر ۶۰۷۰ شرکت معماران تجارت آفتاب و ۵ هزار تن قیر ۶۰۷۰ شرکت فومن شیمی گستر به همراه ۱۰۰ تن عایق رطوبتی شرکت صدف گستر دلجان معامله شد. این در حالی است که در تالار فرآورده های نفتی و پتروشیمی، ۵۷۹۲ تن انواع قیر، ۱۰ هزار تن و کیوم باتوم، ۴ هزار تن لوب کات، ۲ هزار تن گوگرد، یک هزار تن سلاپس واکس، ۵۲۶۰ تن انواع مواد شیمیایی و ۹۳۳ تن انواع مواد پلیمری مورد معامله قرار گرفت.

بنابراین گزارش، سود کاستیک پتروشیمی بندرامام، با افزایش تقاضا و رقابت از سوی کارگزاران خریداری شد. عرضه هزار تنی سود کاستیک بندرامام ۲ هزار و ۶۷۰ تن تقاضا داشت، نرخ پایه این کالا ۴۰۲ تومان بود و میانگین قیمت ثبت شده برای این کالا ۴۴۰ تومان رقم خورد.

در همین حال سود کاستیک پتروشیمی اروند که به صورت سلف و به میزان ۴ هزار تن عرضه شده بود، ۶۴۵۰ تن تقاضا داشت، قیمت پایه آن ۴۰۲ تومان

سیداحمدسادات

دبیرانجمن علمی دانشکده صنعت
نفت تهران

نقش شرکت‌های خصوصی و نحوه صادرات نفت و گاز در قراردادهای جدید نفتی ایران (IPC)

ایرانی مشارکت و اگذار شود تا امکان انتقال دانش فنی و مهارت‌های مدیریتی به طرف ایرانی به خوبی میسر گردد.

از موارد دیگری که قراردادهای جدید نفتی به بخش خصوصی داخلی مربوط می‌شود بند ماده ۴ تصویب نامه (۱۳۹۴/۸/۱۱) می‌باشد که در این بند طرف دوم قرارداد (شرکت یا مشارکتی از شرکت‌های صاحب صلاحیت نفتی که جهت سرمایه‌گذاری و انجام هر یک از عملیات اکتشاف، توصیف، توسعه، تولید و بهره‌برداری و اجرای طرح‌های بهبود و یا افزایش ضریب باز یافت یا همه آن‌ها به صورت پیوسته، طی فرآیند قانونی انتخاب و قرارداد مربوط را امضا کرده است) به حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور بر اساس قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آن‌ها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب ۱۳۹۱ - و دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های مربوط ملزم می‌شود. یکی از مهمترین مواد قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی (مصوب ۱۳۹۱)، ماده ۴ می‌باشد که طبق این ماده طرف

به منظور انتقال و ارتقای فناوری ملی در حوزه عملیات بالادستی نفت و اجرای طرح‌های بزرگ و توانمندسازی شرکت‌های ایرانی برای اجرای پروژه‌های بزرگ داخلی و نیز حضور در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی، در هر قرارداد بر حسب شرایط، شرکت‌های صاحب صلاحیت ایرانی با تأیید کارفرما، به عنوان شریک شرکت با شرکت‌های معتبر نفتی خارجی حضور دارد و با حضور در فرآیند اجرای قرارداد، امکان انتقال و توسعه دانش فنی و مهارت‌های مدیریتی و مهندسی مخزن به آن‌ها میسر می‌گردد. در حالی که مهمترین نوآوری این قراردادها بحث شراکت شرکت ایرانی با شرکت معتبر نفتی خارجی می‌باشد و این مورد یکی از پرچالش‌ترین مباحث آینده طرفین قرارداد می‌باشد ولی سازوکار آن مسکوت مانده و هیچ تعریف و دستورالعمل جامعی درباره این شراکت ارائه نشده است و تنها در بند تصویب نامه (۱۳۹۴/۸/۱۱) به شرکت عملیاتی مشترک می‌پردازد که می‌بایست سمت‌های مدیریتی در دوره تولید حسب مورد و شرایط مورد توافق که در قرارداد خواهد آمد، چرخشی باشد و در سازمان مدیریتی این شرکت، سمت‌های مدیریت اجرایی به تدریج به طرف

در سال‌های گذشته هرگاه سخن از کمبود سرمایه‌گذار خارجی در صنعت نفت و گاز می‌شد بسیاری از کارشناسان موانع قراردادی و عدم جذابیت قراردادهای نفتی را به عنوان علت‌های کاهش سرمایه‌گذار خارجی در صنعت نفت و گاز کشور بیان می‌کردند. پس از تنظیم قراردادهای جدید نفتی و تصویب شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفت و گاز توسط هیات وزیران در تاریخ ۱۳۹۴/۸/۱۱ بسیاری از کارشناسان این قرارداد را گامی بلند در راستای جذب سرمایه‌گذار خارجی در صنعت نفت قلمداد می‌کنند.

در این مقاله سعی شده است که به بررسی نقش شرکت‌های خصوصی و نحوه صادرات نفت و گاز در قراردادهای جدید نفتی به صورت مختصر پرداخته شود. یکی از مواردی که برای اولین بار در قراردادهای نفتی ایران گنجانده شده است و برای شرکت‌های ایرانی (شرکت ثبت شده در مراجع قانونی داخل کشور که صدرصد سهام آن متعلق به اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی است) یک امتیاز محسوب می‌شود، شراکت با شرکت‌های معتبر نفتی خارجی می‌باشد. طبق ماده ۴ تصویب نامه (۱۳۹۴/۸/۱۱)،

محمدعلی عمادی رئیس پژوهشکده ازدیاد برداشت

قراردادهای جدید شرایط ورود فناوری را فراهم می کنند

براساس قرارداد مطالعه فناوریانه ۹ میدان نفتی کشور، میدان آزادگان جنوبی به انستیتو مهندسی نفت دانشگاه تهران، میدان نفتی دارخوین به دانشگاه امیر کبیر، میدان نفتی سروش به دانشگاه سهند تبریز، میدان اهواز به پژوهشگاه صنعت نفت، میدان کرنج به دانشگاه آزاد، میدان کوپال به دانشگاه صنعتی شریف، میدان منصوری به دانشگاه شیراز، میدان گچساران به دانشگاه صنعت نفت و میدان بی بی حکیمه به پژوهشکده ازدیاد برداشت واگذار شده است.

کنفرانس تهران ۷ و ۸ آذرماه با حضور نمایندگانی از ۴۵ کشور جهان و ۱۳۰ شرکت داخلی و خارجی در سالن اجلاس سران برگزار شد.

در این کنفرانس دوازده، ۶ پنل تخصصی با محورهای برنامه ریزی کلان اقتصادی در چارچوب اقتصاد مقاومتی، قراردادهای IPC از منظر حقوقی و قراردادی، معرفی ظرفیتهای داخلی کشور، معرفی طرحهای نفتی خشکی، دریایی و طرحهای اکتشافی کشور برگزار شد و شرکت کنندگان فرصت داشتند در نشست جدیگانه با طرح ابهامات و سوالات خود، پاسخهای لازم را از اعضای کمیته بازنگری قراردادهای نفتی وزارت نفت دریافت کنند. به گفته سیدمهدی حسینی، رئیس کمیته بازنگری قراردادهای نفتی، استقبال بی نظیر شرکت های خارجی برای حضور در کنفرانس تهران بسیار امیدوار کننده بود و این کنفرانس می تواند نقطه آغازی برای حرکت روبه رشد صنعت نفت ایران در دوران پسابرجام باشد.

محمدعلی عمادی رئیس پژوهشکده ازدیاد برداشت با اشاره به معرفی قراردادهای جدید صنعت نفت موسوم به IPC در کنفرانس تهران گفت: جلب مشارکت شرکت های بین المللی، ورود سرمایه به کشور، انتقال مهارت ها و فناوری های روز، توسعه بهینه میدان ها، اکتشاف و تولید و ارتقای نیروی انسانی در حوزه های مختلف از اهداف استفاده از مدل جدید قراردادهای صنعت نفت است.

وی با بیان این که طولانی بودن مدت قرارداد، فرصت مناسبی را برای انتقال فناوری ها فراهم می کند، افزود: در نسل قبلی قراردادهای که کوتاه مدت و میان پنج تا هفت سال بوده و از دهه ۷۰ در دستور کار صنعت نفت قرار گرفته است، کوتاه مدت بودن زمان قرارداد سبب می شد انتقال فناوری آن طور که باید مدنظر قرار نگیرد.

عمادی که خود از اعضای کمیته بازنگری قراردادهای نفتی است، در پاسخ به سوالاتی مبنی بر این که مشارکت شرکت های بین المللی در میدان هایی که قرارداد مطالعه فناوریانه آن ها پیشتر با دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی داخلی منعقد شده است، چگونه خواهد بود، اظهار کرد: برخی مخازنی که مطالعات آن ها با هدف افزایش ضریب بازیافت به مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی کشور سپرده شده است، در فهرست پروژه های IPC نیز قرار دارند و این موضوع به بهره مندی بیشتر این مخازن از پتانسیل های تحقیقاتی داخلی و مهارت ها و فناوری های خارجی منجر خواهد شد.

دوم قرارداد موظف است در اجرای کلیه طرح ها و پروژه های خدماتی، ساخت، نصب و تأمین کالاها، تجهیزات، لوازم و فرآورده ها به گونه ای برنامه ریزی کند که حداقل پنجاه و یک درصد هزینه هر طرح و پروژه آن ها به صورت کار در داخل کشور باشد. از دیگر موارد مهمی که قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی به آن اشاره کرده است در مورد فعالیت های خدماتی، ساخت، نصب و تأمین کالا، تجهیزات، لوازم و فرآورده های مورد نیاز طرح ها و پروژه های خود را فقط به شرکت های ایرانی ذی صلاح ارجاع دهد.

البته در صورت عدم ارائه خدمات توسط شرکت های ایرانی فعالیت های مورد نظر را با رعایت شرایطی می توان با تأیید بالاترین مقام اجرایی دستگاه به مشارکت ایرانی - خارجی یا خارجی واگذار کرد.

سایر موارد مهمی که طرف دوم قرارداد براساس بند پ ماده ۴ تصویب نامه متعهد می گردد رعایت کند، موارد زیر می باشد: استفاده حداکثری از نیروی انسانی داخلی در اجرای قرارداد، ارائه برنامه جامع آموزشی جهت ارتقای کیفی این نیروها، سرمایه گذاری لازم در قالب هزینه های مستقیم سرمایه ای برای انجام برنامه های آموزشی و تحقیقاتی از جمله بروز رسانی مراکز تحقیقاتی موجود و ایجاد مراکز تحقیقاتی مشترک یا اجرای طرح های تحقیقاتی مشترک مرتبط.

در مورد نحوه صادرات نفت و گاز در قرارداد جدید نفت انتظار می رفت بعد از این که کشور با مشکل فروش نفت در شرایط تحریم روبه رو شد به مدیریت ریسک در شرایط بحرانی به عنوان یک ضرورت در این قراردادها توجه شود و در قراردادهای جدید راهکار تازه ای را در جهت رفع مشکل فروش نفت در شرایط تحریم طراحی کنند و مناسب بود در طراحی مدل جدید قراردادهای نفت و گاز، ریسک فروش نفت مدیریت می شد و ریسک فروش به شریک خارجی منتقل می شد و یا راهی مطمئن و قابل اعتماد برای فروش نفت توسط بخش خصوصی در قراردادهای جدید پیش بینی می شد که از توان بخش خصوصی در زمینه فروش نفت به شیوه ای درست و قابل اعتماد استفاده شود و سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی در مقابله با ضربه پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز را با مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش نفت و گاز که در بند ۱۳ سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی آمده است را اجرا می کردند.

بنابراین، در قراردادهای جدید نفتی ایران با گنجانیدن طرح شراکت با شرکت های معتبر نفتی خارجی برای شرکت های ایرانی و الزام طرف دوم قرارداد به حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور براساس قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی (مصوب ۹۱)، فضای خوبی را برای بخش خصوصی کشور مهیا کرده است و اگر در قراردادهای جدید راهی مطمئن و قابل اعتماد برای فروش نفت توسط بخش خصوصی پیش بینی می شد می توانست از توان بخش خصوصی در زمینه فروش نفت و گاز در مقابله با ضربه پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز بهره ببرد.

آرش نجفی، نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران

بخش خصوصی ایران از هم گسیخته است

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران لحاظ شدن مشارکت بخش خصوصی در قراردادهای جدید نفتی ایران، IPC، را از نقاط مثبت آن دانست و افزود: یکی از مهمترین اهداف تدوین این قراردادها انتقال تکنولوژی های جدید به کشور و تامین نفت بازارهای آتی ایران است.

نفتی انجام می دهند. مجموعه ای که همه کارها را انجام دهد تقریباً نداریم.

نجفی در ادامه تاکید کرد: البته شرکت های نفتی ما به واسطه تجارشان و به واسطه فضای رشدی که داشتند، این قابلیت را پیدا کرده اند که در زمینه پیشبرد تمام اهداف قراردادهای جدید نفتی ایران فعالیت کنند. در آن واحد هم بهره بردار هستند و هم اکتشاف کننده. هم ریسک را می فهمند و هم با ریسک کار می کنند و قابلیت ریسک پذیری دارند. به گفته نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران، با وجود همه توانمندی هایی که بخش خصوصی

آن مطرح نیست. ما به عنوان بخش خصوصی باید این مسئله را درک کنیم که رویکرد اصلی قراردادهای جدید نفتی در موارد فوق خلاصه شده است. اما تا جایی که من دیده ام گروه هایی از بخش خصوصی ذهنیت دیگری از اهداف این قراردادها دارند.

این فعال بخش خصوصی در مورد شرایط فعلی بخش خصوصی کشور خاطرنشان کرد: بخش خصوصی ما یک مجموعه از هم گسیخته است. تیم هایی داریم که فقط پیمانکار هستند؛ یک عده فقط مشاور هستند. یک عده خدمات

آرش نجفی در رابطه با اهداف تدوین IPC و نقاط قوت آن گفت: اهداف قراردادهای جدید نفتی ایران به طور مشخص تامین منابع مالی برای پروژه های نفت و گاز، تامین تکنولوژی، تامین مدیریت و انتقال تجارب جهانی، تامین نفت بازارهای آتی و تامین استمرار امنیت کار هست. این اهداف نقاط قوت این قراردادها هم هست و بخش خصوصی باید به این اهداف توجه کند.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران اظهار داشت: IPC این نقاط قوت را دیده گرچه بحث پیمانکاری و ساخت به عنوان موضوع اصلی در

طریق پیشبرد عملیات EOR و IOR ضروری دانست و گفت: به نظر می رسد همه واحدهای صنعت نفت که به نحوی از انحاء نقشی را در این حوزه ایفا می کنند با دیدی راهبردی به شناخت نقاط قوت و ضعف همت گماشته و به تبیین راهکارهای منسجم، جهت فائق آمدن بر مشکلات پیش رو و نیل به اهداف عالیه صنعت نفت اقدام می کنند.

مدیر امور حقوقی شرکت ملی نفت ایران تهیه الگوی قراردادی جدید موسوم به IPC، را برای پیشبرد عملیات نفتی در طول عمر میدان و یکپارچه سازی فازهای اکتشاف، توسعه و تولید گامی بلند و موثر تلقی کرد و گفت: در صورت اجرای صحیح و مناسب، این حرکت می تواند زمینه ساز جهشی موثر در بخش بالادستی صنعت نفت و گاز کشور شود.

ماهرخ زاد با تاکید بر این که برای تحقق اهداف صنعت نفت باید از همه فرصت ها و امکانات موجود و تعامل سازنده با دانشگاه ها استفاده کرد، گفت: به همین منظور با توجه به روند خصوصی سازی براساس اصل ۴۴ قانون اساسی، بخش خصوصی کشور باید تقویت شده و محیط کسب و کار و تلاش های صنعتی برای آنان به درستی فراهم شود. بدون شک هر قدر این محیط مناسب و از امنیت برخوردار باشد، خطرات و ریسکهای تجاری و غیر تجاری سرمایه گذاری و توسعه فعالیت های تولیدی، کمتر و هزینه های مربوطه پایین تر خواهد بود. دبیر همایش حقوق انرژی افزود:

مدیر امور حقوقی شرکت ملی نفت ایران اعلام کرد: با توجه به ظرفیت های نسل جدید قراردادهای نفتی موسوم به IPC، بخش خصوصی می تواند به مشارکت بیشتر در قراردادهای صنعت نفت امیدوار باشد. علی اکبر ماهرخ زاد در دومین همایش حقوق انرژی به مطالبی برگرفته از گزارش دفتر مطالعات انرژی، مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی و آژانس بین المللی انرژی در مورد مخازن نفتی کشور اشاره کرد و گفت: برآیند گزارش این نهادها نشان از آن دارد که در سال های گذشته به دلیل تحریم های ظالمانه و روند رو به استهلاک مخازن کشور، این مخازن دچار افت تولید شده اند.

وی با تاکید بر این که این موضوع ها در کنار هم سبب کاهش تولید و صادرات نفت ایران شده است، افزود: برای جبران کاهش تولید و صادرات نفت، کشور نیاز به یک سلسله سرمایه گذاری های اساسی و جدی دارد که با توجه به وضع سرمایه گذاری خارجی در سال های اخیر، جذب این میزان سرمایه گذاری در صنعت نفت تاکنون انجام نشده است و ادامه این شرایط در نهایت منجر به افت تأثیر گذاری بر معادلات منطقه ای و جهانی خواهد شد و علاوه بر آثار اقتصادی، از بعد امنیت ملی نیز ممکن است مسائلی را به همراه داشته باشد.

ماهرخ زاد سرمایه گذاری را در بخش توسعه میدان های نفت و بویژه افزایش ضریب بازیافت از

علی اکبر ماهرخ زاد

افزایش مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای IPC

با خارجی‌ها قدرتمندتر باشند، ایران می‌تواند در قراردادهای خارجی‌ها شرط‌های بیشتری بگذارد و آن‌ها به انتقال تکنولوژی متعهدتر می‌شوند.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق ایران تاکید کرد: ما به عنوان اتاق بازرگانی چند پیشنهاد مشخص برای دولت داریم. باید تعدادی از شرکت‌های داخلی از طریق اتاق بازرگانی به عنوان نماینده بخش خصوصی انتخاب شوند و انگیزه‌های کافی به آن‌ها داده شود. دولت هم باید با سیاست‌های حمایتی آن‌ها را تقویت کند تا بالاخره یک شرکت بزرگ نفتی مثل شل و توتال در ایران هم ایجاد شود.

جهانی، آنقدر قوی هستند که مجموعه‌های مادر برابر آن‌ها نیاز به حمایت دارد. وی تاکید کرد در این شرایط باید چارچوب قراردادهای نفتی طوری مدیریت شود که تشکلهای و مجموعه‌های درون کشور حمایت شوند.

وی در مورد نحوه حمایت از بخش خصوصی در این قراردادها گفت: به طور مشخص پیشنهاد ما به عنوان اتاق بازرگانی این است. این حمایت باید طوری باشد که سه‌الی چهار شرکت قوی به عنوان هد در دست کنیم تا اینها بتوانند با شرکت‌های خارجی وارد یک معادله متوازن اقتصادی، اطلاعاتی و تکنولوژیکی شوند. نجفی افزود: هرچقدر شرکت‌های داخلی طرف قرارداد

نفت دارد اما مشکل اینجاست که در ده سال گذشته، بخش خصوصی مورد بی توجهی قرار گرفته، ضعیف شده و قدرت ریسک پذیری آن کاهش پیدا کرده است. البته در قراردادهای جدید طرف خارجی مکلف به شراکت با شرکت‌های داخلی شده و این خوب است؛ اما در ایران، شرایط شرکت‌های بخش خصوصی طوری است که به حمایت دولت نیاز دارند.

نجفی اظهار داشت: در این قراردادهای جدید، شرکت‌های داخلی نسبت به شرکت‌های خارجی شرایطی خاصی دارند. شرکت‌های مشهور بین‌المللی با توانایی بالای تکنولوژی، علم، تجارب، قدرت بالایی ورود و دست اندازی به بازارهای

به روند توسعه اقتصادی و جلب منافع مالی و افزایش سرمایه‌گذاری، زمینه و بستر مناسب و لازم را برای فعالیت بخش خصوصی فراهم کرده و منحصرأباً اعمال سیاست‌گذاری‌های کلان و اصولی، به نظارت کامل جهت حفظ استقلال کشور بپردازد، این مهم تحقق پیدا خواهد کرد. به گفته وی، به این منظور چنانچه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی با تجمیع آورده‌های نقدی و غیرنقدی خود، برای انجام فعالیت‌های اقتصادی و بازرگانی، اقدام به تشکیل شرکت‌های مشارکتی با تابعیت ایرانی کنند، قدرت ورود و جذب بخش خصوصی در فعالیت‌های سرمایه‌بر و حجیم بالادستی و پایین دستی افزایش پیدا خواهد کرد. دبیر همایش حقوق انرژی تصریح کرد: در قراردادهای IPC به این مهم نیز توجه کافی مبذول شده است و بخش خصوصی کشور می‌تواند با استفاده از ظرفیت‌های تعبیه شده در این قراردادها، به مشارکت هرچه بیشتر در صنعت نفت کشور امیدوار باشد. ماهرخ زاده اظهار امیدواری کرد که برگزاری این همایش، گامی در جهت اعتلای نظام حقوقی کشور در حوزه حقوق انرژی و بخصوص حقوق نفت و گاز باشد و در آینده نه چندان دور، به همت کارشناسان و متخصصان، بویژه نیروهای جوان و توانمندی که در بخش‌های مختلف صنعت نفت کشور مشغول فعالیت هستند، شاهد رشد پژوهش‌های کاربردی در همه بخش‌ها و زیرشاخه‌های حقوق انرژی باشیم.

این اصل را نباید فراموش کرد که سرمایه‌گذار، مکان مطلوبی را برای سرمایه خویش می‌خواهد، تا از ریسک کمتری برخوردار بوده و سود و منفعت متعارف و معقولی نیز نصیب وی شود.

عضو هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران وجود قوانین و مقررات شفاف را بارویکردی اقتصادی و پروژه محور از مهمترین عوامل دانست که می‌تواند سبب جذب سرمایه‌گذاری در صنعت نفت شود و گفت: بدیهی است، چنانچه دولت برای شتاب دادن

برای جبران کاهش تولید و صادرات نفت، کشور نیاز به یک سلسله سرمایه‌گذاری‌های اساسی و جدی دارد که با توجه به وضع سرمایه‌گذاری خارجی در سال‌های اخیر، جذب این میزان سرمایه‌گذاری در صنعت نفت تاکنون انجام نشده است

نگاهی اجمالی به قراردادهای جدید نفتی ایران

به مدل های جهانی نزدیک شده ایم

دنیای انرژی: قراردادهای جدید نفتی که از ابتدای هفته در کانون توجه رسانه های داخلی و خارجی بوده اند در روزهایی شلوغ و پرهیجان معرفی شدند؛ قراردادهایی که اکنون و با فروکش کردن تب روزهای معرفی می توانند با آرامش بیشتری مورد ارزیابی و بررسی قرار بگیرند.

دیگر فقط به دنبال همکاری با غول های نفتی نیست.

IPC چه اهدافی را دنبال می کند؟

از زمان طرح بحث طراحی IPC و رونمایی از آن، اهداف مختلفی برای این قرارداد معرفی می شوند که از جمله مهم ترین آن ها انتقال فناوری های پیشرفته و اثبات شده و بومی سازی آن ها، جذب اعتبار و سرمایه های لازم برای توسعه و ارتقای ظرفیت ها در بخش های نفت و گاز و بین المللی کردن ظرفیت های داخلی است.

رئیس کمیته بازنگری قراردادهای نفتی ایران در این زمینه می گوید مدل جدید قراردادهای نفتی وسیله ای برای ترمیم روابط با جهان صنعتی است. سید مهدی حسینی که زمانی طراح قراردادهای بیع متقابل شناخته می شد، اکنون درباره مراحل طی شده برای دستیابی به این مدل جدید قرارداد نفتی خاطر نشان کرده است که فاز نخست فعالیت این کار گروه تدوین مدل مفهومی این قرارداد با جمع آوری اطلاعات و پژوهش ها، فاز دوم آن در دو بخش آماده سازی پیش نویس قوانین برای تصویب از سوی هیات دولت و برگزاری جلسه های توجیهی، فاز سوم تهیه پیش نویس مدل جدید قراردادهای نفتی ایران و آخرین فاز ارائه قرارداد طی کنفرانس تهران بوده است.

نفت ایران دارند و وزارت نفت امید زیادی به جذب سرمایه و کلید زدن عصر جدید صنعت نفت ایران با این قراردادها دارد؛ به طوری که وزیر نفت انتظار دارد با مدل جدید قراردادهای نفتی ۲۵ میلیارد دلار سرمایه برای بخش نفت جذب شود؛ وی در عین حال معتقد است که شرایط عمومی کشور برای پذیرش سرمایه گذاری خارجی بسیار مهم است و بنابراین اگر شرایط مناسب نباشد بعید است شرکت های خارجی بیایند. زنگنه هدف از رونمایی قراردادهای جدید نفتی را افزایش باز یافت و برداشت نفت می داند و درباره این قراردادها می گوید که تلاش شده که مدل قراردادی طراحی شود که هم برای شرکت های بین المللی جذابیت داشته باشد و هم اهداف کشور را تامین کند تا شرایط برد - برد برای شرکت ملی نفت و طرف های قراردادی آن ایجاد شود.

زمانی نیا، معاون زنگنه در امور بین الملل نیز می گوید که IPC حداکثر شفافیت و حداقل پیچیدگی را دارد و اینکه تلاش شده این قرارداد به مدل جهانی نزدیک باشد، اگر چه نمی توان انتظار مطابقت کامل با مدل جهانی را داشت.

وی از تغییر مهمی در رویکرد سیاست ایران در مواجهه با شرکت های خارجی صحبت می کند و آن این است که شرکت های متوسط خارجی هم می توانند شرکت های تجاری خوبی برای صنعت نفت ایران باشند و ایران

پیش بینی ها حاکی از آن است که تحریم های ایران در اواخر دسامبر (۲۰۱۵) یا حداکثر هفته نخست ژانویه (۲۰۱۶) برداشته می شود و بنابراین تهران در هفته جاری شاهد دو رویداد بزرگ در زمینه نفت و گاز بوده است؛ اول برگزاری اجلاس سران کشورهای صادر کننده گاز در حالی که امید می رود ایران در آینده ای بسیار نزدیک بار دیگر به شکل جدی وارد بازار جهانی گاز شده و حجم صادرات و تعداد شرکت های خود را افزایش دهد و دیگری برگزاری کنفرانس تهران که با حضور نمایندگان از شرکت های نفتی بین المللی، ایران از مدل جدید قرارداد نفتی خود (IPC) رونمایی کرد.

در حالی که از ابتدای روی کار آمدن دولت یازدهم و امید به برداشته شدن تحریم ها کمیته ای به منظور بازنگری قراردادهای نفتی به وجود آمد تا ایران بتواند پس از سال ها تحریم و کاهش شدید صادرات، با برداشته شدن تحریم به شکل جدی وارد بازار های نفتی شود، در آستانه برداشته شدن عملی تحریم ها ایران نیز با برگزاری کنفرانس تهران تلاش کرد شرایط را برای پیمانکارانی که می خواهند پس از لغو تحریم ها وارد ایران شوند، روشن کند.

نزدیک؛ نه مطابق با مدل های جهانی

قراردادهای جدید نفتی نقش مهمی در آینده صنعت

از اکتشاف تا توسعه و تولید و بهره‌برداری می‌تواند طولانی باشد.

* این قرارداد هشت بخش و ۴۱ ماده دارد که بخش نخست، تعاریف و شرح کار و قلمرو قرارداد و بخش دوم طول عمر قرارداد و استرداد به شرکت ملی نفت قرار است، بخش سوم را شامل حقوق و تکالیف شرکت ملی نفت برای ارائه کمک، بخش چهارم را حقوق و تعهدات پیمانکار، بخش پنجم برنامه‌های کاری، بخش ششم باز یافت هزینه‌های نفتی، بخش هفتم حساب و کتاب‌ها و تاییدیه‌های حسابرسی و بخش هشتم واگذاری و نحوه آن است.

* مدل جدید قراردادهای نفتی پیوسته‌ای عملیات اکتشافی، طرح و عملیات توصیفی، رویه‌های حسابداری، توصیف منطقه عملیاتی و روند هماهنگی را شامل می‌شود.

* مسئولیت تامین پروژه بر عهده سرمایه‌گذار است و حقوق شرکت سرمایه‌گذار خارجی برای بهره‌برداری در تولید وجود دارد؛ ضمن این که قانون حداکثر استفاده از توان داخلی در این قراردادها لحاظ شده است.

* شراکت با طرف ایرانی از جمله دیگر بندهای مهم IPC است که در دفاع از مدل جدید قراردادی بر آن تاکید می‌شود، شرکت‌های بین‌المللی موظف هستند ۵۱ درصد از ظرفیت شرکت‌های داخلی در بخش خدمات، حفاری و پیمانکاران EPC استفاده کنند.

همین ویژگی است که به گفته حسینی دو شانس بزرگ برای بخش خصوصی از جمله همکاری مشترک دو شرکت و حضور طرف ایرانی به‌عنوان مجری را به وجود می‌آورد.

* نحوه انتخاب شرکای ایرانی از دیگر نکات IPC است، که قرار است ویژگی‌های صلاحیتی به شرکت‌های بین‌المللی برای انتخاب طرف ایرانی اعلام شده و بر آن اساس طرف خارجی شریک داخلی صلاحیت دار خود را انتخاب کند، که از بین شرکت‌های خصوصی و نیمه خصوصی خواهد بود.

رئیس کمیته بازنگری قراردادهای نفتی می‌گوید قرار نیست شرکت ملی نفت ایران در این مورد دخالتی داشته باشد، ضمن این که شرکت‌ها در انتخاب شرکای توانمند ایرانی آزاد هستند.

به این ترتیب کاری که شرکت ملی نفت در این میان انجام می‌دهد این است که صلاحیت شرکت‌های ایرانی را برای حضور در مشارکت‌ها تعیین می‌کند؛ اما شرکت‌های خارجی مجاز هستند با هر شرکت داخلی برای توسعه بالادستی شریک شوند، بنابراین شرکت ملی نفت ایران روابط میان شرکت‌ها را دیکته نمی‌کند.

* شرکت‌های خارجی ملزم به رعایت قانون حاکم هستند، قانون حاکم، قانون کشور صاحب نفت است.

* پیمانکار خارجی مسئولیت بیمه کل پروژه را بر عهده دارد و برنامه بیمه نیز باید به تایید شرکت ملی نفت ایران برسد.

* پیمانکار مسئول اجرای تعهدات خود خواهد بود و شرکت ملی نفت نیز در صورتی که قصوری ببیند مسئولیت پیگیری آن را بر عهده دارد.

همچنین حل و فصل اختلافات با سه روش حل مسالمت آمیز، شرایط جایگزین، و داوری براساس شرایط صورت می‌گیرد.

نفتی در پاسخ به انتقادات آن را یکی از ویژگی‌های مثبت این قرارداد می‌داند که باعث افزایش بهره‌وری می‌شود.

به این ترتیب طبق IPC اگر قیمت نفت تا حداکثر ۵۰ درصد رقم لحاظ شده در قرارداد افزایش یابد، پرداختی پیمانکار نیز به این نسبت زیاد می‌شود و او به همین نسبت در ریسک کاهش قیمت نفت نیز سهیم خواهد بود.

در واقع سهیم بودن پیمانکار در نوسان‌های قیمت نفت به عنوان یکی از جذابیت‌های قرارداد (IPC) برای خود پیمانکاران نیز به شمار می‌رود.

* ریسک‌های اکتشافی و نوع میدان در تعیین پاداش و پرداختی به پیمانکار تاثیر گذار است.

* پیمانکاران در صورت استفاده از روش‌های افزایش ضریب باز یافت و در پی آن افزایش تولید نفت و گاز درآمد بیشتری خواهند داشت.

* پاداش و پرداختی پیمانکار در میدان‌های کوچک بیشتر خواهد بود.

* در مورد مسائل فنی - مخزنی در جهت حفظ سلامت مخازن انعطاف پذیری کافی برای توسعه پلکانی ongoing development پیش‌بینی شده است.

* در مورد مدل اقتصادی قرارداد ترتیباتی در نظام مالی (fiscal regime) در نظر گرفته شده تا شرکت‌های نفتی بین‌المللی بتوانند سود معقول و رایج قراردادهای بالادستی را که تحت هر نوع قرارداد دیگری دست یافتنی هستند به دست آورند.

* در صورتی که پیمانکار پس از انجام عملیات اکتشاف موفق به کشف زمینه جدیدی نباشد پرداختی به وی صورت نمی‌گیرد و اگر اکتشاف وی منجر به نتیجه شود، باز پرداخت براساس مکانیزم هزینه‌های مستقیم (هزینه‌های مربوط به عملیات نفت) صورت می‌گیرد.

* هر گونه تاخیر در باز پرداخت‌های نفتی در صورتی که مسبب آن پیمانکار نباشد، دیر کرد آن نیز محاسبه می‌شود.

* پرداخت هزینه نفتی از دو طریق نقدی یا تحویل محصول انجام می‌شود، به این ترتیب که در صورتی که پیمانکار و شرکت ملی نفت ایران به توافق برسند که پرداخت از طریق مکانیزم تحویل محصولات باشد، این اقدام باید تحت قرارداد ویزهای که توسط رژیم حقوقی ایران وضع شده و به تایید رسیده است، اجرایی شود.

* در قراردادهای (IPC) هر زمان که احساس شود برای بهره‌مندی از ظرفیت‌های میدان نیاز به سرمایه‌گذاری جدیدی است، پیمانکار ملزم به انجام سرمایه‌گذاری بوده و باز پرداخت وی براساس مفاد این قراردادها عملیاتی می‌شود.

* قرار است که حلقه‌های مختلف صنعت نفت (اکتشاف، توسعه و تولید) به صورت یکپارچه واگذار شوند تا شرکت‌های خارجی با چنین قراردادی، انگیزه‌ای برای حضور در صنعت نفت ایران داشته باشند.

* مدت زمان اجرای قراردادهای جدید ۲۰ ساله است و این توسعه متناسب با TOR و EOR تا ۲۵ سال هم قابل افزایش خواهد بود.

به این ترتیب قراردادهای IPC همانند قراردادهای خدماتی RSC است که برای پروژه‌های بالادستی

اما انتقاداتی نیز به مدل جدید قراردادهای نفتی یا همان IPC وارد است، انتقاداتی که وزیر نفت در مورد آن‌ها می‌گوید در هر حال برخی که یک زمانی انتقاد فراوانی از قراردادهای بیع متقابل داشتند امروز از قراردادهای IPC انتقاد کرده و می‌گویند قراردادهای بیع متقابل خوب هستند.

اما سوال اینجاست که قراردادهای جدید نفتی (Iran Petroleum Contract) که طی دو روز در معرض توجه شرکت‌های بین‌المللی نفتی و گازی قرار گرفتند چیستند و چه ویژگی‌هایی دارند؟

* مدل جدید قراردادهای نفتی شامل حلقه‌های مختلف صنعت نفت (اکتشاف، توسعه و تولید) می‌شود. به این ترتیب IPC در خود سه دسته قرارداد شامل اکتشافی، میدان‌های توسعه یافته و توسعه نیافته را دارد.

* اجرای پروژه‌هایی که براساس قراردادهای جدید معرفی می‌شوند با برگزاری مناقصه خواهند بود.

* جزئیات میدان‌هایی که قرار است به مناقصه بروند در کنفرانس تهران رونمایی نشده و تنها در اختیار شرکت‌هایی که برای مناقصه دعوت می‌شوند قرار می‌گیرد تا ارزیابی فنی و اقتصادی بیشتری نسبت به پروژه مورد نظر داشته باشند.

در واقع هر شرکتی که بهترین پیشنهاد را بدهد شانس بیشتری برای برنده شدن در مناقصه دارد؛ ضمن این که چنانچه فعالیت‌های شرکتی در اکتشاف منجر به کشف میدان تجاری شود، می‌تواند در مراحل بعدی، یعنی توسعه نیز مشارکت داشته باشد.

* اگر میدانی که به مناقصه می‌رود توسعه‌ای باشد مولفه‌های فراوانی از جمله بهترین نگاه فنی براساس عمر میدان و توسعه میدان براساس تولید صیانتی مورد تاکید است؛ البته در این میان طرح‌های ارائه شده باید مورد قبول شرکت نفت و کارشناسانی که طرح‌ها را آماده کرده‌اند، باشد.

شرکت ملی نفت بر حسب اولویتها و نوع میدان‌ها به تعیین این مسئله می‌پردازد که چه شرکت‌هایی برای توسعه چه میدان‌هایی مناسب هستند و نسبت به این ارزیابی از شرکت‌های خارجی برای مناقصه یا مذاکره بیشتر دعوت می‌شود.

* معرفی مدل جدید قراردادهای نفتی، جذب سرمایه‌گذاری، انتقال فناوری، تولید صیانتی از مخازن، افزایش ضریب باز یافت و استفاده بیشتر و بهینه‌تر از توان پیمانکاران داخلی از مهمترین اهداف مدل جدید قراردادی صنعت نفت است.

* در این نوع قرارداد مالکیت مخزن قابل انتقال نیست و مالکیت آن واگذار نمی‌شود و تولید صیانتی از مخزن، یکی از مهم‌ترین مباحث در این قراردادهاست. همچنین مسئولان معتقدند که با توجه به افزایش توان فنی و مهندسی شرکت‌های داخلی در انجام عملیات نفتی (اعم از شرکت‌های تابع شرکت ملی نفت و همچنین بخش خصوصی) و اهمیت ذخایر و تولیدات نفتی در اقتصاد کشور، ضرورتی برای اعطای حق بهره‌برداری به مدت عمر مخزن و فقط در یافت حق مالکانه و مالیات در ایران وجود ندارد.

* در مدل جدید قراردادهای صنعت نفت، پیمانکار در سود حاصل از افزایش قیمت نفت و زیان ناشی از کاهش قیمت سهیم می‌شود، این یکی از ویژگی‌هایی است که این مدل قرارداد را با قراردادهای قبلی متفاوت می‌کند و رئیس کمیته بازنگری قراردادهای

پتروشیمی

سید فرهاد اخلاقی، کارشناس بازرگانی و تجارت بین الملل

هویت صادراتی محصول ایرانی پتروشیمی یک ضرورت است

نبود منابع مالی در پتروشیمی‌ها که پیش‌تر توسط سرمایه‌گذاران خارجی و فاینسسرهایی چون بانک‌ها تامین می‌شود در دوران تحریم با مشکلاتی همراه بود تعداد زیادی از پروژه‌های پتروشیمی کشور به دلیل وجود همین مشکلات مالی و نبود سرمایه‌گذاران کلان در این عرصه عملاً متوقف مانده‌اند. پتروشیمی‌ها هم مانند دیگر صنایع کشور در حال حاضر تشنه سرمایه هستند و با ورود سرمایه‌های خارجی به این صنعت شاهد اتمام پروژه‌های نیمه تمام خواهیم بود که خود به اشتغال و البته بازار صادرات کشور کمک شایانی خواهد کرد. در حال حاضر از تعداد پروژه‌های نیمه تمام رقم دقیقی وجود ندارد و نمی‌توان نبود محصولات و کمبود آن‌ها را به عنوان عوامل و موانع صادرات در نظر گرفت.

آسان سازی عملیات صادرات یکی از اصولی است که باید به آن توجه داشت و همکاری گمرک‌های کشور با صادرکنندگان مواد پتروشیمی که بعضاً برخی از آن‌ها با چارچوب‌ها و وابسته‌هایی همراه است یکی از الزامات است

می‌کنند.

آسان سازی عملیات صادرات یکی از اصولی است که باید به آن توجه داشت و همکاری گمرک‌های کشور با صادرکنندگان مواد پتروشیمی که بعضاً برخی از آن‌ها با چارچوب‌ها و وابسته‌هایی همراه است یکی از الزامات است.

هویت صادراتی محصولات پتروشیمی مادر دروان تحریم خدشه دار شده است و یکی از موضوعاتی که در عرصه صادرات باید به آن توجه داشت حضور محصولات ایران با هویت ایرانی در بازارهایی است که پیشتر در آن‌ها بودیم و اکنون رقبا مشغول فعالیت در آن هستند.

در همین حال پس از حضور فعال و گسترده در بازارهایی که پیش‌تر از آن محصولات ایرانی در آن بوده‌اند زمان برای یافتن بازارهای جدید فراهم خواهد آمد.

در دوران تحریم ریسک عملیات صادرات بالا بود به همین جهت پتروشیمی‌ها به‌کندی در این بازار وارد می‌شدند. در همین دوره زمانی درآمدهای حاصله از صادرات هم پایین آمد و اکنون و با توجه به رفع تحریم‌ها از آغاز سال ۲۰۱۶ می‌توان امیدوار بود با توجه به قیمت ارز، صادرات بتواند به پتروشیمی‌ها انگیزه‌های لازم برای بازگشت به بازارهای جهانی را القا کند.

نباید از نظر دور داشت که در دوران تحریم همانطور که اشاره شد ایران مشتریانی را از دست داد اما اکنون ضمن احیا و بازیابی مشتریان گذشته می‌تواند مشتریان جدیدی برای محصولات خود بیابد. در دوران تحریم با توجه به تعداد زیاد واسطه‌ها در عرصه فروش عملاً مشتریان اصلی از دست رفته‌اند و یکی از ماموریت‌های اصلی دوران پس‌تحریم در عرصه صادرات یافتن مشتریان اصلی فارغ از واسطه‌ها برای پتروشیمی‌ها خواهد بود.

اکنون می‌توان امیدوار بود با آغاز فرو ریختن تحریم‌ها در پتروشیمی‌ها و به‌ویژه بخش خصوصی صادرکننده محصولات انرژی در کشور بتواند زمان وصول و جوه خود را کوتاه کند که خود به اقتصاد ملی کمک خواهد کرد، از سوی دیگر ریسک کمتر و سهولت بیشتر همگی از عواملی هستند که در صادرات محصولات ایرانی آن‌ها را رقابت‌پذیر

صنایع پتروشیمی کشور در حال حاضر با مانعی در عرصه صادرات مواجه نیست و حتی در دوران تحریم‌ها هم با استفاده از واسطه‌ها و راه‌های مختلف توانسته است بخشی از بازار را برای خود حفظ کند. رفع تحریم‌ها در مرحله نخست واسطه‌ها را از سر مسیر صادرات محصولات پتروشیمی جمهوری اسلامی حذف خواهد کرد و پتروشیمی‌ها می‌توانند با مشتریان اصلی ارتباط برقرار کنند. این موضوع سه حسن دارد که شامل: تسریع در عملکرد، کاهش قیمت‌ها و اطمینان میان مشتری و فروشنده خواهد شد.

در دوران تحریم، پتروشیمی با استفاده از واسطه‌ها در بازار وارد شده بودند و واسطه‌ها تا کالا را به دست مشتری اصلی برسانند هم زمان بیشتری لازم داشتند و هم رقبا در این دوره زمانی خود را به مشتری معرفی و با قیمت‌های نازل بازار را از آن خود می‌کردند. تحریم‌های بین‌المللی که از سال ۲۰۱۲ علیه کشور تشدید شد عملاً بسیاری از بخش‌های فعال در صادرات صنایع پتروشیمی را تحت شعاع خود قرار داد، حمل و نقل، بیمه‌ها و انتقال پول همگی از جمله مواردی بودند که تحریم‌های بین‌المللی به صادرات این محصولات تحمیل کرد و عملاً ریسک‌پذیری را بالا برد و واسطه‌گری در همین دوران رشد شایانی کرد.

عبدالکریم حسین زاده، عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی

برای تکمیل زنجیره ارزش باید از سرمایه‌های خارجی استفاده کرد

دنیای انرژی: عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی ضمن تاکید بر حضور بخش خصوصی در جذب و تامین سرمایه‌های پروژه‌ای پتروشیمی اظهار داشت، در برنامه پنجم توسعه مقرر شده بود از اقتصاد تک بعدی به نفت رها شویم اما باید سیاست کلان در اقتصاد همسو با تولید فرآورده در صناعی همچون پتروشیمی‌ها باشد تا بتوانیم به شکوفایی اقتصادی برسیم. این در حالی است که پتروشیمی‌ها سرمایه محور هستند و با جذب سرمایه‌گذاری خارجی می‌توانیم امیدوار باشیم تا این بخش از اقتصاد ملی مولد و حضوری پررنگ‌تر در بازارهایی چون کسب و کار و صادرات ایفا کنند.

عضو کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه صنعتی شدن اقتصاد لازمه جدا شدن از اقتصاد تک بعدی نفتی است، ادامه داد: برون رفت از مشکلات اقتصادی در گروی افزایش و رشد شاخص‌های اقتصادی است که یکی از راهکارهای رونق اقتصاد کاهش خام فروشی و تولید فرآورده است از این رو تقویت صنایع پتروشیمی در ابعاد مختلف برای نیل به اهداف اقتصادی با اهمیت بر شمرده می‌شود. ورود پتروشیمی‌ها به بازارهای جهانی و سرمایه‌گذاری بیشتری بر روی آن‌ها موجب تقویت

بر این مزیت‌هایی همچون اشتغال آفرینی نیز ایجاد می‌شود. وی با بیان این که اتکا بودجه سالانه به درآمدهای نفتی نباید ادامه یابد، افزود: منابع نفتی دارای محدودیت است و سرانجام پایان خواهند یافت. از این رو باید عواید حاصل از آن‌ها را هم‌اکنون در صنایع مولد و تکمیلی سرمایه‌گذاری کرد تا منابع پایداری برای ایجاد ثروت در کشور ایجاد شود. صنایع مولد می‌توانند با حضور بخش خصوصی چه در تولید و چه در صادرات رونق بیشتری یابند.

عبدالکریم حسین زاده عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی، درباره توسعه صنعت پتروشیمی، گفت: با عملیاتی شدن برنامه‌های توسعه کشور می‌توانیم صنایع را به سمت تولید ارزش افزوده هدایت کنیم که در این خصوص تکمیل زنجیره ارزش در صنایع پتروشیمی حائز اهمیت است. عضو کمیسیون عمران مجلس، افزود: اگر توسعه صنایع تکمیلی بر مبنای سازوکارهای مشخص و اثربخش باشد در نهایت منجر به رشد شاخصهای اقتصادی و کمک به خروج از رکود خواهد شد، افزون

محسن بیگلری عضو کمیسیون صنایع و معادن

برای خروج از رکود می توان به پتروشیمی ها تکیه کرد

پتروشیمی که یکی از بزرگ ترین گزینه ها برای سروسامان دادن به اقتصاد به شمار می آید باید به نحو مطلوب به سمت تولید نهایی هدایت شود. بیگلری با اشاره به نهایی شدن برجام با تلاش تیم مذاکره کننده هسته ای و با ابلاغ نامه رهبر انقلاب به رئیس جمهور، اظهار داشت: با اجرایی شدن برجام، مردم منتظر گشایش اقتصادی و رفع مشکلات خود از جمله بیکاری و رکود هستند و دیگر بهانه ای در این رابطه پذیرفته نیست. عضو کمیسیون صنایع و معادن افزود: با هدایت منابع به سمت سرمایه گذاری در صنایع ایجاد کننده زنجیره ارزش مانند پتروشیمی، افزون بر فعال کردن این بخش، درآمد غیرنفتی کشور نیز افزایش خواهد یافت. از این رو، حرکت به سمت صادرات فرآورده به جای نفت خام، خلق کننده ثروت و اشتغال برای کشور است.

این نماینده مجلس با بیان اینکه صنایع تکمیلی پتروشیمی باید در برنامه مشخص توسعه یابد، افزود: باید به سمتی حرکت کرد که میزان صادرات مواد خام به صفر برسد. چرا که در غیر این صورت منابع کشور به هدر می رود و نیروی انسانی در کشور از مزیت های مانند اشتغال نیز محروم می شود.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس، تأکید کرد: صنعت پتروشیمی را باید با یک برنامه ریزی اصولی به سمت تولید محصولات نهایی حرکت دهیم تا هم بخش خصوصی فعال شود و هم پارامترهای اقتصادی کشور به سمت بهبود صادرات حرکت کند.

وی توسعه متوازن صنایع بالادستی و پایین دستی پتروشیمی را مورد تأکید قرار داد و گفت: زنجیره تولید باید پیوسته باشد تا کالایی که تولید می شود به عنوان محصول نهایی به بازار عرضه شود چرا که نفع این فرایند برای کشور بالاست.

دنیای انرژی: عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه صنعت پتروشیمی می تواند پس از تحریم ها به عنوان بخشی از ظرفیت اقتصادی کشور سبب رونق در این بخش شود، گفت: برای تحقق این هدف توسعه صنایع تکمیلی با اهمیت هستند.

بازار محصولات پتروشیمی و شیمیایی مدتی است که در مسیر بهبود جدی قرار گرفته تا جایی که افزایش حجم معاملات و تقویت عرضه ها را می توان چهره واقعی این بازار به حساب آورد هر چند برای چند هفته پایایی، شرایط یکسان و با ثباتی در حال تجربه شدن است. از سوی دیگر در پایان هفته گذشته تا حدودی روند کاهشی قیمت ها تعدیل شد تا جایی که افت نسبی و ادامه دار نرخ ها محدود شد. از طرف دیگر در کنار بالابودن نسبی حجم تقاضا در بازار داخلی و همچنین رشد عرضه ها با محوریت معاملات بورس کالای ایران، بازار با پیشی گرفتن عرضه بر تقاضا روبه رو شده که باعث شده تا برای چندمین هفته پایایی قیمت ها در مسیر کاهش قرار داشته باشند. با توجه به تقویت نسبی حجم معامله پلیمرها یا محصولات شیمیایی در بورس کالا که در نمودارها نیز مشخص است، می توان به ادامه یافتن حجم معامله این قبیل کالاها امیدوار بود. با توجه به واقعیت های بازار محصولات پتروشیمی می توان به افزایش این حجم معاملات امیدوار بود که سیگنال مهمی برای کل بازار به شمار خواهد رفت.

محسن بیگلری، درباره توسعه صنعت پتروشیمی، اظهار کرد: برای خلق و ایجاد فرصت اشتغال و کمک به خروج از رکود اقتصادی یکی از بهترین راهکارها تولید فرآورده نفتی و محصولات پتروشیمی است.

وی افزود: صنایع تبدیلی یکی از ارکان اساسی توسعه کشور به شمار می آید. بنابراین، صنعت

اقتصاد ملی خواهد شد.

گفتنی است، کاهش خام فروشی مواد اولیه مانند نفت و گاز مورد تأکید قانون گذاران است از این رو یکی از راه های تحقق این امر توسعه صنایع پتروشیمی است این در حالی است که تولید فرآورده مورد تأکید سیاست های اقتصادی مقاومتی هم است اما این موضوع در گروی سرمایه گذاری مناسب است بر همین اساس کارشناسان اعتقاد دارند برای افزایش و تکمیل زنجیره ارزش در صنایع مادر مانند پتروشیمی باید افزون بر توان داخلی از فرصت های خارجی با سازوکار مشخص استفاده کرد.

استمرار بهبود در بازار پتروشیمی ها همچنین می تواند به رونق بیشتر بازار کسب و کار در کشور کمک کند که این مهم به طور مستقیم اثر بخشی در اقتصاد ملی و ارزآوری خواهد داشت.

با ورود بخش خصوصی به فروش و تولید محصولات کشاورزی بیش از پیش می تواند به رونق این بخش حیاتی در اقتصاد کشور امیدوار بود.

این نماینده مجلس همچنین به موضوع استفاده از درآمدهای نفتی در دوره پساتحریم اشاره کرد و گفت: در دوره پساتحریم به درآمدهای نفتی کشور افزوده خواهد شد، بنابراین از چنین درآمدهایی باید بیش از گذشته برای سرمایه گذاری در اموزیربنایی استفاده کرد.

وی با بیان این که باید هر چه بیشتر از خام فروشی نفت فاصله بگیریم، افزود: فاصله گرفتن از خام فروشی نفت، اقتصاد مقاومتی را به بهترین شکل ممکن معنا می کند.

حسین زاده با بیان این که برای پایداری اقتصاد کشور باید از نفت و درآمدهای آن به صورت عقلانی استفاده شود، گفت: باید بتوانیم سهم درآمدهای نفتی را در بودجه های سالانه و بویژه بودجه سال ۹۵ هر چه بیشتر کاهش دهیم.

این نماینده مجلس به موضوع برنامه ششم توسعه اشاره و تصریح کرد: در گذشته، برخی برنامه های توسعه ای کشور دارای انحراف معیار بودند که امیدواریم برنامه ششم توسعه تحقق پذیر باشد و موجب رونق کسب و کار و امور اقتصادی شود.

کاهش خام فروشی مواد اولیه مانند نفت و گاز مورد تأکید قانون گذاران است از این رو یکی از راه های تحقق این امر توسعه صنایع پتروشیمی است این در حالی است که تولید فرآورده مورد تأکید سیاست های اقتصادی مقاومتی هم است اما این موضوع در گروی سرمایه گذاری مناسب است بر همین اساس کارشناسان اعتقاد دارند برای افزایش و تکمیل زنجیره ارزش در صنایع مادر مانند پتروشیمی باید افزون بر توان داخلی از فرصت های خارجی با سازوکار مشخص استفاده کرد

محمدحسین بابالو
کارشناس مسائل
پتروشیمی و بازار بورس

نگاهی تحلیلی به عملکرد بازار پتروشیمی ها

بخش خصوصی برای خروج از رکود پیشگام شده است

این بازار توانسته است به سطوحی بیشتر از ۴۰ هزار تن در هر هفته بالغ شود.

نکته جالب تر آنکه پس از آزادسازی قیمت محصولات، بهای سوخت این شرکت ها نیز تعدیل شد که تمام این اقدامات در جهت حمایت از شرکت های پتروشیمی از سوی دولت صورت پذیرفت. البته تلاش شد تا از شرکت های پتروشیمی حاضر در بورس اوراق بهادار نیز حمایت شود ولی نتیجه چندان برای کل بازار بر نداشت. از سوی دیگر حجم تولید در صنایع پتروشیمی نیز به صورت مقطعی کاهش یافت که مهم ترین افت آن را در دو ماه ابتدایی سال جاری شاهد بودیم. در نهایت با احتساب افزایش قیمت دلار در بازار داخلی، ارزآوری این شرکت ها نیز در کنار کاهش قیمت های جهانی تغییر چندان نداشت حتی در برهه ای از زمان کاهشی نیز شد.

تمام موارد فوق نشان می دهد صنایع پتروشیمی بیش از آنکه به صادرات یا حمایت های قیمتی از خوراک نیاز داشته باشد به بازار مصرف وابسته است. از سوی دیگر نگاهی به آمارها نیز نشان می دهد هرگاه بازار مصرف بالفعل و قدرتمندی بروز و ظهور پیدا می کند، راندمان تولید و درصد استفاده از ظرفیت های نصب شده در واحدهای پتروشیمی نیز تقویت خواهد شد. به عبارت ساده تر و با توجه به اطلاعات موجود هرچه حجم معامله پلیمرها یا محصولات شیمیایی در بورس کالای ایران افزایش یافته که به منزله خودنمایی تقاضای مؤثر، واقعی و دائم در بازار داخلی به شمار می رود، حجم تولید و راندمان آن نیز افزایش می یابد که به تقویت بنیادین این بازار و صنعت مهم در کشور منجر خواهد شد.

به عنوان نمونه و تنها به منظور ارائه یک واقعیت قابل لمس از این ادعا می توان به شرایط معاملات سهام شرکت های پتروشیمی در بورس اوراق بهادار اشاره کرد که در هفته های اخیر و با بهبود حجم تولید و مصرف در بازار داخلی که با تقویت حجم معاملات در بورس کالا نیز قابل رهگیری است، شرایط بهتری از سایر سهام ها را به خود دیده و همچنین اغلب آن ها

قبیل کالاها امیدوار بود. با توجه به واقعیت های بازار محصولات پتروشیمی می توان به افزایش این حجم معاملات امیدوار بود که سیگنال مهمی برای کل بازار به شمار خواهد رفت.

در هفته گذشته حجم معاملات هفتگی پلیمرها با ۹ هزار و ۸۰۰ تن کاهش به ۴۲ هزار و ۵۶۵ تن بالغ شد که یک عقب نشینی نه چندان مهم در این بازار به شمار می رود. دلیل عدم اهمیت این کاهش قیمت را باید در جهش حجم معاملات در هفته پیش از آن جست و جو کرد، زیرا این حجم به دلیل استقبال خریداران به بیش از ۵۲ هزار تن افزایش یافته بود که در جای خود نکته مهمی به شمار می آید. از طرف دیگر حجم عرضه محصولات پلیمری در بورس کالا با ۱۸۷۵ تن کاهش روبه رو شده که در برابر این حجم کاهش عرضه ها، حجم تقاضا با بیش از ۶۴ هزار تن افت در یک هفته روبه رو شده است. در هر حال بالا بودن موجودی انبارها واقعیت مهمی به شمار می آید که جذابیت خرید از بورس کالا را محدود ساخته است. با توجه به تجربه این حجم معامله و ادامه نوسان در سطوحی بالاتر از ۴۰ هزار تن می توان افزایش حجم تولید و خروج از رکود را ادامه دار تلقی کرد که به اقبال بازار منتهی خواهد شد.

برخی واقعیت های مغفول در معاملات محصولات پتروشیمی

البته اگر نگاهی گسترده تر و تحلیلی به روند نسبی افزایش حجم معاملات در بورس کالا بیندازیم به برخی واقعیت های نامطلوب نیز دست پیدا می کنیم که از شرایط سخت پیشین و روند بهبود فعلی بازار با چهره جدیدی حکایت دارد. به عنوان مثال از تیرماه سال گذشته و پس از افزایش قیمت ها در بورس کالای ایران به نام آزادسازی قیمت ها که نهایتاً قیمت مواد اولیه با احتساب دلار آزاد مورد محاسبه و عرضه قرار گرفت، حجم معاملات نزدیک به ۱۵ درصد کاهش یافت. به عبارت ساده تر در آن دوران اغلب حجم معاملات در هر هفته در سطوحی بالاتر از ۵۰ هزار تن تثبیت شده بود ولی هم اکنون با گذشت نزدیک به یکسال و نیم،

پس از جهش ۳۶ درصدی حجم صادرات محصولات پتروشیمی در ۷ ماه نخست سال جاری و اعلام آمارها و گمانه زنی هایی جدید از حجم صادرات در هشت ماه ابتدایی سال جاری، هم اکنون شاهد ادامه یافتن تقویت حجم معاملات محصولات شیمیایی و پلیمری در بورس کالای ایران هستیم که از استمرار یافتن روند بهبود در بازار محصولات پتروشیمی خبر می دهد. در گذشته نیز به این شرایط رو به رشد اشاره کرده بودیم ولی این بار شرایط کلی بازار از ادامه یافتن روند بهبود خبر می دهد که گام مؤثری برای خروج بخش صنعت از رکود با پیش قراولی صنعت پتروشیمی ها به شمار می رود. نکته ای که در هفته های گذشته به وضوح و صراحت از آن یاد کرده ایم. تقویت حجم معاملات در بازار داخلی و بهبود حجم داد و ستد محصولات پتروشیمی در بورس کالا در کنار کشف بازارهای جدید را می توان مهم ترین دلایل این رخداد به حساب آورد که خودنمایی بخش خصوصی را در خروج از رکود به رخ می کشد.

بازار داخلی و حجم معاملات

بازار محصولات پتروشیمی و شیمیایی مدتی است که در مسیر بهبود جدی قرار گرفته تا جایی که افزایش حجم معاملات و تقویت عرضه ها را می توان چهره واقعی این بازار به حساب آورد هر چند برای چند هفته پیاپی، شرایط یکسان و با ثباتی در حال تجربه شدن است. از سوی دیگر در پایان هفته گذشته تا حدودی روند کاهشی قیمت ها تعدیل شد تا جایی که افت نسبی و ادامه دار نرخ ها محدود شد. از طرف دیگر در کنار بالا بودن نسبی حجم تقاضا در بازار داخلی و همچنین رشد عرضه ها با محوریت معاملات بورس کالای ایران، بازار با پیشی گرفتن عرضه بر تقاضا روبه رو شده که باعث شده تا برای چندمین هفته پیاپی قیمت ها در مسیر کاهش قرار داشته باشند. با توجه به تقویت نسبی حجم معامله پلیمرها یا محصولات شیمیایی در بورس کالا که در نمودارها نیز مشخص است، می توان به ادامه یافتن حجم معامله این

پیش بینی های ۶ ماهه خود را در خصوص حجم تولید پوشش داده اند. این در حالی است که پس از فروکش کردن اما و اگرهای کاهش نرخ خوراک، هم اکنون واقعیت های تولید و پوشش پیش بینی ها چراغ راهنمای این صنعت مهم در بورس به شمار می آید. با توجه به تمام این موارد باید گفت که پس از عقب نشینی پیشین در معاملات محصولات پتروشیمی هم اکنون شاهد بهبود آرام در این صنعت و بازار مهم هستیم که می تواند به روزهای اوج پیشین خود بازگردد. کشف بازارهای جدید برای محصولات تکمیلی در صنعت پلاستیک و سایر صنایع پایین دستی محصولات پتروشیمی، ثبات نسبی عرضه مواد اولیه در بورس کالا، کاهش قیمت ها به دلیل افت قیمت های جهانی و خودنمایی بخش خصوصی با تجمع آن ها در برخی نمایشگاه ها یا گروه ها و همچنین شرکت های تعاونی مواردی هستند که تاکنون به تقویت این بازار منجر شده است.

پس از آزادسازی قیمت ها در تیرماه سال گذشته، قیمت مواد اولیه جهش بزرگی را تجربه کرد که به کاهش نسبی ۱۵ درصدی حجم معاملات در آن بازه زمانی منتهی شد. هم اکنون قیمت مواد اولیه در بازارهای داخلی با احتساب قیمت دلار آزاد و ۹۵ درصد بهای کالا در سواحل خلیج فارس مورد معامله قرار می گیرد که با احتساب ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده، چندان هم در رقابت با سایر کشورها از یک مزیت جدی برخوردار نیست. از سوی دیگر نرخ بهره بانکی بسیار بالا در کشور باعث شده تا هزینه تولید در داخل بسیار بالاتر از سایر رقبای منطقه ای قرار گرفته و از آن مهم تر نیز از جایزه صادراتی به معنای واقعی و جامع کلمه خبری نیست. این شرایط باعث شده تا بازارهای منطقه ای همچون عراق، افغانستان و آسیای صغیر به مکانی برای رقابت تجار ایرانی، ترکیه و حتی چینی تبدیل شوند که در بسیاری از رقابت ها، تجار ایرانی چندان هم موفق نبوده اند. وجود قرارداد تجارت ترجیحی بین عراق و ترکیه باعث شده تا اجناس ترکیه بدون پرداخت تعرفه واردات به کشور عراق حتی مناطق شیعه نشین جنوبی آن و اماکن مذهبی وارد شده و فضا را برای خودنمایی اجناس ایرانی محدود ساخته است.

هم اکنون نیاز به قراردادهای تجارت ترجیحی بین ایران و کشورهای همسایه یکی از نیازهای اصلی تجارت خارجی کشور به شمار می آید که به نگاه مثبت و توجه جدی تصمیم سازان سیاسی و اقتصادی نیاز دارد. اما باید به این نکته نیز اشاره کرد که با انعقاد قرارداد تجارت ترجیحی بین ایران و ترکیه مواد اولیه صنایع پلیمری ساده تر از قبل به ترکیه وارد شده و بازار ایران نیز با سهولت بیشتری در دسترس تجارت ترکیه قرار گرفته است. حال همین وضعیت نیز در بازار عراق در حال مشاهده است یعنی دست فعالان ترکیه در بازار عراق نیز از دو جنبه مختلف باز شده یعنی اول مواد اولیه ایرانی را با تعرفه ناچیز به کشورشان وارد کرده و سپس به کمک قراردادهای دو جانبه بازار عراق را نیز تسخیر می کنند. حال در این بین هم تاجر ایرانی باید تعرفه صادرات را پرداخت کند و هم پس از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده در بورس کالا باید در حال پیگیری برای بازپرداخت مالیات بر ارزش افزوده یا جایزه صادراتی خود باشد.

هم اکنون نیاز به قراردادهای تجارت ترجیحی بین ایران و کشورهای همسایه یکی از نیازهای اصلی تجارت خارجی کشور به شمار می آید که به نگاه مثبت و توجه جدی تصمیم سازان سیاسی و اقتصادی نیاز دارد. اما باید به این نکته نیز اشاره کرد که با انعقاد قرارداد تجارت ترجیحی بین ایران و ترکیه مواد اولیه صنایع پلیمری ساده تر از قبل به ترکیه وارد شده و بازار ایران نیز با سهولت بیشتری در دسترس تجارت ترکیه قرار گرفته است

رضاعتالی پور

احمد مهدوی

دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی

خوراک هنوز گران است

شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به جلسه مشترک وزیر نفت با اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: وزارت نفت در مورد قیمت خوراک پتروشیمی ها تصمیم گیری می کند.

عباس شعری مقدم در مراسم کلنگ زنی پتروشیمی صدف اظهار داشت در مورد وجود فشار بر رئیس جمهوری و وزیر نفت در خصوص کاهش قیمت خوراک پتروشیمی ها اظهار کرد: در این زمینه اطلاعی ندارم ولی امیدوارم بهترین تصمیم در مورد قیمت خوراک گرفته شود؛ ضمن آن که از روز اول وزارت زنگنه در صنعت نفت، فشار در مورد کاهش قیمت خوراک پتروشیمی ها روی وزیر نفت بوده است.

شعری مقدم با اشاره به ورود ۲۵ میلیون تن متانول ایران تا چند سال آینده به بازارهای بین المللی افزود: تا چند سال آینده میزان مصرف این ماده بیشتر از ۱۶ میلیون تن نخواهد شد از این رو از هم اکنون به دنبال تبدیل مازاد متانول به سایر فرآورده ها هستیم.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی حجم سرمایه گذاری مورد نیاز برای ایجاد واحدهای

از سایت من اطلاعات را استخراج کنید. ما هزینه کردیم و این اطلاعات و مستندات وجود دارد.

وی درباره نرخ خوراک پتروشیمی متذکر شد: «ما می گوئیم باید قانون اجرا شود. مجلس در این زمینه دولت را با یک قانون هدایت کرده است. به عبارتی، گفته شده دولت باید یک سری شاخص ها را در نظر بگیرد و قیمت تعیین شود.

دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی ادامه داد: اولین شاخص، میانگین وزنی با توجه به صادرات و واردات است. دومین شاخص، جذب سرمایه گذار است. یعنی قیمت به گونه ای تعیین شود که سرمایه گذاران خارجی و داخلی رغبت به سرمایه گذاری داشته باشند. شاخص سوم هم این است که محصول باید با نرخ خوراکی به دست بیاید که در بازارهای بین المللی قابل رقابت باشد.

مهدوی متذکر شد: برآورد ما این است که قیمت زیر ۸ سنت برای خوراک پتروشیمی مناسب باشد. وی خاطرنشان کرد: «ما در این زمینه حرف هایمان را به دولت زده ایم و فعلا نه هنوز قانون اجرا شده و نه اتفاقی افتاده است.

این در حالی است که پیش از این مدیرعامل

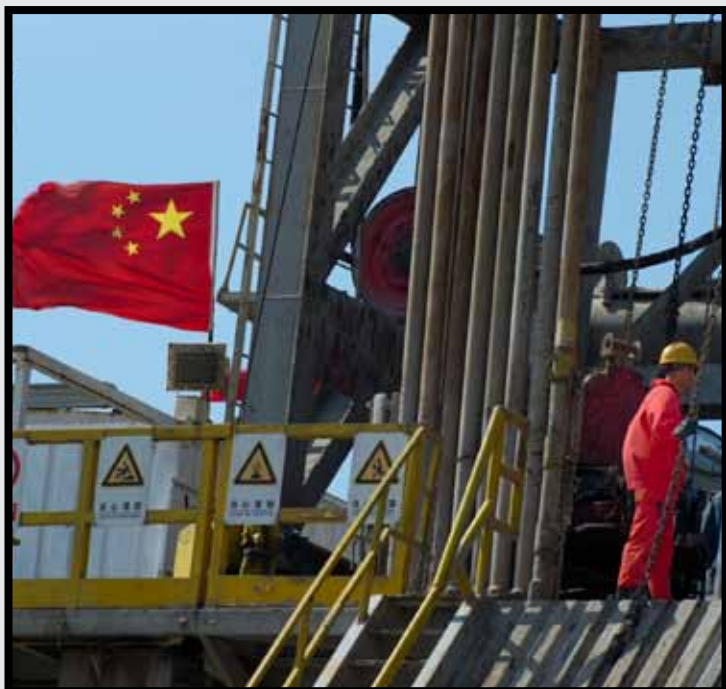
دنیای انرژی: احمد مهدوی در واکنش به اظهار نظر اخیر اکبر ترکان، مشاور رئیس جمهور درباره نرخ خوراک پتروشیمی، اظهار داشت: در رابطه با این که گفته شده که ما گاز را با قیمت ۱۳ سنت ارزان می فروشیم، چون قیمت جهانی گاز، سه برابر این مقدار است، می خواهم بپرسم که منبع این خبر کجاست؟! وی افزود: ما به شما سند می دهیم و این اطلاعات ما از شرکت های معتبر است که در رابطه با خوراک اطلاعات دقیقی دارند.

دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی تصریح کرد: هنری هاپ آمریکا در ماه اکتبر نرخ گاز را ۸،۵۸ سنت اعلام کرده است. براساس اطلاعات موسسه نکسنت نیز میانگین قیمت گاز کشورهای عربستان، قطر، عمان، بحرین، مصر، الجزایر و عراق ۵،۵ سنت است. این که می گویند قیمت گاز در دنیا سه برابر است و ما ۱۳ سنت می دهیم، از کجا آمده است؟ به ما سند بدهند و ما تسلیم شویم که این نرخ در دنیا است.

مهدوی عنوان کرد: ما این اطلاعات را همین جوری از سایت در نیاوردیم؛ هزینه کرده ایم. یعنی این طور نیست که شرکت نکسنت بگوید به راحتی می شود

بزرگترین صادرکنندگان نفت به چین

رتبه	بزرگترین واردکنندگان نفت به چین	میزان واردات (هزار بشکه در روز)
1	عربستان سعودی	1005
2	آنگولا	623
3	ایران	555
4	روسیه	395
5	عمان	363
6	عراق	276
7	سودان	260
8	ونزوئلا	230
9	قزاقستان	224
10	کویت	191
11	امارات متحده عربی	135
12	برزیل	134
13	کنگو	113
14	دیگر کشورها	572

متانول به سایر فرآورده‌های نفتی را حداقل یک میلیارد دلار پیش‌بینی کرد.

در همین حال نباید از نظر دور داشت که در این راستا حسین ایزدی، مدیرعامل کارگزاری اطمینان سهم به‌بررسی این موضوع پرداخت و اظهار کرد: به‌نظر می‌رسد با توجه به کمبود نقدینگی دولت، رقم تعیین شده برای نرخ خوراک مجتمع‌های پتروشیمی، کمتر از ۱۳ سنت نباشد و شاید هم حتی احتمال دارد که این رقم بالاتر از ۱۳ سنت نیز در نظر گرفته شود.

او در ادامه افزود: اما بدیهی است که چنانچه رقم مزبور، نرخ کمتر از ۱۳ سنت باشد به‌کاهش قیمت تمام‌شده محصولات در شرکت‌های پتروشیمی منجر می‌شود که این امر افزایش حاشیه سود و در نهایت رشد سودآوری آن‌ها را در پی دارد.

ایزدی در پاسخ به‌سوالی مبنی بر اینکه برخی سناریوها حاکی از این است که قرار است دولت نرخ خوراک را رقمی در حدود ۱۰ سنت در نظر گیرد اما در طرف دیگر استفاده از ارز آزاد بجای ارز مبادله‌ای را برای آن‌ها مجاز کند، این امر چه تاثیری در روند شرکت‌های پتروشیمی خواهد داشت؟ گفت: بافرض نرخ ارز مبادله‌ای ۳۰ هزار ریال و نرخ خوراک ۱۳ سنت، در واقع نرخ هر متر مکعب گاز برای شرکت‌ها معادل ۳ هزار و ۹۰۰ ریال خواهد بود و چنانچه این نرخ با ارز آزاد ۳۶ هزار و ۵۰۰ ریال و کاهش در نرخ خوراک همراه باشد، بهای تمام شده هر متر مکعب گاز در حدود ۳ هزار و ۶۵۰ ریال خواهد بود که در این مقایسه به ۶ درصد کاهش نرخ خوراک می‌رسیم که در عمل تغییر محسوسی نسبت به‌قبل نخواهد داشت.

به‌گفته ایزدی با فرض سناریوی مطرح شده، تفاوتی برای شرکت‌های پتروشیمی به‌وجود نخواهد آمد.

او در ادامه خاطر نشان کرد: اما چنانچه نرخ دلار کماکان روندی افزایش داشته باشد، سال آینده شرکت‌های فعال پتروشیمی که صادرمحور هستند، منتفع خواهند شد و در مقابل شرکت‌های واردکننده متضرر می‌شوند که در نهایت این روند، رونقی برای کل صنعت پتروشیمی نخواهد داشت.

سال گذشته، مجلس نرخ خوراک ۱۳ سنت به‌ازای هر متر مکعب را برای واحدهای پتروشیمی تعیین کرد که با اعتراض سهامداران این مجتمع‌ها مواجه شد؛ مجتمع‌های پتروشیمی استفاده‌کننده از گاز طبیعی، نرخ ۱۳ سنت را گران دانسته و موجب ضرر این واحدها می‌دانند، اما وزارت نفت معتقد است که این مجتمع‌ها به‌دلیل دسترسی به‌خوراک ارزان، سود سرشاری برده و تمایلی به‌توسعه صنایع پایین‌دستی ندارند.

به‌عقیده کارشناسان، در صورت توسعه واحدهای پایین‌دستی، مجتمع‌های پتروشیمی با خوراک ۱۳ سنتی نیز سودآوری قابل‌توجهی خواهند داشت. طولانی شدن روند تعیین نرخ خوراک، سبب سردرگمی سرمایه‌گذاران شده است که امید است با اظهارات اخیر عباس شعری‌مقدم، معاون وزیر نفت سرانجام تا هفته آینده نرخ خوراک مجتمع‌های پتروشیمی تعیین تکلیف شود.

شرکت
سمندراد

تولیدکننده

انواع روغن پایه

فلش ۱۷۰ درجه به بالا

جهت صادرات و فروش داخل

آدرس کارخانه: استان قزوین، بویین زهرا، فتح آباد

آدرس دفتر مرکزی: تهران خیابان ملاصدرا، خیابان شیراز شمالی، خیابان دانشور شرقی، پلاک ۲۶

www.samandradco.ir

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۲۸۰۱۴

info@samandradco.ir

تلفن همراه: ۰۹۱۰۲۲۶۱۷۶۰، ۰۹۱۰۹۷۵۳۴۲۱، ۰۹۱۰۹۷۵۳۴۲۹

MTSP

حذف
پس ماند صنعتی

حذف
اسید و خاک

طراحی، ساخت، اصلاح

رفع آلاینده‌گی، بالا بردن کیفیت محصولات، تولید و تشکیل روغن پایه، فروش تجهیزات
ساخت، تامین، فروش، راه اندازی: سیستم وکیوم، برج تقطیر، کندانسور، مبدل حرارتی، پمپ حرارتی، پایپینگ، thin film evaporator

مدیریت: مهندس علیرضا ابوطالبیان

۴ خط جدید ۹۲ الی ۹۴

همراه ۰۹۱۲۷۱۳۵۵۲۵ - تماس ۰۲۱۸۹۷۷۴۹۳۹
info@bazyafTsabz.com , Fax : +98 21 89774939

مهندسی تصفیه سبز پارسیان
مشاوره، طراحی، ساخت
تصفیه روغن کلرکده پیشرفته - روش‌ها

Taktaz shimi co

www.amutengineoil.com

www.amutoil.com

info@amutengineoil.com

کرج، خیابان درختی، بلوار ایثار جنب بانک تجارت

ساختمان ایران زمین طبقه دوم، واحد ۳

تلفن: ۰۲۶-۳۳۵۵۳۷۲۰ تلفکس: ۰۲۶-۳۳۵۱۷۴۵۹

ALP

تولید کننده انواع روغن موتور،
دنده، هیدرولیک و گریس

آدرس: جاده تهران مشهد، ۱۰ کیلومتری گرمسار، ۴۵ متری مرکزی، شهرک صنعتی فجر.

تلفن : ۵ - ۳۴ ۵۵ ۳۴ (۰۲۳)

www.alpmotoroil.org e-mail: info@alpmotoroil.com

SUPER PREMIUM QUALITY

آزمایشگاه البرز پالایش اشتهارد

APEC LABORATORY

آزمایشگاه جامع همکار سازمان استاندارد ایران در زمینه آزمون بر روی فرآورده های نفتی، حلال های شیمیایی روغن ها و پارافین ها با پیشرفته ترین تجهیزات آزمایشگاهی و کادری مجرب.

دارنده گواهینامه های:

ISO/IEC 17025:2005 ✓

تایید صلاحیت آزمایشگاه همکار سازمان ملی استاندارد ایران ✓

دقت، صحت و سرعت خط مشی ما است

سازمان ملی استاندارد ایران

APEC LAB.

آدرس: استان البرز - شهرستان اشتهارد - شهرک صنعتی اشتهارد - بلوار حسابی غربی نبش کلریز سوم

قطعه ۱۵۰۹ و ۱۵۰۸ کد پستی: ۳۱۸۸۱۱۵۲۳۳ تلفن: ۰۲۶۳۷۷۷۸۱۴۳-۵، فاکس: ۰۲۶۳۷۷۷۸۱۴۳-۴

WEB: WWW.APEC-REF.COM

EMAIL: LAB@APEC-REF.COM

Energy World Magazine

www.opexmagazine.ir

An online magazine is a magazine published on the Internet, through bulletin board systems and other forms of public computer networks. *OpexMagazine.ir* is the website of the Energy World Magazine which is published on the Internet.

You can visit the website and read through the latest news and events in the world of Oil, Gas and petrochemical products' export.

Also it enables you to send and publish your articles in the Energy World Magazine.

اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران
Iranian Oil, Gas and Petrochemical Products Exporters' Union

ENERGY
WORLD
www.opexmagazine.ir

مجله ی دنیای انرژی

نشریه الکترونیکی که به نام مجله دیجیتال نیز خوانده میشود به نشریه ای گفته می شود که بر روی وب یا قابل خواندن بروی شیوه های دیجیتال منتشر می گردد.

www.opexmagazine.ir آدرس وبسایت نشریه ی الکترونیکی دنیای انرژی است که نشریه ای تخصصی در زمینه ی فرآورده های نفتی، گاز و پتروشیمی ایران می باشد.

شما می توانید با مراجعه به وبسایت مجله ی دنیای انرژی از تغییرات و اخبار اخیر مربوط به فرآورده های نفتی، گاز و پتروشیمی ایران اطلاع پیدا کنید.

دوستانی که در زمینه ی فرآورده های نفتی، گاز و پتروشیمی دارای مقاله می باشند می توانند مطالب خود را از طریق وبسایت www.opexmagazine.ir برای ما ارسال کنند.

شرکت پالایش نفت جی (سهامی عام)

JEY OIL REFINING COMPANY

بزرگترین واحد تولیدی قیرهای استاندارد در ایران

شرکت پالایش نفت جی به عنوان بزرگترین واحد تولیدی انواع قیر در منطقه مطابق با استانداردهای ملی و جهانی

تولید انواع قیرهای دمیده بر اساس استانداردهای

• نفوذی Penetration Grade

• عملکردی (PG) (Performance Grade)

• گرانی (VG) (Viscosity Grade)

تولید انواع قیر مطابق با استاندارد کشور استرالیا

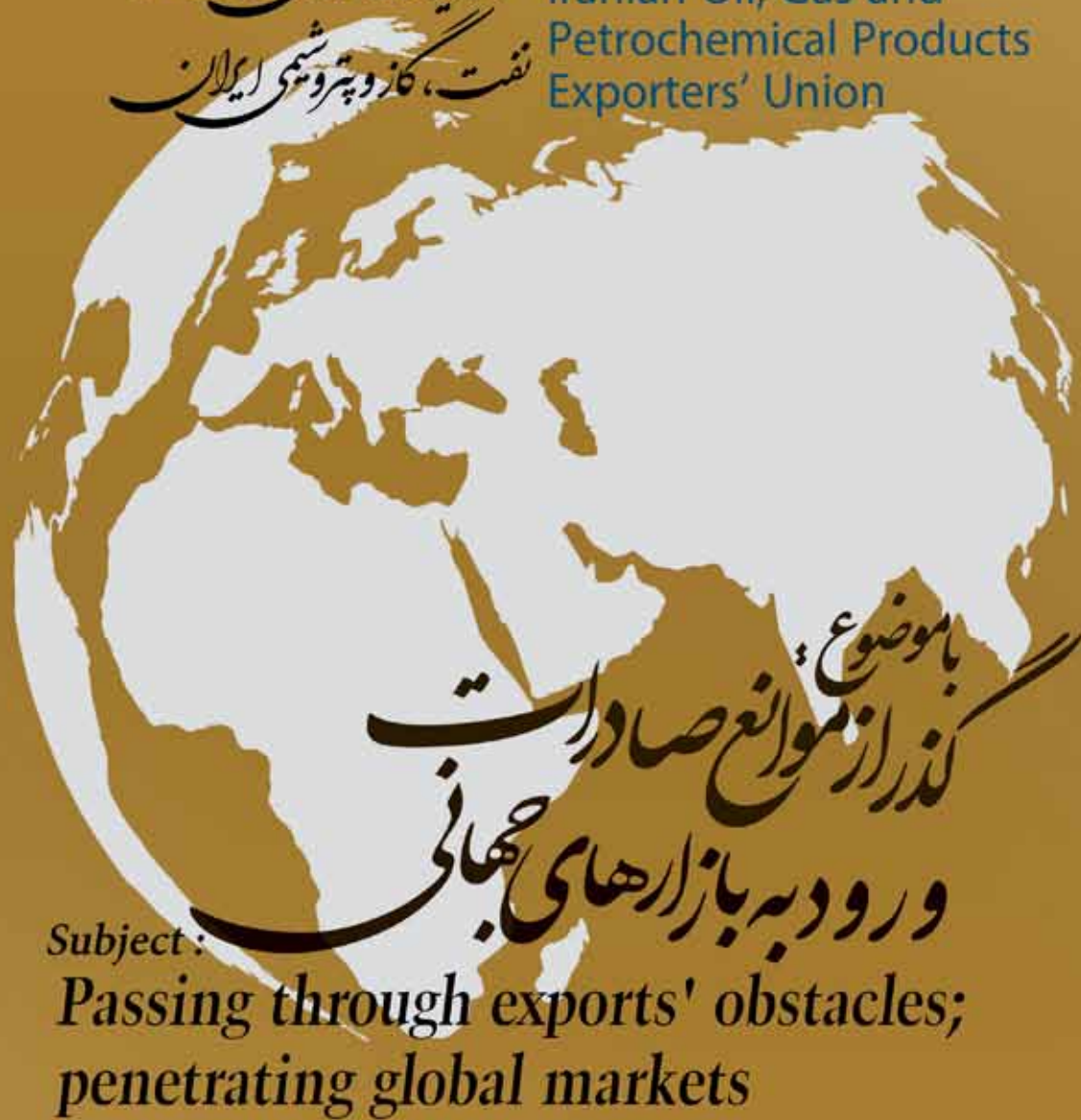
• تولید انواع قیرهای محلول Bitumen Cutback

• تولید انواع قیرهای امولسیون Emulsion Bitumen

اولین و تنها دارنده ی تجهیزات بسته بندی قیر
در کیسه های پلیمری یک تنی در کشور

دهمین همایش سالانه 10th

اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های
نفت، گاز و پتروشیمی ایران
Annual Congress
Iranian Oil, Gas and
Petrochemical Products
Exporters' Union

Subject :

Passing through exports' obstacles;
penetrating global markets

نشانی دبیرخانه همایش

تهران ، خیابان بهشتی ، خیابان مفتح شمالی ، خیابان نقدی ، شماره ۱۰ ، طبقه ۱
تلفن : ۰۲۱ ۸۸۵۱ ۱۶ ۱۱ فکس : ۰۲۱ ۸۸۵۰ ۸۲ ۵۰
MAIL@OPEX.IR WWW.OPEX.IR

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

وزارت نفت و معادن جمهوری اسلامی ایران

وزارت بازرگانی جمهوری اسلامی ایران

وزارت نیرو و منابع انرژی جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنایع، معادن و بازرگانی جمهوری اسلامی ایران

وزارت اقتصاد و امور مالیاتی جمهوری اسلامی ایران

شرکت فراشیمی روز

ما مفتخریم که خود را به عنوان یکی از بزرگترین گروه های بازرگانی که در زمینه های مختلف تجاری و صنعتی در ایران فعالیت می نماید معرفی نماییم .

فعالیت ها و امکانات شرکت ما بشرح زیر می باشد :

۱. صادرات بیش از ۳۰/۰۰۰ تن قیر بصورت ماهانه
۲. صادرات روغن پایه / روغن
۳. بسته بندی و مظروف سازی ۲/۰۰۰ تن قیر بصورت روزانه
۴. ارسال زمینی و دریایی محموله از طریق کشتی های تحت مالکیت یا اجاره شده توسط ما به خاورمیانه تا هند و چین
۵. مخازن با ظرفیت ذخیره سازی ۱۶/۰۰۰ تن در بندرعباس و ۷/۰۰۰ تن در بوشهر
۶. تنها شرکت با کشتی های حمل و نقل دریائی بالک با وسایل گرم کننده تا ۱۴۰ درجه

هدف ما تأمین نظر مشتریان و پاسخگویی به نیاز آنها می باشد . شرکت فراشیمی روز به دنبال روابط طولانی مدت و پایدار با مشتریان خود می باشد.

WWW.FSR-CO.COM

Bitumen-Depot

Bitumen- Shipping

Bitumen- Drummed

Bitumen- Transporting

آدرس : تهران، بلوار آفریقا، ساختمان اداری الهیه، پلاک ۲۴۴، طبقه ۱۱، واحد ۱۱۰۴

فکس : ۲۶۲۱۲۹۸۹

تلفن : ۲۶۲۱۲۸۰۰

info@fsr-co.com

www.fsr-co.com